

DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO

1892

DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO
SLUNJ

Hrvatska vatrogasna zajednica
na temelju pravilnika o dodjeli vatrogasnih priznanja
dodjeljuje

diplomu

DVD SLUNJ

ova diploma daje pravo nošenja vatrogasne
medalje sa zlatnim obilježjem za doprinos
vatrogastvu i zaštiti od požara

U Zagrebu, 25.06.1994.

predsjednik
dr. Štefan Gurić

Ovu knjigu posvećujemo svim utemeljiteljima dobrovoljnog vatrogastva
u slunjskom kraju, kao i svima onima koji su pridonijeli njegovom razvoju u
proteklih 120 godina.

Ivan Baić

**120 GODINA
SLUNJSKOG
VATROGASTVA**

Spomenica

u povodu osnutka i rada DVD-a Slunj

1892. – 2012.

Slunj 2012.

Nakladnik

Dobrovoljno vatrogasno društvo Slunj

Za nakladnika

Jožica Modrušan
Alen Holjevac
Josip Neralić

Autor i urednik

Ivan Baić dipl. ing.

Suradnici autora

Jožica Modrušan, Josip Neralić, Nikola Živčić, Ivan Tolj, Zlatko Moćan,
Mijo Močilac, Alen Holjevac, Željko Grdić, Vladimir Justament

Grafički urednik, grafička priprema i design knjige

Foto studio »VANJA«

Lektor

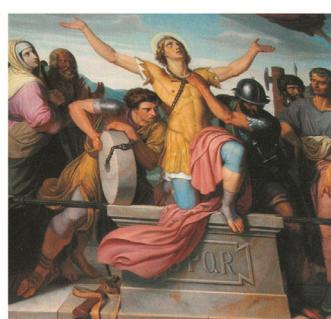
Nikola Živčić

Tisak

Tiskara »JUSTAMENT«

Omot

Skupna fotografija DVD-a Slunj iz 1900. godine

Naklada

300 kom

Slunj 2012.

SADRŽAJ

I SLUNJSKI VREMEPLOV

1 Prošlost Slunja	8
2 Slunj u 20. stoljeću	17
3 Slunj danas	22
4 Prirodne i povjesne pretpostavke razvoju vatrogastva na slunjskom području	24

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

1 Vatrogastvo uoči 1892. godine	30
2 Utemeljenje DVD-a Slunj i njegov rad 1892. – 1918.	34
3 Razdoblje 1918. – 1946.	44
4 Razdoblje HVS-a 1955. – 1992.	50
4.1 Ustrojstvo razdoblja HVS-a	50
4.2 Organizacija rada i članstvo DVD-a Slunj	53
4.3 Vatrogasni dom, oprema i požari	72
4.4 Školovanje, vježbe i natjecanje vatrogasaca	80
4.5 Priznanja, druženje, manifestacije, godišnjice i prigodni jubileji vatrogasaca	87
4.6 Puhački orkestar, kulturni i društveno-zabavni život vatrogasaca	91
5 Razdoblje slobodne Hrvatske	97
6 DVD Slunj danas	136

III PODRUČNA VATROGASNA ZAJEDNICA SLUNJ

1 Utemeljenje i ciljevi Zajednice	150
2 Djelovanje	151
3 Planovi i razvoj Zajednice	152

PREDGOVOR

120 godina postojanja doista je obljetnica vrijedna obilježavanja. Kada uzmemo u obzir da je riječ o 120 godina postojanja i rada dobrovoljne udruge koja svoju opstojnost može zahvaliti isključivo entuzijazmu, predanosti i volji ljudi koji je čine, onda je vrijednost te obljetnice još i veća.

A upravo takvu obljetnicu slavi naše Dobrovoljno vatrogasno društvo Slunj. Društvo koje je preživjelo tri rata (I i II svjetski rat, Domovinski rat) i koje se nakon svakog rata dizalo iz pepela. Društvo koje je tijekom svog postojanja okupljalo sve generacije – od onih najmladih koji su se tek pripremali za vatrogasce do najstarijih koji su nakon aktivnog sudjelovanja u vatrogasnim intervencijama nastavili sudjelovati u aktivnostima društva kao podupirući članovi.

Društvo je tijekom svog rada djelovalo ne samo na zaštiti od požara, već je nizom svojih aktivnosti obogaćivalo i unapređivalo društveni i kulturni život Grada. Tako je iz DVD-a proizišla tradicija rada puhačkog orkestra koja se s kraćim prekidima nastavila sve do današnjih dana.

Za vatrogasno društvo nedvojbeno možemo reći da je bilo aktivni sudionik i stvaratelj javnog, kulturnog i društvenog života našeg Grada.

Vrijednosti na kojima počiva rad vatrogasnog društva (dobrovoljnost, požrtvovnost, predanost, hrabrost, ustrajnost), vrijednosti su koje bi trebale biti temelj svake zajednice.

Društvu koje desetljećima njeguje tradiciju vatrogastva možemo samo poželjeti da i u budućnosti nastavi s uspješnim radom.

Gradonačelnik grada Slunja

Ivan Bogović

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Bogović".

UVODNA RIJEČ

Braćo vatrogasci!

Ove godine obilježavamo 120. godišnjicu slunjskog vatrogastva. Posebno smo ponosni što ono datira iz vremena pripajanja Vojne krajine civilnoj Hrvatskoj. Osnivanje društva i njegovo dugogodišnje djelovanje u pomaganju ljudima u nevolji često je praćeno odricanjem pri svladavanju požara i odazivu na poziv trube, zvona ili sirene. Pored vatrogasnih obveza, društvo nosi zasluge za razvoj slunjskog vatrogastva, šireći vatrogasni duh idejama, stručnim radom i osnivanjem novih DVD-a.

Časno izvršavajući svoje humane zadatke gašenja požara, spašavanja materijalnih dobara i ljudskih života, generacije vatrogasaca su stekle poštovanje naroda koji je priznao i cijenio njihov rad. Za taj rad, koji se često odvijao bez dovoljno iskustva i opreme, pod geslom »Pomozi bližnjemu svom« i »Vatru gasi, brata spasi«, vatrogasce zovemo i vitezima vatrogasnog poziva.

Naoružan humanim idejama svojih djedova, očeva i braće, današnji vatrogasni naraštaj je dobrom dijelom sudjelovao u Domovinskom ratu branеći svoju domovinu. Pokazavši veliku hrabrost, izdržljivost i snalažljivost, uz ljubav prema Hrvatskoj, vatrogasci su bili veliki oslonac narodu i braniteljima.

Za svoj nesebičan rad DVD i vatrogasci su primili niz priznanja, kako vatrogasne organizacije, tako i društvenih i državnih institucija. Svojim smo radom u proteklom razdoblju stekli mnoga poznanstva i prijateljstva, od kojih su neka okrunjena Poveljama o bratimljenju: s DVD-ima Otočac, Senj, Duga Resa, Ogulin, Črnomelj (Rep. Slovenija) i Pećigrad (Rep. BiH). Spadamo među rijetke DVD-e koji održavaju i kulturni rad kroz puhački orkestar, koji okuplja mlade ljude našeg grada i svojim radom sudjeluje na svim manifestacijama i svečanostima u Slunju.

Ovim putem upućujem zahvalu za postignute rezultate u radu, opremi i obrazovanju našem Gradu, gradonačelniku Ivanu Bogoviću, Gradskom vijeću i VZ-u Županije karlovačke, kao i podršci našim planovima s posebnim osvrtom na poboljšanje uvjeta za rad u adaptaciji i dogradnji vatrogasnog doma. Mi ćemo svojim radom dokazati i opravdati povjerenje, te postati oslonac u životu našim građanima.

Ova prva Spomenica o slunjskom vatrogastvu i DVD-u Slunj stvarana je uz skromne povijesne podatke jer su mnogi izgubljeni u arhivima proteklih godina. Zato zahvaljujem svima koji su nekom korisnom informacijom pomogli ovo izdanje, a posebno zahvaljujem autoru Spomenice g. Ivanu Baiću i Muzeju karlovačkog vatrogastva na temeljnim dokumentima.

Ova Spomenica je posvećena generacijama vatrogasaca i glazbenika koji su stvarali slunjsko vatrogastvo, kojima pripadaju slava i hvala!

Predsjednik DVD Slunj
Jožica Modrušan

I SLUNJSKI VREMEPOV

1. *Prošlost Slunja*

*Msgr. Mile Bogović,
biskup ličko-senjski*

Slunj ima bogatu povijest, ali je siromašno obrađena i predstavljana. [1] Obljetnica vatrogasnog društva dobra je prilika da dadem sažet i nepotpun prikaz te povijesti, svjestan da valja očekivati temeljitiju studiju o Slunjima, jer još ne možemo očekivati solidnu monografiju. U Spomenici slunjske župe Dragutin Kukalj, župnik od 1937. do 1940. godine, zapisao je da je napisao crkvenu „svjetovnu i crkvenu povijest slunjske krajine“ i da je namjerava objaviti, ali do toga, nažalost, nije došlo. [2]

Srednjovjekovni Slunj vezan je uz porodicu Frankopana, a novovjekni Slunj sve do pred kraj 19. stoljeća bio je u okviru Vojne krajine. Zato se i ovaj prikaz dijeli na ta dva dijela, tj. na Slunj u vrijeme Frankopana i na Slunj u Vojnoj krajini.

Ime Slunj neki izvode iz naziva Slovin ili Slovinje, jer je bio na granici Dalmacije i Slovinja (Slavonije). Drugi misle da je upravo na toj granici stajao stup (columna - slumna). Meni se čini najvjerojatnijim tumačenje da je to iskrivljeno čitanje naziva Slivno (Sliuno) jer se ondje jedna rijeka „sliva“ u drugu. Stranci su to ime pisali svakako pa se izgubio korijen. Tako su na primjer zapisali da je između Korenice i krbavskog polja selo Vrpile, a jasno je da je riječ o lokalitetu koji se u starini nazivao Vrpolje (polje na vrhu).

I. Frankopanski Slunj

„Svoj postanak stari slunjski grad duguje zacijelo jednoj od najmoćnijih hrvatskih feudalnih obitelji, knezovima Krčkim-Frankopanima“ (M. Kruhek - Z. Horvat, str. 3). Slunjsko područje bilo je u srednjem vijeku unutar drežničke županije, koju su krčki knezovi dobili 1323. Prva povjesna isprava koja nam izričito spominje Slunj potječe iz 1390. godine, što ne znači da je tek tada Slunj sagrađen. „Budući da je grad središte već uređenog i vrijednog vlastelinskog posjeda, očito je da je osnovan i sagrađen podosta godina prije spomenute isprave o zakupu“ (M. Kruhek - Z. Horvat, str. 5). Spomenute godine, naime, krčki knez Ivan daje Slunj u zakup, zajedno s Tržićem nad Mrežnicom, knezu Pavlu Zrinjskom za 4000 dukata (neki misle da nije riječ o Tržiću na Mrežnici, nego o Tršcu na Mutnici).

Nakon tog davanja u zakup trajat će pola stoljeća svađa između tih dviju obitelji za Slunj, ali on je svakako 1449. u frankopanskim rukama. Do podjele među frankopanskom braćom došlo je zbog sve većih međusobnih nesuglasica. Jedna od tih uzrokovana je i

time što je car Fridrik III. godine 1447. oduzeo službu kranjskog kapetana Stjepanu Frankopanu, a povjerio je njegovom bratu Dujmu. Spomenute 1449. godine na diobi u Modrušu Slunj dobiva knez Dujam, koji će postati rodočelnik Frankopana Slunjskih. Njemu su pripali još gradovi: Ostrovica i Novigrad u Lici, te Ledenice u Vinodolu. Dujam je imao, koliko se znade, samo sina Mihovila, koji se spominje u spisima od 1481. do 1499. Mihovil je imao dva sina i jednu kćer. Sin Matija poginuo je u bitci na Mohačkom polju 1526. ne ostavivši potomstva. Drugi sin Juraj dvaput se ženio. Prva žena bila je Ana Blagajska, a drugoj je bilo ime Uršula. Kći Doroteja spominje se između 1531. i 1575. Udala se za Stjepana Blagaja (umro 1547.). Juraj je naslijedio i neke posjede Frankopana Cetinskih jer je Franjo, posljednji muški potomak te loze, otišao u crkvenu službu i postao kaločki nadbiskup. Umro je 1542. Prema tome, Juraj Frankopan Slunjski bio je domaćin na saboru u Cetinu koji je 1. siječnja 1527. godine izabrao Habsburgovca Ferdinanda za hrvatskog kralja. Juraj je imao troje djece: sina Franju (1536.-1572.), i kćeri Anu i Katarinu.

Od svih Slunjskih Frankopana najpoznatiji je Franjo. Knez Juraj imao ga je Anom Blagajskom. Cijeli život proveo je u obrani Hrvatske u ratovima s Turcima. Godine 1567. Hrvatski sabor imenovao je banovima zagrebačkog biskupa Jurja Draškovića i Franju. Povjesničari pišu da u vrijeme njegova banovanja nijedna stopa Hrvatske nije oteta. Nažalost, zbog nestručne liječničke intervencije umro je relativno mlađ 1572. godine, a pokopan je u zagrebačkoj katedrali. O njegovim zadnjim godinama imamo literarni prikaz Rudolfa Horvata koje je doživjelo drugo izdanje u Slunjku 2005. godine (Posljednji knez Slunjski).

U vrijeme turske opasnosti Slunj je više puta oštećen, ali i popravljan. Pomoć je poslao i papa Julije III. 1551. godine.

Slunjsko naselje i franjevački samostan

Godine 1409. prvi put Slunj se izričito spominje i kao naselje ili trg. Knez Mihovil 1492. jasno naziva to naselje gradom (civitas). Takav naslov je imao u to vrijeme u široj okolini još samo Modruš.

Na Stierovom crtežu vide se na mjestu današnje stare škole ruševine jedne veće crkve. Sam Stier kaže da je to crkva Svih Svetih. Kruhek i Horvat u svojoj knjizi prepostavljaju da bi to mogla biti župna crkva, iako Lopašić misli da je župna crkva bila posvećena sv. Mariji Magdaleni i da je bila sagrađena na mjestu gdje je sada grobljanska kapela na čast iste svetice (Put u Slunjsku krajinu, „Vienac“ 1883.). Moguće je da su ondje bile dvije župe: jedna s jedne, a druga s druge strane Slunjčice. Po tome bi se najstarije naselje s druge strane Slunjčice razvilo najprije na Ivšić brdu, a tek poslije, iz sigurnosnih razloga,

*Knez i ban Franjo Frankopan
Slunjski*

naseljavan je kraj na drugoj strani Slunjčice nasuprot slunjskoj tvrđavi. Privlačnost toga područja porasla je nakon što je ondje u drugoj polovini 15. stoljeća - na položaju današnje župne crkve - sagrađen franjevački samostan.

Pitanje vremena osnutka tog samostana ostaje otvoreno. Vončina je objavio jedan nedatirani glagoljski ugovor prema kojemu gvardijan slunjskog samostana fra Marko kupuje od Matijaša Grgina sjenokošu na Melnici. On misli da je listina nastala između 1507. i 1578. Lopašić u spomenutom članku kaže da je u vrijeme njegova posjeta Slunj (1865.) na zvoniku župne crkve bilo jedno zvono s natpisom M + M.CCCC.XXII. M. ANTONIUS. MR., što znači da je na tom području svakako postojala crkva već 1422. godine.

Lopašiću je tadanji župnik Pleše rekao da je na nadvratniku župne crkve postojao natpis „1453“, što bi se moglo protumačiti da je tada sagrađena samostanska crkva, koja danas služi kao župna. Zapravo je glavna lada današnje crkve bila samostanska crkva, a sam samostan je bio sagrađen uz crkvu prema Slunjčici. Na mjestu današnje sakristije bio je toranj. U Vatikanskom arhivu našao sam odgovor Pija II. od 30. travnja 1463. na pismo Dujma Frankopana Slunjskog, gdje papa kaže da je knez nedavno veličanstveno utemeljio i započeo graditi crkvu na čast sv. Bernardina u slunjskom gradu (in burgo). Dujam je zamolio papu da podijeli oproste svima koji dadu doprinos za dovršenje crkve, što je papa i učinio.

Godine 1510. neka udovica Uršula Landar oporučno je zatražila da bude pokopana u crkvi sv. Bernardina kod franjevaca opservanata u Slunj. To znači da je crkva tada bila već dovršena i da je bila u sastavu franjevačkog samostana. Imajući u vidu crkvenu djelatnost Frankopana nakon diobe 1449. godine, naslućujemo da je knez Dujam već u početku gradnje crkve sv. Bernardina imao nakanu da ona bude samostanska, i to bosanskih franjevaca opservanata. U to vrijeme svi Frankopani gradili su veće hodočasničke crkve, a neki - kao Martin Frankopan na Trsatu - uz crkvu i franjevački samostan. Prema tome bismo mogli i postanak samostana staviti mnogo prije 1510., iako do danas još nije nađen raniji spomen. Samostan i crkva nastradali su 1578. Crkva je preuređena u 17. stoljeću za župnu crkvu, ali pod zaštitom Presvetog Trojstva. Godina 1453. na ulaznim vratima, o kojoj govori Lopašić, mogla bi biti loše pročitana 1463.

U vrijeme turskih navala uže gradsko područje bilo je opkoljeno zidom. Hrvatski sabor je 1558. zaključio da treba utvrditi slunjsko naselje. Dakako, utvrda je postojala i mnogo prije. Naime, ako to naselje preko Slunjčice knez Dujam 1463. naziva „burg“, a knez Mihovil Frankopan godine 1492. „civitas“, moralno je već tada biti dosta naseljeno i opskrbljeno svom potrebnom zaštitom. Zid je išao od samostanske crkve prema starom zatvoru i onda ravno do današnje glavne ceste, gdje je u okomitom kutu zakretao prema Slunjčici. Tako su tijek Slunjčice i strmine uz nju zajedno s tim zidom zatvarali uži gradski prostor. Glavni ulaz u taj prostor bio je na mjestu gdje se i danas skreće prema crkvi. Na starim crtežima vidi se da je na tom prostoru bila neka građevina. U spisima nailazimo na spomen kule na tom mjestu, što je iz strateških razloga sasvim razumljivo. Kako je to mjesto narod donedavna zvao Svetica, vjerojatno je ondje bila crkva posvećena nekoj svetici.

Dok slunjsku tvrđavu Turci nisu nikada osvojili, slunjsko će naselje u noćnom prepadu, 27. veljače 1582., biti potpuno razoren i popaljeno. Tom su prilikom Turci odveli sa sobom i 30 ljudi, vjerojatno i posljednje žitelje Slunja iz 16. stoljeća. Dodajmo

tome da je prethodno kip Majke Božje odnesen iz crkve, a franjevci ga i danas čuvaju na Trsatu. Kod Slunja je Toma Bakač Erdedi 1584. nanio Turcima takav poraz kakav nisu doživjeli nakon osvajanja Bosne (1463.).

Civilnog stanovništva u 17. stoljeću ondje gotovo i nema. Jedni odoše u krajeve oko Varaždina, Bjelovara i u Međimurje. Tamo i danas ima prezimena Slunjski. Između 1566. i 1579. odselilo se iz slunjskog kraja dosta stanovništva u Burgenland (Gradišće), kraj uz austrijsko-mađarsku granicu. Tamo je stizao narod i iz drugih hrvatskih krajeva. Očuvali su se sve do danas (Gradišćanski Hrvati). Kolone beskućnika išle su dalje u Slovačku. Još i danas u okolini Bratislave imamo naselja Slunj i Drežnik, što očito govori otkud potječu njihovi stanovnici. Među moravskim Hrvatima veoma je često prezime Slunjski.

Pogotovo je pustoš vladala na kršćanskoj strani, tako da je široki pojas uz granicu nazivan „ničija zemlja“. U toj „ničijoj zemlji“ stoji usamljeni Slunj s vojnom posadom, a s druge strane granice je turska posada u Cetinu i povremeno u Kremenu, Furjanu i Drežniku. Tu se susreću i sukobljavaju samo vojničke i pljačkaške čete (martolozi). Ove posljednje rjeđe zato što nemaju više što pljačkati jer je kraj do 1600. izgubio gotovo sve civilno stanovništvo.

II. Slunj u Vojnoj krajini

Nakon smrti Franje Frankopana Slunjskog njegova imanja, pa i Slunj, ušla su u sastav kraljevskih gradova koji su formirali Vojnu krajinu nasuprot turskim posjedima. Slunj je postao važna krajiska utvrda: u obrambenom smislu predstraža Karlovca (nakon 1579.) i najistaknutije uporište za napredovanje prema Bihaću u vrijeme kada su Turci počeli uzmicati. U to vrijeme imamo o slunjskoj tvrđavi mnogo više podataka, a

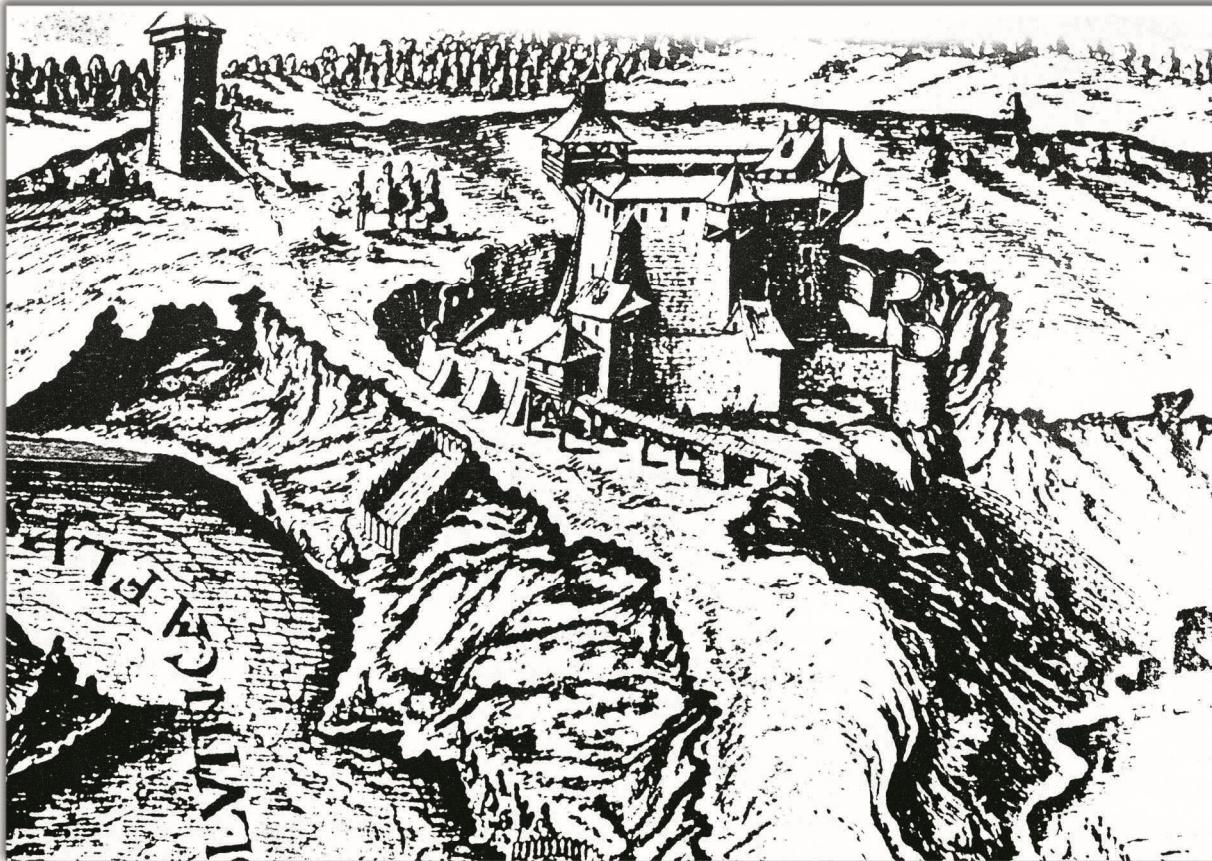
Frankopanski grad Slunj prema nacrtima iz 17. stoljeća

od sredine 17. stoljeća naovamo imamo više vrijednih crteža iz pera krajiskih inženjera i arhitekata. Imamo i sami priliku odčitavati što su nam ti krajiski inženjeri nacrtali, jer fotografije svih spomenutih crteža i tlocrta nalazimo u knjizi M. Kruheka i Z. Horvata. Za

I SLUNJSKI VREMEPOV

vrijeme reforme krajiskog sustava 1746. uspostavljena je Slunjska pukovnija (regimenta), jedna od četiri pukovnije Karlovačkog generalata. Sjedište pukovnije bilo je više u Karlovcu nego u Slunjku.

Grafika Slunja iz 17. stoljeća

Već početkom ponovnog naseljavanja, krajem 17. stoljeća, doseljeni katolici sagradili su drvenu crkvicu na današnjem starom groblju. Možda i u tom mjestu kao i u titularu možemo tražiti neki kontinuitet sa srednjovjekovnim naseljem i župom? Crkva je u početku bila posvećena Gospi Karmelskoj, ali se koji put samo kaže sv. Marije. Na svojoj vizitaciji slunjske župe 1727. biskup senjsko-modruški Nikola Pohmajević naredio je da se za službu Božju osposobe ruševine stare franjevačke crkve s druge strane Slunjčice. Tako je započela obnova srednjovjekovne franjevačke crkve u novovjeku župnu crkvu Presv. Trojstva.

Većina prognanih i raseljenih u kršćanske zemlje gajila je nadu da će se ubrzo vratiti i na zgarištima svojih kuća obnoviti izgubljenu baštinu. Ta je želja i nada dugo podržavana i prenošena s roditelja na djecu tako da su se neki prounuci tih izbjeglica, počevši od Bečkog rata (1683.-1699.) počeli doista vraćati onamo otkuda su njihovi pradjedovi otišli. Izgleda da je bilo najviše povratnika iz Kranjske (Slovenija) pa su ti uz sačuvano hrvatsko ime dobili još i naziv Kranjci. Dakako da se tih godina tamo naseljavalo pučanstvo i drugog porijekla, a bijahu brojni i pravoslavci, koji u povjesnim spomenicama dolaze uglavnom pod nazivom Vlasi. Katolici su se najprije okupili oko razrušene crkve sv. Nikole na Brkašici. No, tamo se nisu dugo zadržali jer im nisu dali mira ni Turci ni Vlasi. Uslijedilo je još brojnije naseljavanje tih krajeva narodom iz Modruša, Ogulina i Bosiljeva. I danas su u Kremenu, Cvitoviću, Taborištu, Cerovcu i

Nikšiću raširena prezimena koja nalazimo u krajevima oko Modruša, Ogulina i Bosiljeva. U kraju otkuda su dolazili postoje sva tri hrvatska narječja. Iako i u drugim selima ima elemenata svih triju narječja, uglavnom su svi štokavci. Jedino je Nikšić sačuvao kajkavsko narječe, ali ne i leksik. Kuće su građene odijeljeno jedna od druge za slučaj požara, ali ipak ne predaleko jedna od druge (na puškomet) da u slučaju opasnosti susjed može javiti susjedu. Možemo reći da je ponovno naseljavanje slunjskog kraja i cijelog Korduna završeno sa 18. stoljećem, a njegovo raseljavanje traje do najnovijeg vremena.

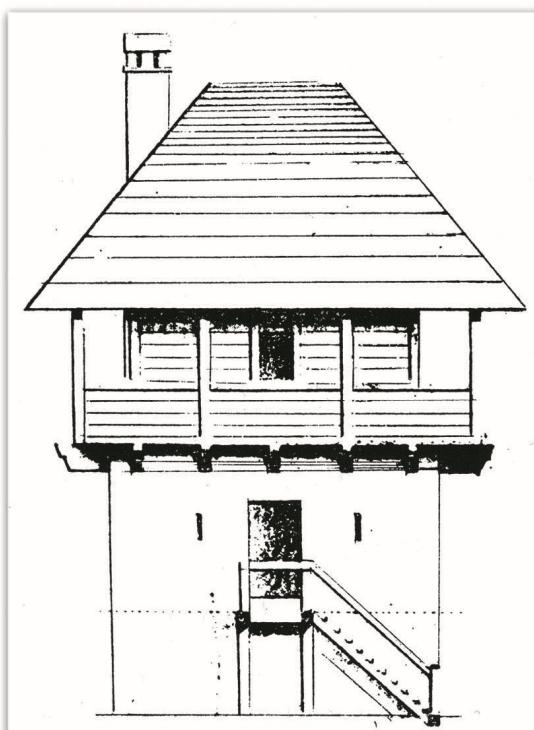
U vrijeme francuske okupacije (1809.-1812.) general Marmont doveo je stručnjake (Mihovila Barilija, Nikolu Haslera i i Ludovika Samsona) koji su sagradili poznati Magazin, drveni most na Korani, cestu prema Bosni te zasadili drvorede uz cestu. Prema Karlovcu išla je stara cesta kroz G. Taborišće, preko Cvitovića i Cvijanović Brda na Veljun, a prema Rakovici preko Lumbardenika na Broćanac. Prema starim seoskim kućama može se i danas prepoznati kuda su išle prometnice nižeg značenja. One su često završavale sa zadnjom kućom u selu.

Do velikih pomicanja kuća dolazi gradnjom nove ceste prema Karlovcu i Rakovici. Započeta je 1880. a dovršena 1883. To je uglavnom današnja trasa na kojoj su poslije učinjena neka kraćenja. Ona je prošla kroz Blagaj, između Cerovca i Nikšića, kroz Taborišće i Rastoke pa preko „Pekovog okreta“ u Slunj. Prema Rakovici ne ide preko Lumbardenika, nego preko Podmelnice i Slušnice. Do tada su rastočki mlinari dolazili iz svojih kuća u mlinove samo na rad. Sada oni uz mlinove prave i svoje stanove. Tako su naseljene Rastoke: u Donje se naseljavaju Tabor'šćani, a u Gornje Podmelčani.

U vrijeme francuske uprave zasađeni su vinogradi na Šušnjari i Liscu te na Plišu. Povjesničar Sladović piše 1856. da se Slunj odlikuje plemenitim vinima Šušnjarcem i

Slunjski graničar

Granični čardak sa stalnom stražom

I SLUNJSKI VREMEPOV

Lisačkim vinom. Te će vinograde krajem istog stoljeća uništiti bolest peronospora. U 19. stoljeću sagrađeni su 1825. most na Slunjčici, općinska zgrada 1852., građanska škola (1876.), vodovod (1876.).

Građanska škola u Slunju podignuta 1876. godine

Pečat slunjske škole Slunjske regimente

Razvojačenjem Vojne krajine (1881.) nastao je raspad kućnih zadruga u kojima je znalo biti toliko koljena da su se članovi zadruge mogli, po važećem pravu, međusobno udavati i ženiti. Svaka zadruga trebala je dati po jednoga vojnika za cjeloživotnu službu. To je bio najjači razlog da se zadruga nije dijelila. Kada je dokinuta Vojna krajina, taj razlog više nije vrijedio pa je došlo do naglih podjela zadruge na više obitelji. Time je došlo do naglog osiromašenja jer više nije bilo ni dovoljno zemlje ni dovoljno radnih mjesta. Tada započinju brojna iseljavanja u Ameriku (SAD). To iseljavanje nastavilo se i u 20. stoljeću. Napominjem da se preko interneta većinu tog stanovništva može pratiti do dolaska u američke luke (ellisisland.org). Pored svega toga, broj pučanstva je neprestano rastao. Kordun je naseljavao druge krajeve, ali se time nije raselio. Brojne teškoće narod je strpljivo i junački podnosio.

Slunj, kraj 19-og stoljeća

Hrvatsko pjevačko društvo » LOVOR « 1876. godine

Bibliografija o Slunju:

Ivan DEVČIĆ, Slovingrad, Narodne novine 71/1905. Zagreb.

Milan KRUHEK - Zorislav HORVAT, Stari grad Slunj od knezova Krčkih-Frankopana do kralješke obrambene utvrde, Mala biblioteka Godišnjaka zaštite spomenika kulture Hrvatske, Prilog 8. uz br. 17/1991., Zagreb 1993., str. 1-44, uz 44 karte i ilustracije. (v. ovdje pod KRUHEK)

Rudolf HORVAT, Posljednji knez Slunjski, Slunj, 2005.

Radoslav LOPAŠIĆ, Uspomene na put u Slunjsku krajinu, Vjenac, Zagreb 1883.

Mile MAGDIĆ, Grad Slunj, Narodne novine 203-204, 1912. Zagreb.

Toma ŽALAC, Rastoke na slapovima Slunjčice, Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture, Zagreb 1990. 160 str. s ilustracijama.

U Mostovima, godišnjaku slunjskog dekanata, ima dosta vrijednih radova o povijesti Slunja i drugih mesta u slunjskom dekanatu. Navodim neke svoje članke vezane uz gornju temu:

Kako je nastala zajednica slunjskih župa ili slunjski dekanat (I/1980., 2, str. 8-9),

Raseljavanje i naseljavanje katolika na području današnjeg Korduna (II/1981., 1, 7-8),

Naši krajevi u vrijeme Vojne krajine (1989., str. 95-99),

Teškoće naroda slunjskog kraja 1715. i selidba u Srijem i Ugarsku (1990., str. 100-102),

Kordun i njegova Crkva zadnjih 300 godina (1990., str. 95-99).

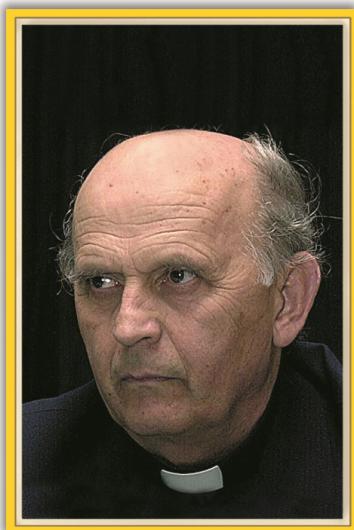
---

[1] Na kraju donosim popis najvažnije literature. Valja ipak ovdje reći da je najbolji pregled povijesti Slunja dao Toma Žalac u svojoj knjizi o Rastokama (Rastoke - na slapovima Slunjčice, Zagreb, 1990.). Tu je priložen i niz starih crteža. Dobar prikaz prošlosti Slunja donosi i dvotomna knjiga: Gradovi i općine Republike Hrvatske, I-II., Zagreb, 2004. Tu je suradnik i Dragan Hazler, koji je danas najbolji poznavatelj slunjske povijesti, posebno one novijega vremena. Bilo bi korisno njegove razbacane crtice objaviti u jednoj knjizi.

[2] Originalna Spomenica je u Biskupijskom arhivu u Gospicu, a prijepis je u Župnom arhivu u Slunjku. Original mi je dostavio 1991. godine ravnatelj Hrvatskog državnog arhiva u Zagrebu dr. Josip Kolanović. Spomenicu je našao u građi za tužbu protiv Stepinca. U njoj je, naime, Kukaljev nasljednik Ivan Nikšić dosta opširno opisao prilike u Slunjku na početku rata. O rukopisnoj povijesti Slunja v. na str. 13 i 33. Kukaljeva sestra o tome mi nije ništa znala reći. Rekla je samo da su ona i njezina majka nakon rata odnijele na Kaptol u Zagreb nešto od pisane ostavštine njihova brata, odnosno sina. U povjesnom arhivu Zagrebačke nadbiskupije na moje traženje nisu našli tekst te povijest. Pogledao sam i u arhivu i knjižnici gospičke župe, kamo je Kukalj 1937. premješten, ali ni tu nisam našao traga spomenutom rukopisu.

2. *Slunj u 20. stoljeću*

Vlč. Mile Pecić, dekan i župnik župa Slunj i Blagaj

Slunj je koncem 19. stoljeća živahan gradić. Društveni je život bio dinamičan. U tom razdoblju osnovani su pjevačko društvo Lovor i vatrogasno društvo, uz niz bratovština i udruga. Građanska škola svečano je otvorena 21. svibnja 1876., a blagoslovio ju je župnik Mile Barilli. [1] Moderno školstvo dalo je novi zamah razvoju Slunja i okolice koncem 19. i početkom 20. stoljeća.

Raspad Austro-Ugarske 1918. i ulazak u Jugoslaviju donijeli su velike nevolje slunjskom kraju kao i čitavom hrvatskom narodu. Iako rat od 1914. do 1918. nije poharao ove krajeve, mnogi su mladići stradali na bojištima ili ostali invalidi. To je osiromašilo ovaj kraj dvostruko. Srbi su doživjeli Jugoslaviju kao veliku Srbiju i tako su se ponašali. Hrvatski Srbi dočekali su oduševljeno takvu Jugoslaviju sa srpskim kraljem na čelu. Pojavili su se odmah incidenti. Tako su Srbi iz okolnih sela 1919. marširali kroz Slunj pjevajući nacionalističke pjesme i razvijajući srpsku

zastavu. Dakako, tom su se izazovu usprotivili slunjski Hrvati. U usporedbi s Austro-Ugarskom, Kraljevina SHS je bila tamnica ne samo za Hrvate, nego i druge nesrbe. Naučeni na pravnu državu kakva je bila Austro-Ugarska, ulaskom u Kraljevinu Jugoslaviju Hrvati su se suočili s bezobrazlukom, lažima, krivotvorinama, progonima. Žandari su premlaćivali mladiće i za kakvu sitnicu.

Velikosrpska politika počela je pokazivati svoje pravo lice i u Slunjtu. Vlast u slunjskom kotaru preuzeli su Srbi, iako su Hrvati činili većinu. Niži općinski činovnici mogli su biti Hrvati, ali ako su bili lojalni srpskoj politici. Kao odgovor na velikosrpski teror, slunjski su se Hrvati počeli politički organizirati. Na prvim izborima 28. studenog 1920. u kotaru Slunj Hrvatska stranka prava dobila je 2894 glasa, Hrvatska seljačka pučka stranka 559 te Hrvatska zajednica 160 glasova. To je bio jasan znak da je narod spremjan na dugotrajnu političku borbu za svoje dostojanstvo.

Godine 1923. održani su izbori za Narodnu skupštinu u kotaru Slunj. Na tim izborima politička snaga postaje Hrvatska seljačka stranka (tada Hrvatska republikanska seljačka stranka). Nosilac liste te stranke Petar Dobrinić, seljak iz Podmelnice, dobio je 3860 glasova ili 47 posto. Ne zaboravimo da su ti izbori bili popraćeni prijetnjama i premlaćivanjem onih koji su se politički angažirali. Zanimljivo je da je komunistička stranka koja je izšla na izbore pod imenom Nezavisna radnička partija dobila samo 42 glasa. To govori da je hrvatski puk po tradiciji zazirao od komunističke kao i svake totalitarne ideologije. Hrvatska seljačka stranka odigrala je vrlo važnu ulogu u oblikovanju političke svijesti hrvatskog naroda. HSS je postao respektabilna politička snaga koja je bila trn u oku velikosrpskim stratezima.

Kotar Slunj između dva rata sastojao se od općina Cetingrad, Drežnik Grad, Primišlje, Rakovica, Slunj i Veljun. Prema popisu stanovništva 1921. kotar Slunj brojio je 41.945 stanovnika, a prema popisu stanovništva 1931. u općini Slunj živjelo je 8310 Hrvata (katolika) i 1259 Srba pravoslavaca.

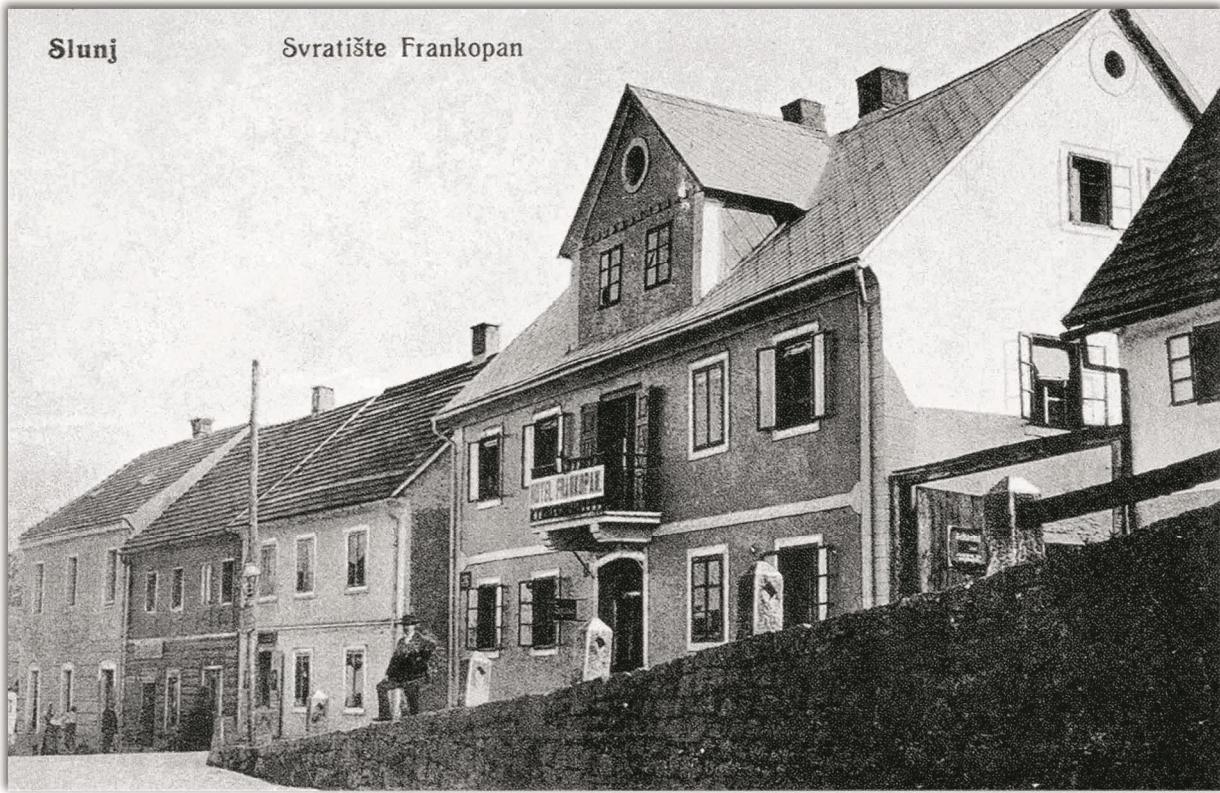

I SLUNJSKI VREMEPOV

Narodna nošnja u Slunju i Rastokama

Slunj, svratište Frankopan 1919. godine (u prizemlju ljekarna J. Maršić)

Pod okriljem kralja Aleksandra od 1932. osnivaju se po Hrvatskoj četničke organizacije, pa tako i u Slunju. Do početka 1935. bilo je osnovano na području Savske banovine 114 četničkih udruženja, a samo u svibnju 1936. godine 63 nova pododbora s više od dvije tisuće članova.

U Slunju se, unatoč represiji režima, uz politički razvio i dinamičan kulturni život. Postojao je Hrvatski katolički dom (u starom hotelu) u kojem su se okupljala staleška udruženja. Tako su se isticali Križarsko društvo, Materinsko društvo, Društvo katoličkih muževa... Godine 1937. na Euharistijskom kongresu sudjelovala su sva ta društva. „U 3 sata poslije podne formirala se ulicama grada Slunja veličanstvena procesija koju je vodio biskup Burić, praćen pobožnim pjevanjem ogromnog mnoštva naroda odn. vjernika i zvukove vatrogasne glazbe... U 9 sati navečer priredili su Slunjani svom biskupu bakljadu i podoknicu pred župnim stonom. Iza sviranja vatrogasne glazbe i po muškom zboru otpjevane Matzove 'Podoknice' pozdravio je preuzv. ordinarija dr. A. Kuharić...“ [2]

Centralizam i gušenje nacionalne svijesti kod Hrvata doveli su Kraljevinu Jugoslaviju u slijepu ulicu. Ogorčenost je kulminirala atentatom na Stjepana Radića, lidera HSS-a, u Skupštini u Beogradu 20. lipnja 1928. Nakon dugih pregovora ustanovljena je Banovina Hrvatska 1939. godine, koja je obuhvatila većinu hrvatskih zemalja i bila je minimum na koji su Hrvati mogli pristati. Prilike su se donekle popravile i Hrvati se uključuju u politički život. Ali ne zadugo. Na vrata je zakucao Drugi svjetski rat, koji će ostaviti iza sebe masovne grobnice.

Godine 1941. Jugoslavija se raspala. Čudno da ni Srbi nisu htjeli braniti „otadžbinu“ pred Hitlerovim prodorom. Jugoslavenska se vojska masovno predavala i doživjela sramotni poraz bez otpora. Raspad Jugoslavije dao je jedino četničkim elementima prostora za divljanje i ubijanje Hrvata. Spomenimo samo pobijene Hrvate u srpnju 1941. oko Drvara i Bosanskog Grahova, Borićevca, u Sjevernoj Dalmaciji. Takozvani ustanak protiv okupatora 27. srpnja 1941. zapravo je pokolj Hrvata na spomenutom prostoru. Pokolj hrvatske obitelji Mravunac u Blagaju 5. svibnja 1941. već je bio jasan znak što slijedi u slunjskom kraju. Hrvatski se narod našao između dvije totalitarne ideologije, nacizma i komunizma. Treće opcije ni je bilo. Tako će hrvatski narod doživjeti najveću tragediju u svojoj povijesti u godinama koje su uslijedile, a posebno nakon 1945. Ta tragedija imala je drastične posljedice u slunjskom kraju. Stanovništvo je desetkovano. Slunjski župnik vlč. Stanko zapisat će u župsku kroniku da ima „skoro svaka obitelj od 1-3 i više članova poginulih“. [3]

U komunističkoj Jugoslaviji nakon 1945. ugušena su sva građanska udruženja. Režim je sve kontrolirao. Bila je stroga provjera kadrova koji su ulazili u politiku, privredu, školstvo, državne službe. Glavni kriterij bila je ne stručnost, nego odanost partiji. Postojale su režimske organizacije kao što su Savez komunista, Socijalistički savez, omladinska i pionirska organizacija, pod strogom ideološkom kontrolom. Hrvatski je narod općenito, pa tako i u Slunju, zazirao od ulaska u komunističku partiju pa stoga nije bio zastupljen u javnom životu. Srpska manjina držala je vodeća mjesta u Slunju jer je komunistička partija bila njezin prirodni saveznik.

U takvim prilikama katolička crkva bila je jedina oporba komunističkom režimu uz hrabre pojedine intelektualce. Zanimljivo je da se od svih režimskih ustanova vatrogasno društvo u Slunju hrabro držalo u tim vremenima. Kad je bio na primjer pokop stradalih

I SLUNJSKI VREMEPOV

---

vatrogasaca 9. rujna 1958. godine, partija nije dopuštala crkveni pogreb. Taj nehuman postupak mnoge je ogorčio i partija je morala popustiti. „Vrlo lijepo i hrabro su se u tom pokazali i domaći vatrogasci sa Zvonom Holjevcem na čelu. Iz protesta svi iz općine nisu išli za pogrebom“ [4] - zapisao je vlč. Stanko u kronici.

Ljudi su pedesetih godina ilegalno bježali preko granice na Zapad zbog siromaštva i bijede, a ponajviše zbog terora. Komunistička je vlast morala otvoriti granice. Bilo je to poslije šezdesetih godina. Ljudi su mogli ići na Zapad na privremeni rad s putovnicom. Ali, ni to nije bilo jednostavno. Udba je pratila preko mreže svojih doušnika takve radnike. Ipak, zapuhao je novi povjetarac i standard se popravio jer su ljudi donosili zaradu koja je bila pravo bogatstvo prema zaradi radnika i seljaka ovdje. Istovremeno, počeo je odlazak mlađih ljudi iz sela u gradove zbog posla. Pojavio se turizam. U Slunju je radilo nekoliko državnih poduzeća, od kojih je najpoznatija bila tvornica televizora, koja je zapošljavala oko 600 radnika. Bilo je to dobro, ali ti proizvodi, kao i svi proizvodi komunističkih zemalja, nisu bili konkurentni na svjetskom tržištu pa nisu imali budućnost. Blokovska podjela svijeta dala je prostora opstanku Jugoslavije, a to znači i njenoj ekonomiji.

Godine 1971. „hrvatsko proljeće“ pobudilo je nade u kakve-takve promjene. Studenti, neki hrvatski političari, Matica hrvatska, obični ljudi sanjali su slobodniju Hrvatsku. Rigidni komunizam obračunao se grubo sa svima koji su se uključili na bilo koji način u promjene. Dakako, hrvatsko je proljeće imalo velikog odjeka u Slunju i okolini. Povjetarac promjena i slobode odgođen je, ali nije zaustavljen.

Nakon 1980. Jugoslavija je sve brže tonula u gospodarsku i političku krizu. Redale su se nestasice životno važnih proizvoda (nije bilo kave, mesa...), benzin se dijelio na bonove. Pad berlinskog zida 1989. bio je znak urušavanja okoštalog komunističkog imperija. Srednjoeuropski narodi prigrili su demokraciju, a sovjetska Rusija prolazila je kroz dramatične promjene.

Tako su i u Hrvatskoj održani prvi demokratski izbori 1990. i konstituiran je Sabor. U općini Slunj održani su prvi demokratski izbori i 3. lipnja 1990. godine konstituirana je prva demokratska vlast u Slunju. Vlast je osvojio HDZ. Nažalost, umjesto mirnog iskoraka u demokraciju, velikosrpska je politika - pod izlikom spašavanja Jugoslavije - pokrenula ratni stroj. Agresija na Hrvatsku, nakon kratkog rata u Sloveniji, nastavljena je svom žestinom. Krvavi Uskrs na Plitvicama 31. ožujka 1991. u Slunju je doživljen kao početak agresije na naš kraj. Slijedile su prijetnje, zastrašivanja, blokade prometa. Demokratska vlast u Slunju organizirala je otpor. Uz policiju formirao se i Zbor narodne garde, začetnik Hrvatske vojske. Slunj je u kolovozu 1991. u okruženju. Nedostatak oružja slunjski su branitelji nadoknađivali hrabrošću i improvizacijom. S lakin oružjem branili su se sve do 16. studenog 1991. kad su srpski tenkovi ušli u Slunj. Slijedilo je povlačenje preko Bosne u slobodnu Hrvatsku.

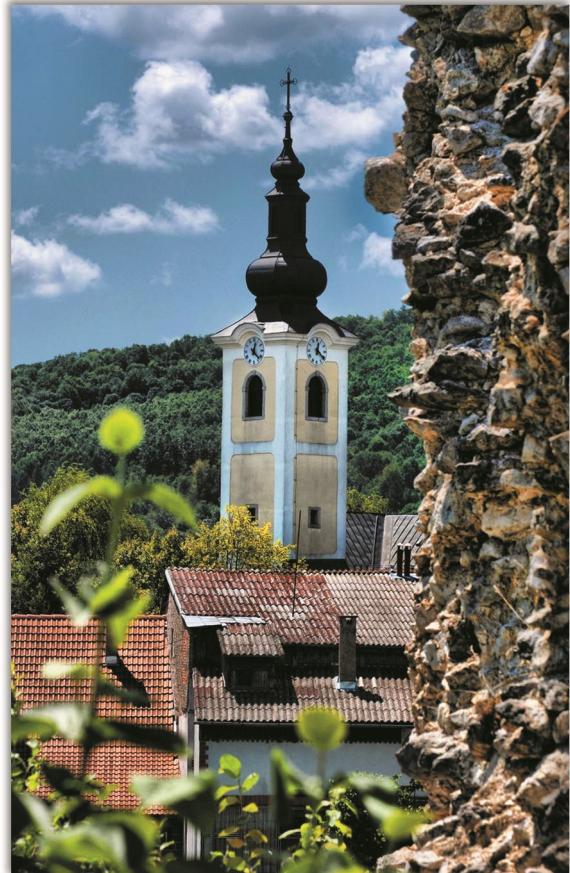
Hrvatsko stanovništvo slunjskog kraja bilo je u progonstvu od 1991. do 1995. Našlo je smještaj u Karlovcu, Zagrebu, Primorju, Istri, na otocima... U progonstvu je život organiziran kao da je već sutra moguć povratak kućama. Vlada je u progonstvu imenovala povjerenika za općinu Slunj, djelovala je Osnovna škola Slunj u Karlovcu, vatrogasno društvo, nogometni klub, slunjski župnik, Crveni križ, Dom zdravlja... Svi sposobni muškarci bili su uključeni u Slunjsku pukovniju, koja je držala položaje kod Josipdola.

Vojna akcija pod nazivom Oluja prokrčila je put prema Slunju. U toj su akciji zapaženo mjesto imali pripadnici 14. slunjske pukovnije. Slunj je oslobođen 6. kolovoza 1995. Počeo je povratak na spaljena ognjišta. Okupatori su porušili i popalili sve crkve i gotovo sve kuće. Od 1991. do 1995. poginulo je 300 osoba iz slunjskog kraja. Nekoliko godina nakon povratka stizali su u ljesovima pokojnici koji su umrli u progonstvu pa su pokopani na slunjskom groblju.

Počela je velika obnova. Vlada je financirala obnovu kuća, a pomogla je i obnovu crkava. Nikle su prelijepi kuće. Slunjski kraj na pragu trećeg milenija posve je preporođen. Zaliječene su ratne rane i Slunj je uplovio u mirne vode. Turizam i blizina Plitvica pružaju Slunj i okolici velike šanse. Najvažnija tekovina na isteku 20. stoljeća je demokratska Hrvatska u kojoj Slunj ima šansu kao nikad u burnoj povijesti.

Crkva Svetog Trojstva u obnovi i danas

Bibliografija:

- Rakovica, povijest općine Rakovica, Zagreb, 2003.
- Ivan Strižić, Žrtvoslov slunjskog kotara, Slunj-Zagreb, 2005.
- Juraj Pađen, Rakovica i moji dani, autobiografski zapisi, Zagreb 2008.
- Mostovi, list Slunjskog dekanata, 1980.-1985.
- Godišnjak Mostovi od 1987. do 2000. godine
- Mile Pecić, Zakopani dnevnik, Zagreb, 2003.
- Župna kronika Slunj (u rukopisu)

3. *Slunj danas*

Grad Slunj je u sastavu Karlovačke županije, a zauzima površinu od 392,54 km². Po veličini teritorija na drugom je mjestu u županiji, čineći 10 posto njezine površine. Obuhvaća 67 naselja, u kojima je prema popisu iz 2011. bilo 5019 stanovnika (u mjestu Slunj 1653) u 2065 kućanstava. Grad Slunj je ustrojen 1993. godine, dijeljenjem prijašnje općine Slunj na tri nove teritorijalne cjeline: Grad Slunj te Općine Cetingrad i Rakovicu.

Prostor Grada Slunja ima najviše obilježja dinarskog karaktera, s izrazito kraškim reljefom i tri veće rijeke - Slunjčica, Korana i Mrežnica. Klima je umjerena kontinentalna s blagim ljetima i

umjereni hladnim zimama te povoljnima rasporedom oborina. Nadmorska visina je 258 metara.

U povijesti je Slunj zbog geografskog položaja bio važno vojno-obrambeno središte. Danas je na važnom prometnom položaju zbog čega je izražen njegov tranzitno-prometni karakter. Kroz Slunj, naime, prolazi državna cesta br. 1 (Zagreb-Split), ali i cesta prema Velikoj Kladuši te istočnom dijelu Bosne i Hercegovine.

Slunj je tijekom Domovinskog rata pretrpio velika razaranja. Okupacija od 1991. do 1995. nanijela je, uz nenadoknadive ljudske žrtve, i velike materijalne štete. Oslobađanjem u vojno-redarstvenoj akciji Oluja počela je obnova obiteljskih kuća, stanova i infrastrukture, čime su se počeli stvarati i uvjeti za polagani razvoj, a Slunj svoj gospodarski napredak vidi u turizmu, poljoprivredi, obrtništvu te ekološki čistoj industriji, jer upravo za to ima predvijete i prirodne resurse.

U Slunj dana posluje oko 140 poslovnih subjekata - više od 60 trgovачkih društava (trgovina, prerađivačka industrija, građevinarstvo i ugostiteljstvo) te 78 obrta pretežito uslužne djelatnosti (zanatstvo, ugostiteljstvo, trgovina). Poljoprivredom se bavi više od 300 obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava te nekoliko većih obiteljskih farmi muznih krava i ovaca.

U Slunj je, prema procjenama, zaposleno oko 1300 osoba, od toga u gospodarstvu više od 700, a tijekom 2010. nezaposlenih je bilo oko 650. Sezonski se bilježi pad nezaposlenosti jer se u sezoni zapošljava 100 osoba. U prosincu 2011. u Slunj je bilo prijavljeno 616 nezaposlenih, od čega 44 posto s osnovnom školom ili bez nje, 29 posto KV i VKV radnika, 24 posto osoba sa srednjom stručnom spremom te tri posto s višom ili visokom školom.

Izmjenama i dopunama prostornog plana, uz dvije postojeće, na slunjskom je području predviđeno i 12 novih turističkih lokacija - na Korani, Slunjčici, Mrežnici i Glini, a gospodarskom razvoju pridonijet će i nova poslovna zona u Grabarju. Nastavlja se i gradnja komunalne infrastrukture (uređaj za pročišćavanje otpadnih voda), a za 2012. predviđena je realizacija dijela predviđene akcentne rasvjete u Rastokama. Radi se i na

120 GODINA SLUNJSKOG VATROGASTVA

---

uređenju šetnice kroz Rastoke, a nakon što je Grad dobio državno zemljište iznad Rastoka, između rijeka Korane i Slunjčice, osiguravaju se i preduvjeti za gradnju sportsko-rekreacijskog centra u Jelviku.

Turizam je gospodarska grana od koje Grad Slunj, zbog bogate prirodne i povijesne baštine, najviše očekuje, čemu u prilog idu i statistički podaci. Grad raspolaže s nešto više od 300 ležajeva. U 2010. godini 9184 gosta ostvarila su 12.675 noćenja, a 2011. godine 11.379 gostiju (23,9 posto više) ostvarilo je 17.451 noćenje, što je povećanje od 37,6 posto. Podaci su to zbog kojih Grad Slunj s puno optimizma gleda u budućnost.

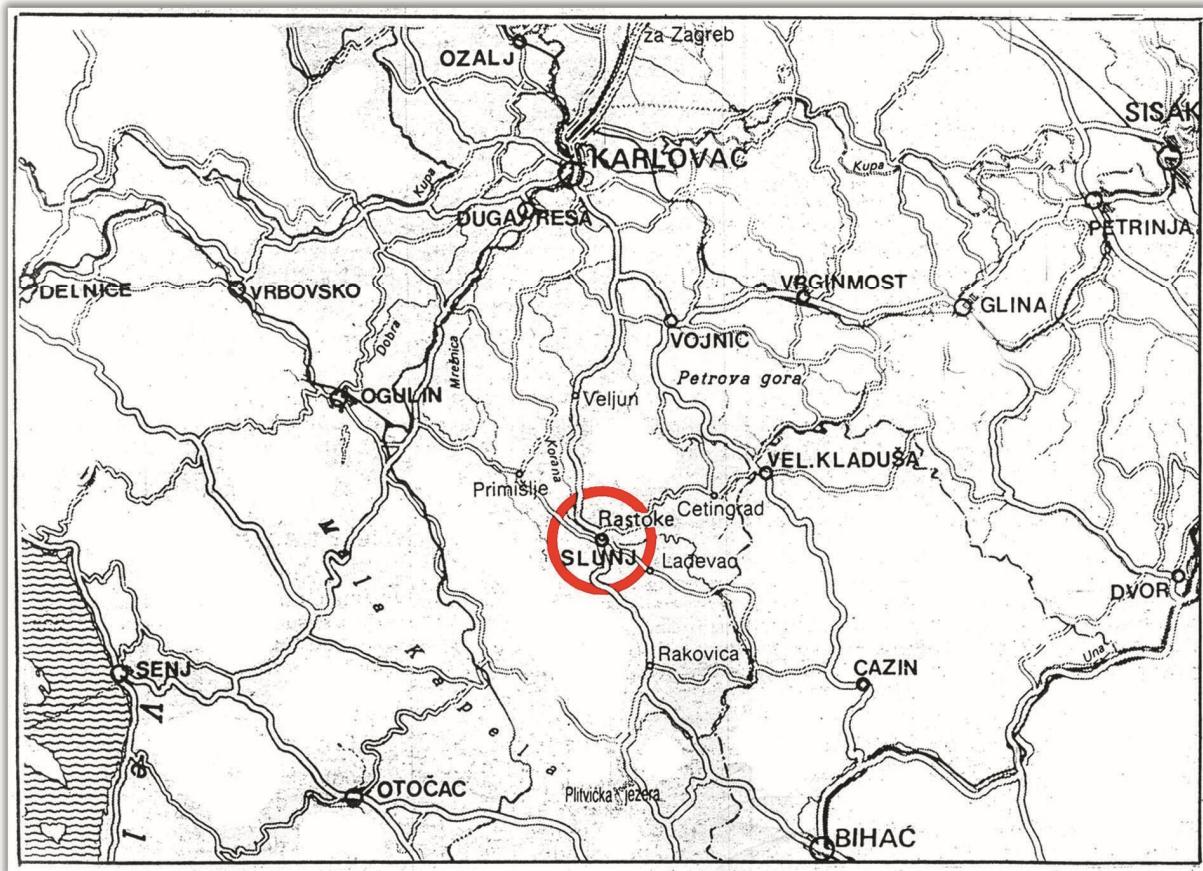
Slunj danas

4. Prirodne i povjesne pretpostavke razvoju vatrogastva na slunjskom području

Grad Slunj se smjestio u središtu kršnog ravnjaka odnosno » slunjske ploče «, na jugozapadu Hrvatske.

Citav ovaj prostor između Velike i Male Kapele, od Plješivice, svojim je blagim nagibom otvoren prema Panonskoj nizini, zbog čega ima umjerenu kontinentalnu klimu, bez većih oscilacija kakve imaju krška polja ličke i drugih visoravnih. Premda je na tom platou temperatura za nekoliko stupnjeva niža od temperature u Pokupskom bazenu, ovaj je prostor još uvek vrlo povoljan za sve vrste kontinentalne vegetacije i ljudsko življjenje. Vegetacijsko razdoblje od travnja do listopada ima srednju temperaturu između 16 i 18 °C, dok je broj dana niže temperature oko 0 °C između 20 i 40 dana, a onih sa preko 25 °C između 60 i 80 dana. Godišnji prosjek oborina kreće se oko 1295mm, što je manje od onih na Plitvičkim jezerima, te oko izvorišta rijeka Korane i Slunjčice, ali je opća ocjena kako i ovaj nivo oborina omogućava i održava visok nivo vegetacije. U prilog tome, pored Plitvičkih jezera, i sliv rijeka Korane i njenih pritoka Slunjčice i Mrežnice sa lijeve strane i Radonje sa desne strane, pokazuju kako područje obiluje dovoljnim količinama kvalitetne, čiste, bistre i svježe vode. Od vjetrova koji pušu ovim prostorom razlikujemo sjeverne od strane Panonske nizine, te tople južne i zapadne vjetrove, koji pušu sa jadranskog prostora preko Kapele.

U prometnom pogledu, Slunj se smjestio u raskršće puteva koji povezuju kontinentalni prostor sa Jadranom, te Bosnu sa zapadnom Hrvatskom i Hrvatskim primorjem, a gledajući mikrolokacijski Slunj je lociran na samom ušću Slunjčice u Koranu.

Kao krunu opisa slunjskog prostora moramo navesti svjetski poznate prirodne ljepote, od Plitvičkih jezera na jugu do slunjskih Rastoka. Zahvaljujući sastavu tla, iz vapnenačkih stjena otapa se vapnenac, koji nošen rijekama Koranom i Slunjčicom, taloženjem stvara sedrene barijere, koje u toku ovih rijeka stvaraju bezbroj slapova, vodopada i jezera te predstavljaju prirodu u njenom najljepšem obliku.

Analizirajući sve navedene hidrološke, klimatske i opće veličine, sa osnove protupožarne procjene, nameće se zaključak da je cijeli prostor u granicama srednje požarne opterećenosti, s kojom ocjenom i dobrim pristupom u planiranju protupožarne zaštite postižemo zadovoljavajući uspjeh.

Uvažavajući ove povoljne činjenice, početni koraci u razvoju organiziranog vatrogastva kod rimljana, sa nastavkom u feudalnoj Europi već u IX. Stoljeću, prvih pisanih dokumenata u dubrovačkoj republici, na slunjskom području i širem prostoru kontinentalne Hrvatske nisu dali bilo kakvih naznaka u tom smislu. Iako je u to vrijeme bilo mnogo požara, pogotovo u vrijeme sukoba i ratova sa Turcima, pristup gašenju požara bio je spontan u zavisnosti od priručnih sredstava, izvorištima vode, te od raspoloživosti ljudskih potencijala.

Iz tog perioda datira i jedna vatrogasna mjera, a to je da se kuće u naseljima grade na udaljenosti puškometa, kako bi od turskog paleža bilo što manje štete. Međutim, pored stalnih borbi u Krajini su se događali požari i štete, jer se život odvijao u neprekidnoj želji za napretkom, sa čime su ukorak išli i požari, čije je gašenje i dalje bilo na primitivnom nivou.

Zahvaljujući Vojnoj krajini, karlovački generalat kao vrhovna vlast donosi za to vrijeme prvi pisani dokument pod nazivom »Vatrogasni red« (Feuer Ordnung), sa propisima o preventivi, koji je vrijedio za vojne jedinice, dok u civilnom dijelu nije mnogo značio. Dokument koji je regulirao odnos vojnika prema loženju vatre u vojnim nastambama (kasarnama), gašenju vatre, odstranjivanju pepela i dr., imao je veću vrijednost kao prvi pokušaj da se

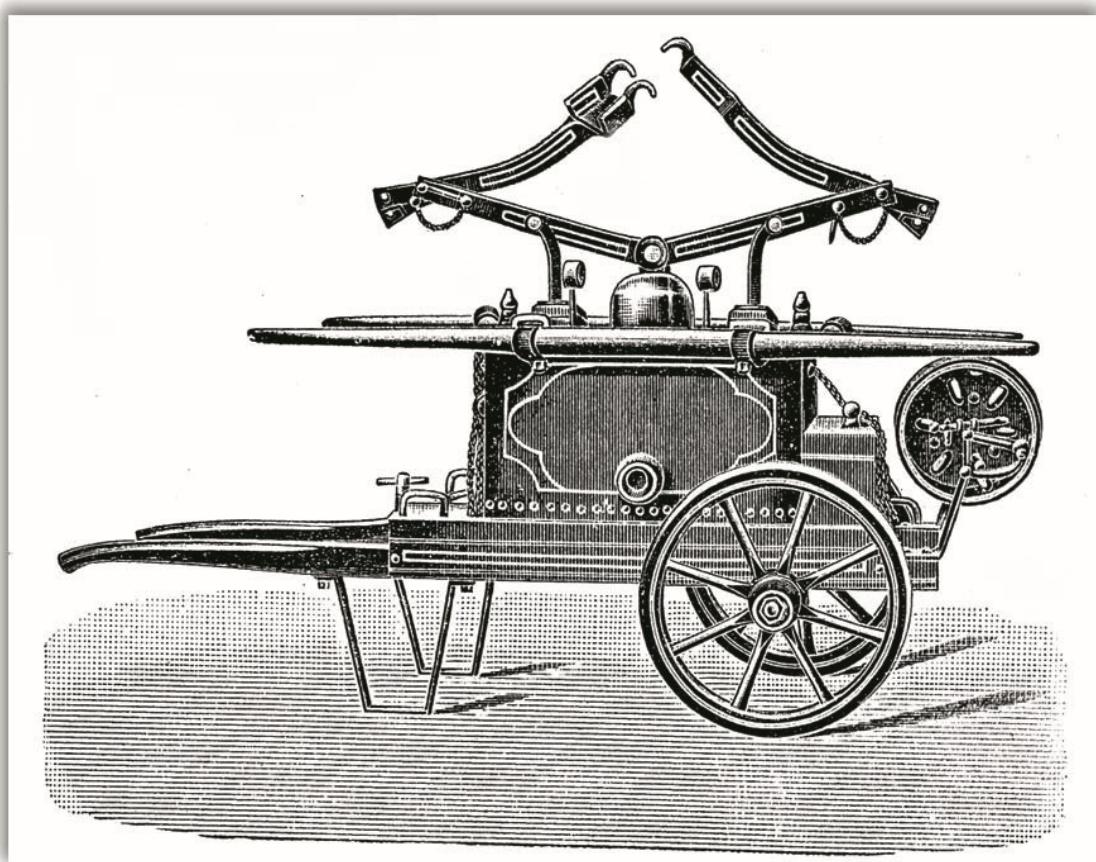
Vatrogasac s opremom iz doba antičkog Rima

Francuski vatrogasac

jedno važno područje kao što je opasnost od vatre, pismeno regulira. Daljnji korak u tom pravcu je i poznati Dekret carice Marije Terezije iz 1768. godine pod nazivom „Požarnički propis“. Propis je regulirao širi spektar obaveza građana i slobodnih Kraljevskih gradova; minimalna obvezna oprema (kožni kablići, spremišta vode, nabavka opreme i dr. Svi gradovi u kraljevstvu su bili obvezni uskladiti ili izraditi svoje propise s Požarničkim propisom, a najvažnija posljedica je zakonska obveza lokalnih političkih jedinica da skrbe o protupožarstvu. Slobodni i Kraljevski grad Karlovac izdaje svoj vlastiti Dekret kojeg, poslovnički, Francuzi za vrijeme kratkotrajne okupacije Vojne Krajine 1809. – 1913. godine, dopunjaju i unapređuju na osnovu vlastitih iskustava, kojeg grad Karlovac uzima za osnovu izrade svog dokumenta pod nazivom „Požarnički red“ (Muzej karlovačkog vatrogastva). Na osnovu ovog dokumenta grad kupuje 6 vatrogasnih štrcaljki, raspoređuje ih na određena mjesta po gradu, te pisanim putem određuje vođu štrcaljke i 12 izvršnih građana, uglavnom obrtnika, da u slučaju požara gase vatru navedenom opremom.

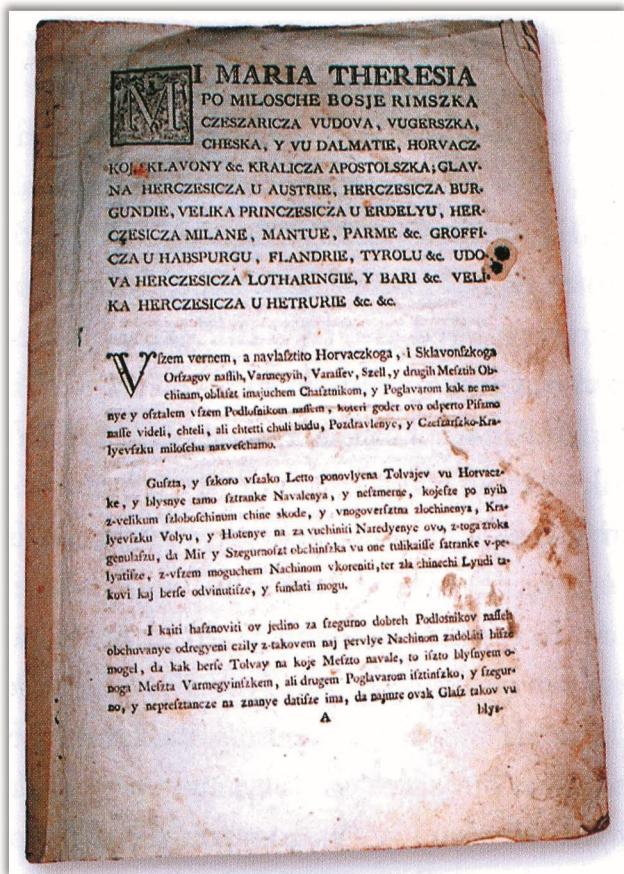

Mala seoska univerzalka »SMEKAL«

Propis je sa uspjehom provođen sve do 1860. godine, kada se naveliko započelo sa pripremama osnivanja DVD-ava. Odmah potom uslijedilo je osnivanje DVD Karlovac 1871. godine, DVD Ogulin 1873. godine, Pamučne industrije Duga Resa 1885. godine i DVD Slunj 1892. godine.

Ovakav tempo razvoja vatrogastva diktirao je i razvoj svih vrsta djelatnosti, a naročito obrta i prometa nakon ukidanja Vojne Krajine i njenog spajanja sa Banskom Hrvatskom 1881. godine, pod nazivom Hrvatski preporod.

Vizem vernein, a navlažitio Horvaczkoga, i Sklavoruškoga
Orfizgov naših, Varmegijin, Varaljev, Szell, y drugih Mežinih Ob-
činam, oblikat imajuchen Charžnikom, y Poglavarom kak ne ma-
nye y ofzaleni v zem Podložnikom našim, koševi goder ovo odjerto Pifmo
nije videli, eteli, ali chteti chuti budu, Podstavljeny, y Czechansko-Kra-
lyeviku milošču nazvečchamo.

Gustza, y ſkoro vſakoz Leto ponovljena Toljavjev vu Horvac-
ke, y blysnje tamo ſtanke Navaleny, y neftmerne, kojeſte po njih
z-velikum ſabotschimum chine ſkode, y vnogoverſtva zlochinasy, Kra-
lyeviku Volju, y Hostenye na za vuchinii Naredyeny ovo, z-toga ſroka
haſtni, da Mir y Segurovozt obchinika vu one tulikaſle ſtanke v-pe-
genulaſi, da kak berie Nachinom vkorciſi, ter ſta chinechi Lyudi ta-
lyatiſe, z-vrzen mogučem Nachinom vkorciſi, ter ſta chinechi Lyudi ta-
kovi kaj berie odvinutitife, y fundati mogu.

I kajti haſtnoviti ov jedino za fregirno dobrech Podložnikov naſleb
obchuvanje odregyeni eziſi z-takovem naj pervije Nachinom zadolihi biſe
mogel, da kak berie Toljav na koje Mežinu navale, to iſato blysynem o-
mogel, da kak berie Toljav na koje Mežinu navale, to iſato blysynem o-
mogel, da kak berie Toljav na koje Mežinu navale, to iſato blysynem o-

A blyſ-

*Izvod iz propisa o zaštiti od požara
Marije Terezije iz 1768. godine*

OPCHINZKO HASZNOVITO, KRATKO Y
KRUTO LEHKO

V P U T C H E N Y E

ONEH NACHINOV

KAK SZE VU PRIGODI ZPLANUTOG

OGNYA Y POGORA

LADATI Y RAVNATI MORA

PO

VITEZU JANUSHU ALDINI

ZA

CESZARZKO KRALEVZKE POMPIRE

SLOSKENO, Y Z' POTREBNEMIH BILESKIH ZPISZANO, Y PRITISENUTO.

V Budimu,
Z Vugerske mudro vuchne Zkupchine Szlovih.
1854.

*Naslovniča najstarijeg propisa tiskanog u
Budimu 1834. godine na starom kajkavskom
jeziku*

**Jedan za sve, svi za jednoga !
Bogu na slavu, bližnjemu na izbavu !**

II

DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

1. Vatrogastvo uoči 1892. godine

U prvom poglavlju ove Spomenice, uz opis povijesnog razvijetka Slunja i Vojne krajine, dodali smo i nekoliko vatrogasnih informacija koje pokazuju vatrogasni razvoj i njegov tehnološko-organizacijski nivo, koji nije bio na nekoj zavidnoj visini. Ta ocjena proizlazi iz dobrog poznavanja stanja u Europi, od njemačkog i francuskog područja do stanja u Austro-Ugarskoj, čiji je sastavni dio bila i Kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije. Dok su se na području hrvatskog kraljevstva lomili feudalno-konzervativni odnosi u politici i gospodarstvu, Europa je već puno prije kao građanska sredina plovila razvojem kapitalističko-obrtničke proizvodnje i liberalno-novčanog tržišta, s velikim razvojnim napretkom u protupožarstvu.

Takav razvoj očitovao se u pokušajima sve bolje organizacije ljudstva (gasitelja), od Rimskog Carstva, preko noćobdija u Francuskoj (1254. godine), podjele većih gradova na požarne rajone (1524. godine) i drugih, sa srednjim ili malim uspjesima.

Veći doprinos tom procesu davali su razvoj i proizvodnja vatrogasne opreme, čiju vodeću ulogu na svjetskoj razini drži upravo Austro-Ugarska, osnivanjem bezbroj raznih proizvođača vatrogasne opreme, od kojih su mnogi ostali poznati sve do današnjih dana; R. Czermak, Toplice u Češkoj (1818. godine); R. A. Smekal, Moravska (1820. godine); Carl Metz, Heidelberg (1818. godine); W. Knaust, Wien (1822. godine); Rosenbauer, Linz (1871. godine) i drugi.

Želeći u prvom redu povećati proizvodnju i prodaju opreme, mnogi proizvođači se upuštaju se u analize kako unaprijediti ljudsko-organizacijsku komponentu vatrogastva.

Carl Metz

Tada na osnovi ideja poznatog proizvođača opreme i vlasnika Carla Metza iz Heidelberga dolazi do povijesnog osnivanja prva dva dobrovrijedna vatrogasna društva: u Meissenu 1841. i Durlachu 1846. godine. Bio je to veliki obrat i promjena učmalo log feudalno-cehovskog vatrogastva u organizaciju spašavanja svakog i svačije imovine, pod uzrečicom »Jedan za sve, svi za jednoga«.

Nakon što je pokazala dobre rezultate, ideja osnivanja dobrovrijednih vatrogasnih društava brzo se širila Europom. Bez obzira na nisku razinu protupožarne zaštite u Vojnoj krajini, nije nedostajalo znanja o procesima u Europi. Budući da je Kraljevina bila premalo područje za razvoj i proizvodnju opreme i sredstava vatrogastva (zbog pripadnosti Evrope i europskom tržištu do današnjih dana nije za taj vid proizvodnje pokazan interes), institucije sistema, gospodarstva i građana prihvatile su osnivanje DVD-a kao dio unapređenja protupožarne zaštite s

organizacijskog stanovišta. Ta ideja je naročito podržavana od sve veće požarne opterećenosti nastale od aktivnog razvoja obrta, prometa, građevinarstva, poljoprivrede i šumarstva u drugoj polovici 19. stoljeća, pod nazivom hrvatski gospodarski preporod.

Temeljem dotadašnjih vatrogasnih propisa utemeljenih na zakonu - Požarnički propis iz 1768. godine i Vatrogasni red iz 1860. godine - osnivaju se na razini Hrvatske dobrovrijedne vatrogasne društva: Varaždin 1864., Sisak 1865., Otočac 1868., Ludbreg 1869., Zagreb 1870., Gospic 1879., a na području današnje Vatrogasne zajednice Karlovačke županije: Karlovac 1871., Ogulin 1873. i IDVD Pamučne industrije Duga Resa 1885. godine (prvi IDVD na Balkanu), u predvečerje osnivanja DVD-a Slunj kao četvrtog društva u našoj Županiji.

Da se proces osnivanja DVD-a brzo odvijao, dokaz je da u Hrvatskoj već 1874. godine imamo 15 registriranih društava, koja posredstvom vodećih ljudi i njihove analize konstatiraju problematiku u svom razvoju i djelovanju, a koja je sadržana u sljedećem:

- netransparentnost rada zbog nepostojeće organizacijske veze među društvima
- neučinkovitost u međusobnoj ispomoći DVD-a zbog različite opreme i njihove nabave iz različitih izvora bez nekih propisa i standarda
- potreba za školovanjem, uvođenjem hrvatskog jezika, časopisom, statistikom, zakonima, propisima i dr.,

što je bilo osnova za osnivanje Hrvatsko slavonske vatrogasne zajednice 1876. godine, uz tada već 30 registriranih DVD-a, čiji program osnivanja je rješavanje navedenih problema u radu DVD-a.

Hrvatsko slavonsku vatrogasnu zajednicu kao čelni čovjek organizacije osnivanja utemeljio je Stjepan Gjuro Deželić, koji je postao i njen prvi predsjednik, ostavši na njenom čelu od 1876. do 1907. godine, odnosno do smrti. Za velike zasluge u hrvatskom vatrogastvu nazvan je i »ocem hrvatskog vatrogastva«. Drugi veoma zaslužan čovjek u hrvatskom vatrogastvu je tajnik Zajednice Mirko Kolarić, na funkciji od 1893. do 1928. godine, vječiti operativac, učitelj i stručnjak koji je za svoje zasluge nazvan »učiteljem hrvatskog vatrogastva«, a zajedno s predsjednikom Gjurom Deželićem u hrvatsko vatrogastvo utkao je i svoj život.

Posebna napomena!

Mi vatrogasci slunjskog vatrogastva dičimo se svojim prvim predsjednikom Hrvatsko slavonske vatrogasne zajednice, jer je osim zaslužnog vatrogasca bio i osnivač DVD-a Zagreb, senator gradske uprave Zagreba, osnivač raznih institucija, povjesničar i književnik koji je kao putopisac na svom putovanju kroz Slunj i Rastoke 1865. godine uočio sve prirodne ljepote, kojima je opisom u književnom časopisu »DRAGOLJUB« doprinio promociji Slunja i Rastoka u svjetskim razmjerima (»Rastoke« - T. Žalac i N. Živčić).

Gjuro Stjepan Deželić
(1838.-1907.)

Mirko Kolarić
(1850-1938.)

2. *Utemeljenje DVD-a Slunj i njegov rad 1892.-1918.*

Utemeljenje, odnosno rođendan bilo kojeg društva, kao i čovjeka, da bi mogli proslaviti taj datum i pri tome odavati počast i zahvalu utemeljiteljima, kao i generacijama članova zaslužnih za rad i razvoj tog društva, kulturna je i moralna obveza.

Rijetki je slučaj da se rođendan ne može utvrditi kod ljudi, ali je vrlo čest slučaj kod dugovječnijih udruga i društava, a u vatrogastvu naše županije i države skoro svakodnevni. Najčešći uzroci toga stanja su: nerad, loš odnos prema zapisima, arhivi i dr., a još veći uzrok su razne nepogode, s kojima se uostalom bavi i vatrogastvo, požari, poplave i druge nepogode koje uniše sve dokaze. Najtragičniji događaji koji su pogodili i DVD Slunj su ratovi koji, osim informacija, često uniše i opremu, pa uzmu i ljudske živote mnogih vatrogasaca.

Kako je uvodno konstatirano da za period od utemeljenja do zaključno završetka II. svjetskog rata nema valjane dokumentacijske građe, istraživanje datuma utemeljenja i rada društva u tom periodu treba temeljiti na drugim elementima, kao;

- usmena predaja informacija oko koje se razvilo vrlo mnogo istinitih i neistinitih priča i opisa
- usporedna informacija u vezi s nekim prirodnim, političkim, kulturnim i povijesnim događajima
- analiza postojećih dokumenata
- analiza dokumenata „drugih“ subjekata iz okruženja i dr.

Obrađujući informacije preko navedenih elemenata dobili smo niz podataka različitih razina istinitosti, dovoljnih da ovom Spomenicom uvelike dokažemo početak i rad u proteklih 120 godina, ali i osnovu za daljnja povjesna istraživanja. Svi podaci koji će utvrđivati datum utemeljenja i početnog rada dobiveni su na osnovi logičkog povjesnog zaključivanja i bit će vjerodostojni. Moguće povjesne netočnosti su djelomično odbačene u dosadašnjem dijelu knjige, a ostatak će se odbaciti u narednoj obradi.

Kako je već do sada definirano da je na osnovi odredbi iz dekreta Marije Terezije iz 1768. godine protupožarna zaštita bila u obvezi gradova i općina, razvojem proizvodnje opreme oko 1820. godine nastavljen je razvoj opisan u dekretima gradova i općina pod nazivom »Vatrogasni red«.

Na osnovi tih dokumenata gradovi i općine počeli su kupovati opremu, organizirati građane uz pomoć predstavnika proizvođača opreme na gašenju vatre, a budući da to nije najbolje išlo, počeli su osnivati dobrovoljna vatrogasna društva. Ti procesi započeli su i u Slunju, ali nešto kasnije od susjednog okruženja. **Kupljena je vatrogasna štrcaljka na konjsku zapregu i početno su organizirani građani na gašenju vatre, negdje oko 1872. i 1874. godine, što je očito pokrenuto od gradskih vlasti.**

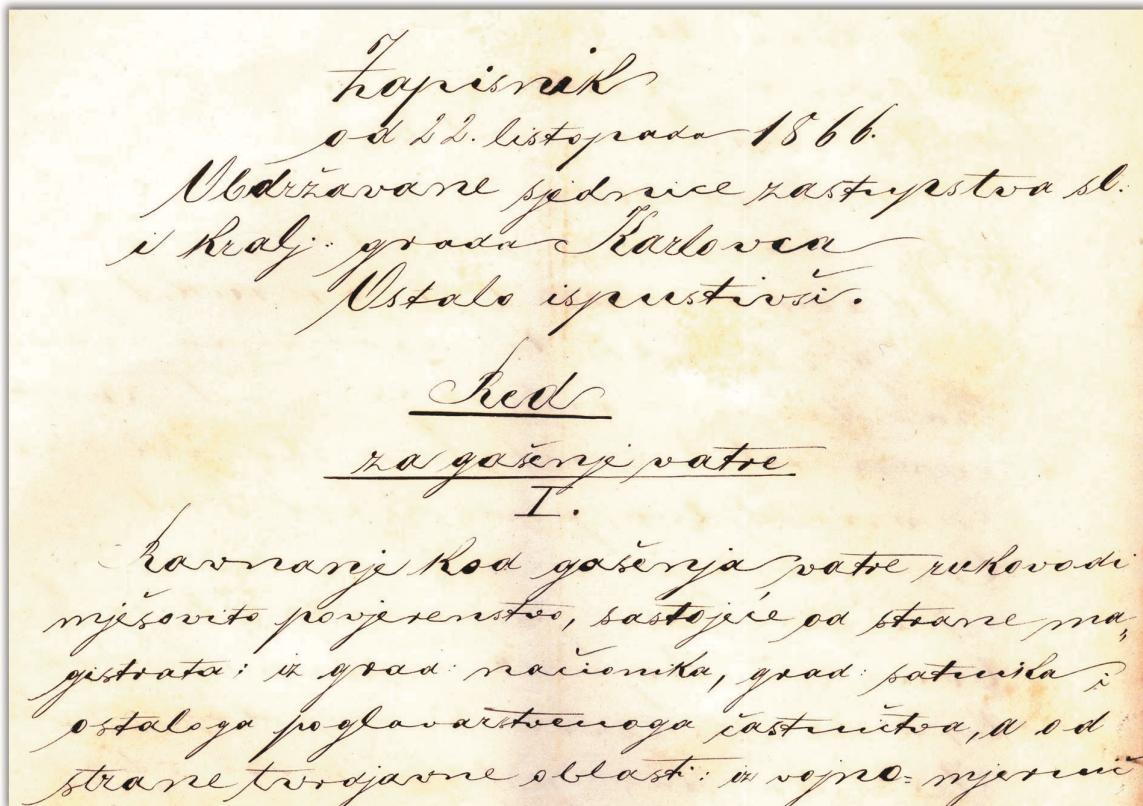
Zaključak 1:

U izvješću na Zapovjedničkom odboru DVD-a Karlovac u lipnju 1893. godine, koji su dali vojvoda društva Hinko Krapek i vođa penjača Janko Medunić, koji su obučavali Dobrovoljnu vatrogasnu četu u Slunju, opisuju dosta skromnu opremu i postojeću vatrogasnu štrcaljku kao dobru, ali loše održavanu.

Iz dijelova tog izvješća da se zaključiti da se radi o vatrogasnoj ručnoj štrcaljki, na

kolima s četiri kotača i konjskoj zaprezi. Štrcaljka je „vjerojatno“ proizvodnja tvornice Czermak iz Toplica u Češkoj, kapaciteta 180-200 l/min, jednog mlaza od 30 metara, s dva cilindra od oko 80 mm.

»Vatrogasni red« grada Karlovca

Ručna vatrogasna štrcaljka

Reginald Czermak
vlasnik tvornice

Zaključak 2:

Priča poznate prosvjetne radnice, učiteljice Jelene Cindrić iz Slunja, koja kaže da je DVD Slunj osnovan odmah poslije osnivanja DVD-a Karlovac 1871. godine, a kao jednog od zaslužnih ljudi za osnivanje navodi ravnatelja Građanske škole Milu Markovića.

Zaključak 3:

U raspravi nakon osnivanja Industrijskog dobrovoljnog vatrogasnog društva tvornice predenja i tkanja pamuka u Dugoj Resi 1886. ili 1887. godine govori se o dobroj pokrivenosti područja bivše Vojne krajine i okolice DVD-ima (Gospic, Otočac, Ogulin, Duga Resa, Karlovac) osim na dijelu prema bosanskoj granici.

Hinko Krapek
kapetan DVD-a Karlovac

Iz svih tih primjera se nedvosmisleno zaključuje o aktivnostima slunjskih vlasti na kupnji vatrogasne štrcaljke i građana koji njome rukuju uz slabe rezultate, i to zaista poslije osnivanja DVD-a Karlovac, ali nema govora o osnovanom vatrogasnom društvu do 1887. godine. Također se dade zaključiti da su zaslužni građani Slunja tih godina pratili događaje u susjednim gradovima i razmišljali o osnivanju DVD-a. Iako su zauzeti razvojem Slunja za vrijeme tzv. hrvatskog gospodarskog preporoda, dio njih: Mile Marković, ravnatelj Građanske škole, župnik Mile Barilli, mjesni sudac i gradonačelnik Toma Neralić, ljekarnik Josip Maršić, Stjepan Pintarić, vođa muzike u pjevačkom društvu »Lovor«, i drugi započinju pripreme za osnivanje DVD-a uoči 1890. godine. Na pripreme ih je prisiljavao veliki požar iz 1879. godine, kada se iz štale Mijata Neralića u južnom dijelu Slunja požar proširio na dio grada i kada su izgorjele četiri kuće i župnikov stan.

Za početne pripreme i razgovore zadužuju ljekarnika Josipa Maršića i župnika Milu

Barillija. Ta dvojica preko književnika Stjepana Širole, čestog posjetioca Slunja i Rastoka, koji kao putopisac opisuje prirodne ljepote Slunja, ali i književnika vatrogasaca i velikog prijatelja DVD-a Karlovac, stupaju u kontakt s DVD-om i njegovim kapetanom Hinkom Krapekom.

Preuzimajući ulogu organizacije osnivanja i registracije DVD-a Slunj, Krapek upoznaje Maršića sa zakonskim koracima pri osnivanju društva:

1. Izrada Pravila, njihovo utvrđivanje na skupštini osnivača i slanje u Zagreb na Zemaljsku vladu Kraljevine na odobrenje
2. Odobrenje Pravila od Zemaljske vlade
3. Organizacija osnivačke skupštine i izbor vodstva društva
4. Uvježbavanje društva i početak rada.

Da su Pravila napravljena uz pomoć Pravila DVD-a Karlovac i poslana u Zagreb na odobrenje, govori i sastanak u Rastokama u rujnu 1892. godine, pri posjetu Širole i Krapeka Plitvičkim jezerima, gdje su ih u Rastokama dočekali Maršić i Barilli.

Potvrda i odobrenje Pravila od Zemaljske vlade obavljen je 14. studenog 1892. godine pod brojem 47.539, o čemu se pismeno obavještava DVD-o Slunj u osnivanju, čime su završena dva zakonska koraka.

Slijedi u 1893. godini učlanjenje članstva i priprema osnivačke skupštine, te dopis od 9. ožujka načelnika grada Slunja DVD-u Karlovac i kapetanu Hinku Krapeku, kojim ga obavještava o potvrdi Pravila i moli da preuzme „podučavanje“ članstva, s molbom da ga obavijesti koliko bi to koštalo.

U očekivanju odgovora u Slunju se održava osnivačka skupština DVD-a, društvo je osnovano 26. ožujka 1893. godine, godine koja je do sada bila označena kao datum uteviljenja, ali samo na osnovi prepričavanja, bez valjanog dokumenta. Za prvog predsjednika je izabran Josip Maršić, a za tajnika i blagajnika Stjepan Pintarić.

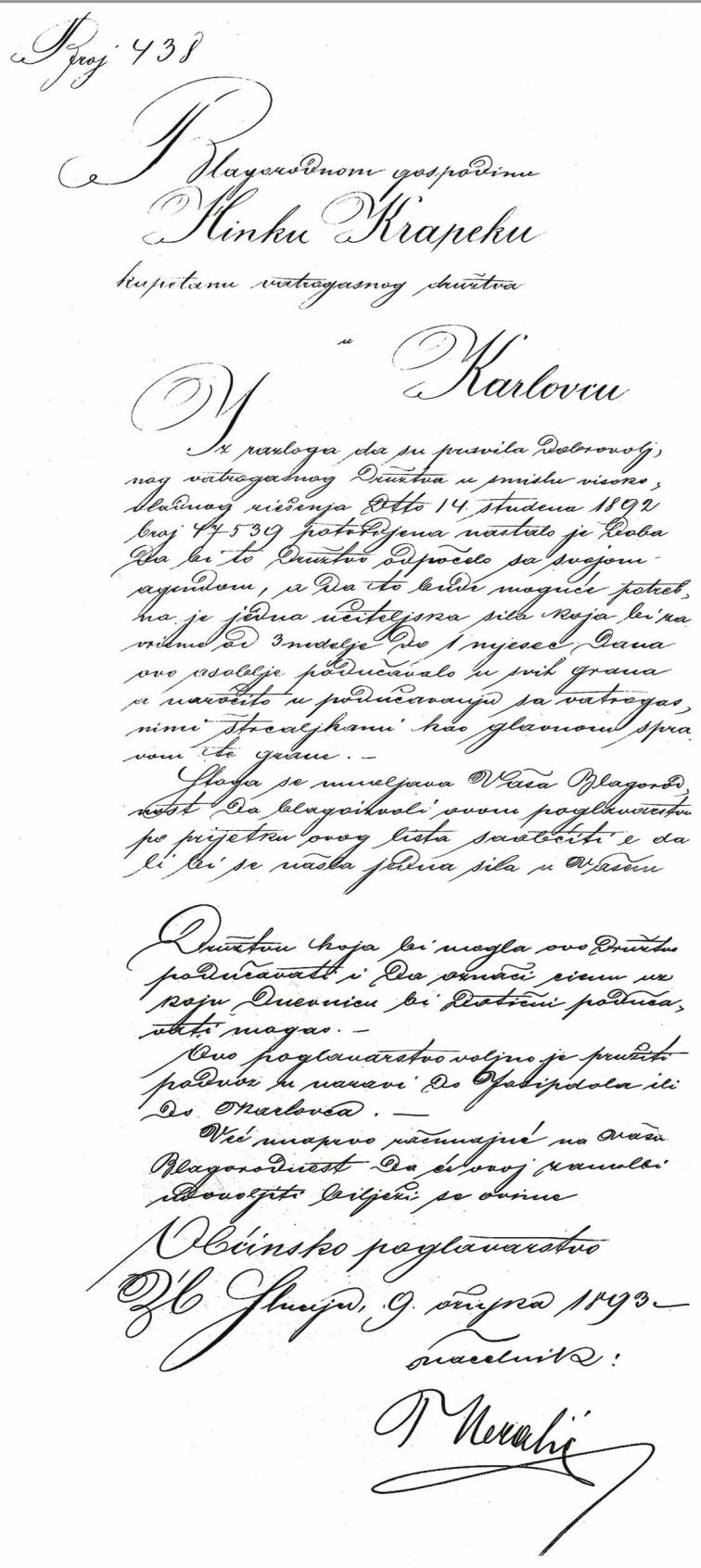
Osim što se u povjesnom smislu spominju prezimena obitelji iz kojih su dolazili vatrogasci: Božičević, Jurašin, Gračan, Hazler, Modrušan i Samson, drugih imena i izabranih ljudi do završetka tog perioda rada 1918. godine nema u zapisima.

Odgovor iz Karlovca po pitanju podučavanja stiže početkom travnja, kojim se prihvata podučavanje koje će voditi kapetan Hinko Krapek besplatno i vođa penjača Janko Medunić uz dnevnicu od tri forinte.

DVD Slunj će osigurati prijevoz od željezničke stanice Josipdol i smještaj, a podučavanje će početi 10. travnja i trajati četiri dana, radom po cijeli dan. Krapek i Medunić će sa sobom donijeti štampana Pravila iz štamparije »Hauptfeld«, te više primjeraka **Obučevnika** Mirka Kolarića za potrebe poduke. Podučavanje je zbog poljskih radova odgođeno prema kraju mjeseca travnja, ali zbog priprema Florijanova u DVD-u Karlovac prebačeno je u mjesec svibanj.

Obavijest o želji početka poduke u svibnju taj put daju DVD Slunj i njegovo vodstvo Maršić i Pintarić dana 16. travnja 1893. godine.

Pismo načelnika Tome Neralića
kapetanu DVD-a Karlovac Hinku Krapeku

Ugovor 2.

Slučoumu
Upravljačicem odborn
doprinosišnjeg vat. društva

u Slunju.

Pozivam na sastanak slijedeći
slopij vol 10. 4. o.g. b. 115. odatliće se slav
moštima svoboditi; da je gleda učinko
konačnih članova, ovomjernog slavonij
nog vatrogasnog društva po uprav
ljajućem odboru utvrđeno da je
izvježen o.g. tako, da bi g. mitelji na
6. b. u. u Slunju došao i drugi obuci ujed
bene odgojci.

Na slav Gospodnjeg svih Svetih
g. svđ glavnog društva, kola na
veljanski postoj u Josipovcu
"Posjera".

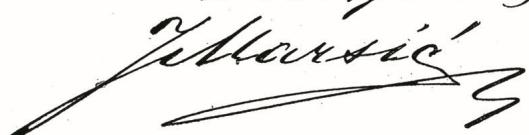
Misaočiva se godjedolac - da bi se
ugrađujući vsečim "društvenim, pro
vila i stamjiljki, gotovo, bila, da bi se
uđe uobi provjetreniu bilo na sabor
ponisti ili postomi učinkovito izvolito.

Upravljačici odbor.

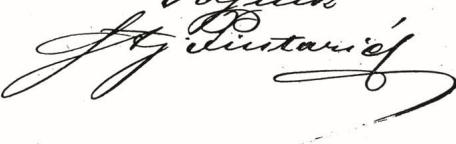
Doprinosišnjeg vatrogasnog društva,

u Slunju 16 travnja 1893.

Društveni

Vojnički

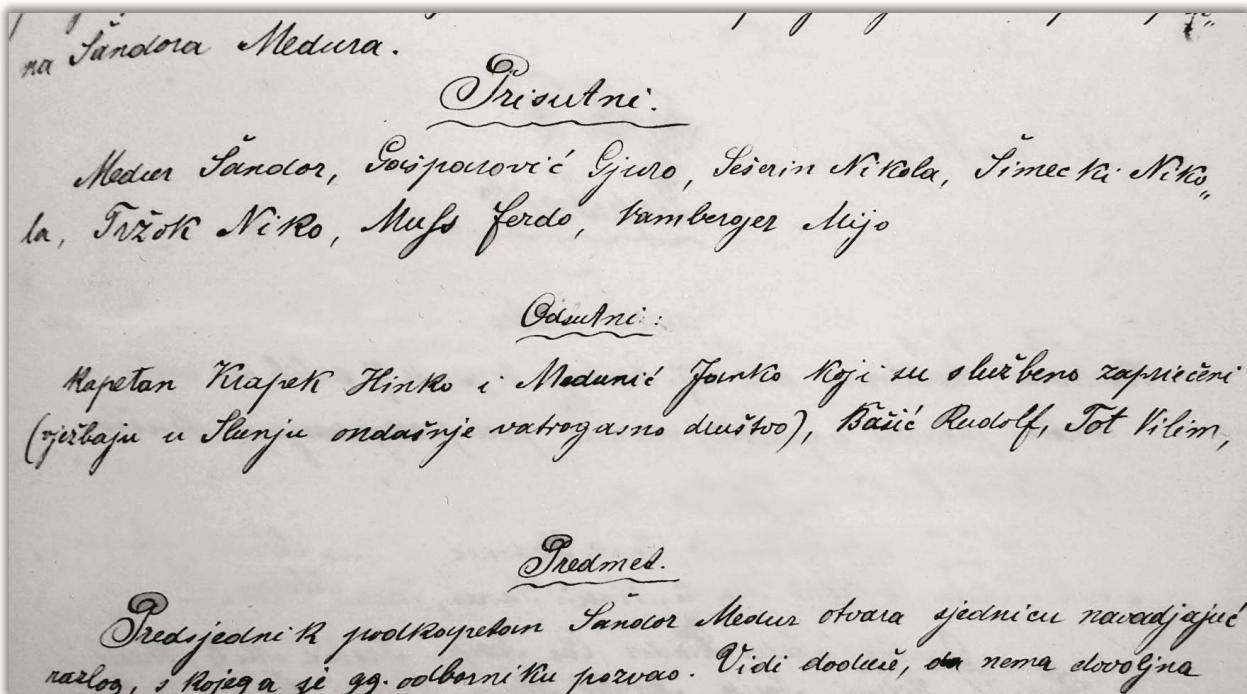

Pismo predsjednika i tajnika DVD-a Slunj DVD-u Karlovac,
o početku rada na podučavanju

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

Da je obuka provedena zadovoljavajuće, potvrđuje zapisnik sa sastanka Upravnog odbora DVD-a Karlovac od 19. svibnja 1893. godine, gdje se konstatira da sastanku ne prisustvuju kapetan Krapek i vođa penjača Medunić jer vježbaju u Slunju ondašnje vatrogasno društvo.

Izvadak iz zapisnika Upravnog odbora, pod stavkom odsutni

Kasnijim izvješćem na Upravnom odboru kako je podučavanje bilo uspješno, čime su završena sva četiri koraka postupka registracije društva, utvrđuje se da je

Dobrovoljno vatrogasno društvo Slunj utemeljeno 14. studenog 1892. godine.

U odnosu na to osnivanje održana je i mala svečanost uz prisutnost pjevačkog društva »Lovor«, limene glazbe društva, vatrogasaca, vodstva grada Slunja i naroda.

Slika koja je tim povodom snimljena ima za DVD Slunj višestruko značenje:

1. Na slici su muzičari – limena glazba koja je bila sastavni dio pjevačkog društva »Lovor« osnovanog 1876. godine, koja se u prepričavanju često naziva limenom glazbom DVD-a Slunj.
2. Budući da DVD ima i danas limenu glazbu, potrebno je istražiti je li limena glazba iz društva »Lovor« prešla u DVD poslije osnivanja ili prije II. svjetskog rata kada se društvo »Lovor« gasi i je li to ista glazba te kada je osnovana.
3. Na slici su oba izabrana člana na skupštini, Josip Maršić, ljekarnik i predsjednik društva (u šešиру, glava iznad stola), te Stjepan Pintarić, tajnik društva i voditelj limene glazbe (na slici desno od Maršića).

Svečanost u povodu osnutka DVD-a Slunj

Josip Maršić   Stjepan Pintarić

Da je društvo osposobljeno, pokazuju i naredni događaji, koji se odnose na intervencije i druge aktivnosti vezane uz rad društva.

Navedeni događaji su izvadci iz edicije Vatrogasnog vjesnika, koji je počeo izlaziti 1. siječnja 1896. godine za članove Hrvatsko slavonske vatrogasne zajednice.

Naredbom Bana sva Dobrovoljna vatrogasna društva morala su prikupljati važne događaje iz rada i života DVD-a te ih u svrhu statistike slati u Zajednicu. Tako je i DVD Slunj slao važne događaje iz kojih se zaključivalo o radu društva, što se od 1896. godine objavljalilo u Vatrogasnem vjesniku, kako slijedi.

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

Pozivnica za ples

Slunj, 8. siječnja. Nedavno smo u Primišlju gornjem imali znatan požar od paleža. Mirčiću kbr. 12. podpaljena je štala a od ove je vatra uhvatila i kuću pa su obe sgrade do temelja izgorjele. Tom sgdom niesu se mogle spasiti ni svinje (2) ni janjeti (4) ni pokućstvo ni orudje ni živež. Obe sgrade bile su od drva a slamom pokrivene, osigurane dakako niesu bile.

Vatra je podmetnuta u nakani, da sva obitelj, sa stopeća od devet duša izgori; i bila bi, da se nije gospodarica Stana slučajno oda sna probudila i vatrui opazila pa tako sebe i ostale ukućane od očite smrti spasila. A uzrok paležu je osveta. Poznati palikuća T. B. pomagao svome drugu Gj. G-ču osvetiti se Mili Mirčiću, što ovoga ljepušna kćer Simica nehtjede poći za Gj. G-a, koji ju je optovano snubio. Oba su bila uhićena, ali jih je ovdješnji kr. kot. sud pustio na slobodu, riešiv ih radi pomanjkanja temeljnih dokaza. To je bio jedanaesti palež ovde u godini 1896. Žalostan doista pojav. U primičanskoj občini uobičajila se osveta paležem za bud kakovu uvriedu, a oblasti nemogu, premda puno nastoje, da krivcem udju u trag.

M.

VV br. 3, 20. siječnja 1897.

Plesovi vatr. društava. Dne 30. siječnja u Brestovcu; 31. siječnja; u Križu vojnom; dne 1. veljače: u trgovištu Čazmi, u Erdutu, gradu Karloveu, u Osiek u dolnjem gradu, u Požegi, Petrinji, Otočcu, Glini, Slunj, Valpovu i Vinkovcima. Dne 2. veljače: u Gospiću, Novskoi, Sv. Ivanu Zelinskom i Varaždinskim Toplicama. Dne 6. veljače: u Sisku i Vel. Gorici. Dne 7. veljače: u Krapini i Kutjevu. Dne 11. veljače: u Bjelovaru.

VV br. 4, 5. veljače 1897.

Slunj na božić 1898

Prekjučer 23. prosinca p. g. buknu vatra u dučanu trgovca Daniela Salcera i uništi mu veliku zalihu robe. Vatrogasna naša četa uz pripomoć občinara ograniči i pogasi požar, koji je prietio i okolicu. Ovaj požar nastao je od preobterećenja jedne police u dučanu, na kojoj bje nogomilano mnogo robe, a medju ovom i omoti žigice. Usljed preobterećenja slomi se polica i upališe žigice a plamen onda upali robu. Šteta iznosi preko 10.000 for. Zgrada i dučanska roba bila je kako čujemo osigurana na 14 000.

Svakako je velika neopreznost, spremati žigice na polici s drugom robom.

VV br. 1, 5. siječnja 1899.

— Dne 16. prosinca pr. g. izgori štagalj Milivoja Pekeća u Begovom brdu, kotar slunjški. Štete ima 750 K.

VV br. 2, 20. siječnja 1902.

— Dne 7. siječnja t. g. izgori štagalj Potra Pribića u Zagorju, kotar slunjški. Štete ima 500 K.

VV br. 4, 20. ožujka 1902.

(Veliki požari). Dne 10. siječnja t. g. uništi požar kuću Steve Miškovića u Begovu brdu. Štete ima 1000 K.

VV br. 5, 5. ožujka 1903.

— Dne 23. veljače pojavi se požar u šumi slunjske imovne obćine, nu još u pravi čas opažena, nije se mogla širiti, jerbo su brzo u pomoć pritekli oružnici i občinari, koji doskora vatru ograničile i pogasiše. Uza sve to iznaša šteta njekoliko stotina kruna.

VV br. 7, 5. travnja 1903.

— Dne 22. ožujka t. g. izgorjela je kuća i staja Pavla Bolanovića u Tuku, kotar slunjski. Štete ima 1000 K.

VV br. 9, 5. svibnja 1903.

Slunj.

Dne 13. rujna noću u 10 s. buknu požar u skladištu Barbare Galac-Ivković, trgovkinje i krčmarice. Naši vatrogasci brzo dohrišće i neumorno nastojahu, da vatru lokalizuju nu ona se takvom brzinom razširi, da je za čas zahvatila i susjedne kuće zadruge Modrušan i Božićević. U skladištu je bilo razne dućanske robe, ovjeća zaliha šibicah, staklene robe umotane u slamu, pak starih sandukah praznih i napunjene žitom, pak vrećali, hasurah itd. Zato vatru brzo preotela mah. Da se skladište i njezina kuća spasi, to nije pošlo za rukom nego su i one do temelja izgorjele i susjedne zadružne kuće i gospodarske sgrade, živež i pokućstvo. Bit će ukupna šteta do 50 000 K. Kako je požar nastao, još se nezna. Kuća i dućanska roba trgovkinje osigurana je na 13.000 K i zadruga Božićević na 1.000 K a zadruga Modrušan žalivože nije bila osigurana.

VV br. 18, 20. rujna 1903.

Do dana 1. listopada 1909. imala je naša vatrog Zajednica 118 članova dok sa 1. srpnjom 1911. ima 131 člana.

Prema dobivenim službenim prijavama razišla su se i istupila su iz sveze naše vatrogasne Zajednice ova vatrogasna društva i to:

God. 1896. vatrog. društvo u Novoj Kapeli.
" 1898. " " " Feričancima.
" 1901. " " " Vrbovskom.
" 1902. " " " Plaškom,
" 1905. " " " Slunju.
" 1910. " " " Županiji.

Ovo potonje uplatilo je dužnu članarinu i istodobno istupilo.

Prema tomu ima naša vatrog. Zajednica do danas samo 125 članova.

VV br. 14, 20. srpnja 1911.

Budući da poslije 1905. godine više nije bilo informacija, nakon izvida Hrvatsko-slavonske vatrogasne zajednice društvo je prestalo raditi, odnosno imalo je prekid sve do 1921. godine, uključujući i I. svjetski rat. Za taj period ne postoje nikakve informacije i dokumenti o radu slunjskog društva, čime se završava opis utemeljenja i rada društva do 1921. godine.

3. Razdoblje 1918.-1946.

Završetkom I. svjetskog rata vatrogastvo se vrlo teško oporavljalo, što se vidi i po tome da se naša krovna organizacija Hrvatsko slavonska vatrogasna zajednica tek 1921. godine uspjela konsolidirati i zakazati XII. glavnu skupštinu za 14. kolovoza 1921. Situacija je još gora ako znamo da je Zajednica uoči rata imala 135 članova, a da je toj Skupštini, koja se nije održala od 9. rujna 1911. godine, prisustvovalo samo 56 DVD-a, koliko ih je očito uspjelo pokrenuti rad poslije rata. S našeg područja, DVD Karlovac i DVD Ogulin to su uspjeli pa su i prisustvovali sjednici Skupštine Zajednice.

DVD Slunj, kojem je prekid rada trajao još dulje, čak od 1905. godine, nema nikakvih pisanih podataka, pa se prva obnova njegova rada konstruira prema rukopisu Ivice Delača u Spomenici, koja ima dosta netočnosti i nije nikada provjeravana. U Spomenici piše:

„Društvo je obnovilo rad 1921. godine pod vodstvom predsjednika Rudolfa Kovačevića sa 51 izvršnim članom, 31 podupirajućim, te 40 utemeljitelja i počasnih članova, što je usprkos fotografije iz 1922. godine koja pokazuje sasvim solidno društvo, što se broja tiče pretjerano.“

Dobrovoljno vatrogasno društvo Slunj 1922. godine

Za predsjednika Rudolfa Kovačevića se kaže da je organizator obnove rada, da i financira društvo, da je 1925. kupio muzičke instrumente za glazbu sa 14 do 16 ljudi, koja sudjeluje u svim svečanim manifestacijama u Slunju. Društvo je u sali Viličić održavalo priredbe i kulturne programe. Budući da se ime Rudolfa Kovačevića spominje i u originalnim dokumentima Vatrogasne zajednice Savske banovine sve do prije početka II. svjetskog rata, dade se zaključiti da je pod predsjedanjem Rudolfa Kovačevića bio čitav period od 1918. do 1946. godine.

Interes vlasti za vatrogastvo nije bio značajan, pa su vatrogasci u velikoj mjeri financijski ovisili o bogatijim obrtnicima. U rad društva uključivali su se i Srbi, pa su se pojavljivala prezimena Dragaš, Šaša, Barać i drugi. U tim godinama poslije rata (1918. do 1925.) proces uhodavanja države i njenih institucija išao je veoma sporo, pa ne postaje izvješća o radu društva, ali se spominju imena zapovjednika Dmitra Dragoša, podzapovjednika Slavka Kovačevića, tajnika Tome Peričića i blagajnika Josipa Turkalja.

Sporost u radu može se djelomično pripisati i Hrvatsko slavonskoj vatrogasnoj zajednici, a glavni uzrok takvog rada bio je sve veći broj učlanjenih DVD-a i njihova direktna veza sa Zajednicom, što je zbog nezapošljavanja ljudi gušilo Zajednicu.

Pripremajući politički ustroj na razini Kraljevine Jugoslavije na devet banovina promijenjen je i naziv Hrvatsko slavonske vatrogasne zajednice u Vatrogasnu zajednicu Savske banovine. Koristeći daljnju podjelu na župe (kotare), Zajednica je prvi put u povijesti hrvatskog vatrogastva uvela vatrogasne župe kao svoj pomoćni organ, a nisu se nužno teritorijalno poklapale s političkim župama. Obavljajući poslove Zajednice: nadzor užupljenih DVD-a, tehničko i stručno obučavanje i uzdizanje, unapređenje organizacije na svom terenu, međusobnu suradnju DVD-a pri požarima i drugim elementarnim nepogodama, župe su preuzele 80 posto poslova Zajednice i ubrzale rad i razvoj vatrogastva na svom terenu. Slično kao danas Županijske vatrogasne zajednice, i Vatrogasne župe živjele su na upravljanju putem:

- Predsjedništva vatrogasne župe
- Župskog odbora i
- Župske skupštine.

Vatrogasne župe organizirala je Zajednica od svojih članica izborom središta kojem su DVD-i pripadali, kao sjedište Uprave župe. **Naše područje prekrivale su dvije župe, Karlovac i Ogulin.**

Vatrogasna župa Ogulin, koju je činilo sedam DVD-a (Ogulin, Otočac, Brinje, Jezerane, Josipdol, Drežnik Grad i Slunj), osnovana je 6. rujna 1931. godine, a Skupština je imenovala Župski odbor;

- starješina	Bogdan Žagar ml.
- podstarješina	Viktor Stipetić
- tajnik i blagajnik	Ivan Ban
- odbornici	Milan Prpić, Brinje Milan Turkalj, Josipdol Franjo Mihaljević, Josipdol Josica Neralić, Slunj.

Osnivanjem Vatrogasne župe i upisom DVD-a Slunj kao člana Župe dokazuje se da

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

je DVD Slunj član Vatrogasne zajednice Savske banovine, da ima regularno izabrano vodstvo, te da je bez obzira na nedostatak podataka vrijeme od 1918. godine ispunjeno određenim radom i obnovom kako je već navedeno.

Župa Ogulin:

Brinje: osn. 1897.; 34 akt. čl.; P. Prpić Milan; Z. Babić Stjepan; Pzp. Mile Jelačić; Z. Jelačić Sime; Bl. Duić Krunkošla; Vp. Hofman Štefo; Vš. Vukovojac Milan; Sp. Katalinić Anton; P. n. o. Holjevac Ivan; D. n. o. Švegar Stjepan; Ptik u. vl. Kraljić Petar; Ptik o. Hajduković Mane.

Drežnik Grad: osn. 1932.; 30 akt. čl.; P. Ing. Eduard Weisenzell; Z. Zvonimir Pavlić; Pzp. Mile Grgić; T. Juraj Mraunac; Bl. Zvonimir Pavlić; Vp. Ante Rukavina; Vš. Ivan Abrlić; Vč. Ivan Vuković; P. n. o. Mesić Josip; D. n. o. Mraunac Juraj; Ptik o. Grgić Milan.

Jezerane: osn. 1930.; 25 akt. čl.; P. Josip Maras; Z. Pavao Sertić; T. Mijat Nikšić; Bl. Juraj Flanjalk.

Josipdol: osn. 1930.; 22 akt. čl.; P. Milan Turkalj; Z. Ivan Rendulić; Pzp. Mate Marinić; T. Mate Belančić; Bl. Jure Belančić; Vp. Mile Turkalj; Vš. Marko Turkalj; Vč. Ivan Turkalj; Sp. Milan Turkalj; P. n. o. Boca Gjuro; D. n. o. Mlečka Ivo; Ptik o. Gomerčić Pavao.

Ogulin: osn. 1892.; 60 akt. čl.; 4 rez. čl.; P. Žagar Bogdan; Z. Stipetić Viktor; Pzp. Ban Ivan; T. Luketić Josip; Bl. Jurašić Josip; Vp. Grgurić Mate; Vš. Zajc Toma; Vč. Butković Tomo; Sp. Kolić Mijo; P. n. o. Misner Viktor; D. n. o. Potočnjak Vilko; Ptik u. vl. Štefančić Antun; Ptik o. Žagar Bogdan ml.; Lj. č. Dr. Vodelnal Josip.

Otočac: osn. 1890.; 22 akt. čl.; P. Boras Budimir; Z. Štefanac Josip; Pzp. Planina Ivan; T. Kovačević Slavko; Bl. Gomarčić Ivan; Vp. Muhar Ivan; Vš. Plannina Ivan; Vč. Lončarić Mato; Sp. Muhar Ivan; Ptik v. i m. Aco Nikolić; Ptik. u. vl. Marko Franić; Ptik o. Dane Miletić.

Slunj: osn. 1893.; 47 akt. čl.; 1 rez. čl.; P. Rudolf Kovačević st.; Z. Josip Nevalić; Pzp. Dmitar Dragoš; T. Tomo Peričić; Bl. Josip Durkali; Vp. Slavko Kovačević; Vš. Nikola Šaša; Vč. Ivan Kovačević; Sp. Josip Ivšić; P. n. o. Nevalić Zvonimir; D. n. o. Zagajski Mato; Ptik u. vl. Petković Marko; Ptik o. Nevalić Josip; Lj. č. Somogij Dr. Krešimir.

Vodstvo DVD-a Slunj 1930. godine

- Predsjednik	Rudolf Kovačević
- Zapovjednik	Dmitar Dragoš
- Podzapovjednik	Slavko Kovačević
- Tajnik	Tomo Peričić
- Blagajnik	Josip Turkalj
- Vođe odjela	Nikola Šaša Ivan Kovačević Mile Petković
- Spremištar	Josip Ivšić
- predsjednik NO-a	Zvonimir Neralić
- Član NO-a	Mato Zagajski
- predstavnik vlade	Marko Petković
- predstavnik općine	Josip Turkalj
- općinski liječnik	dr. Petar Kravica

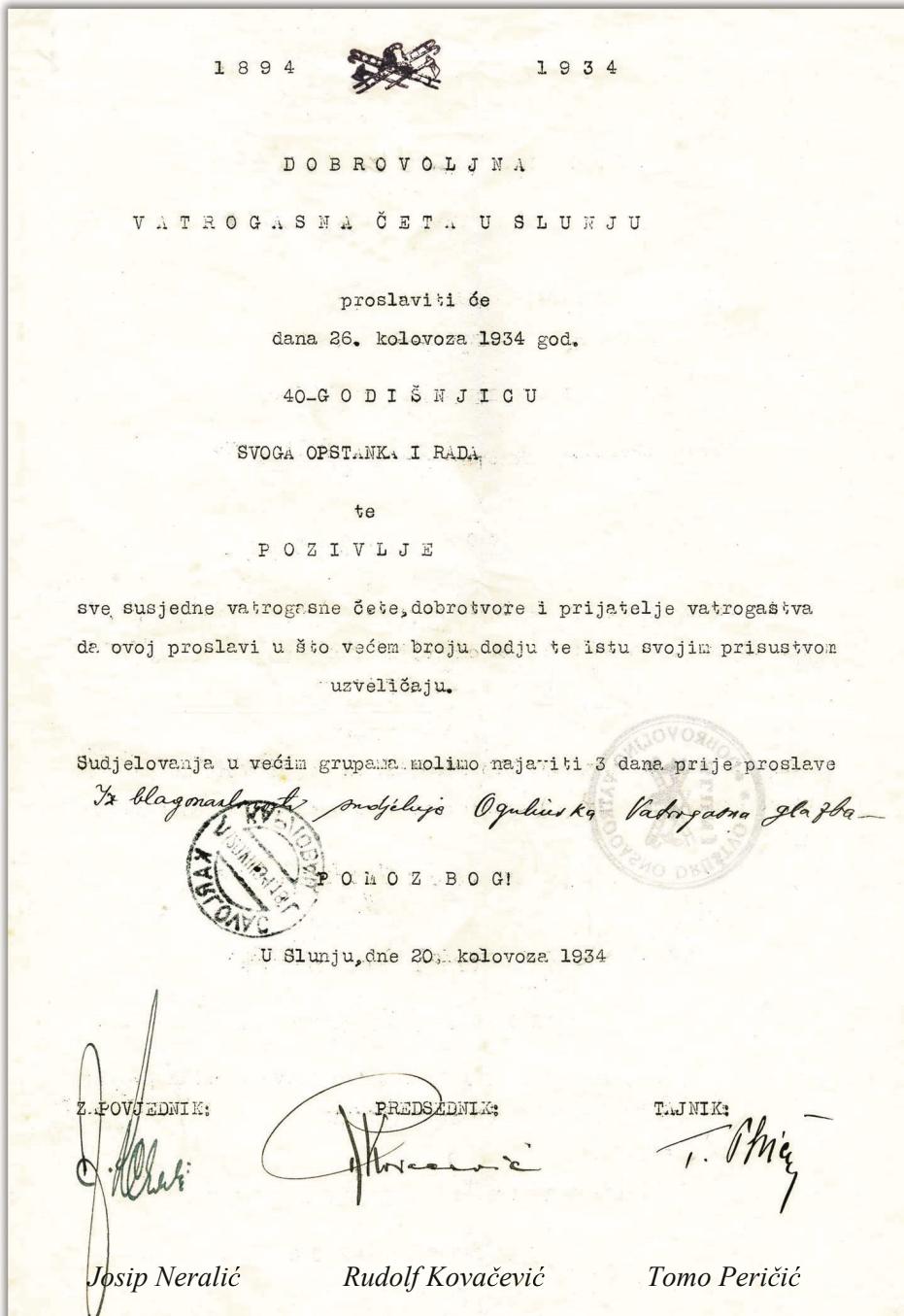

Vodstvo DVD-a Slunj 1934. godine
(Vatrogasni kalendar)

120 GODINA SLUNJSKOG VATROGASTVA

Nešto više o DVD-u Slunj zna se iz podataka iz 1934. godine, kada se održala izborna godišnja skupština (do 1935. godine izborne skupštine su se održavale svake tri godine, a započinjale su i završavale sa danom Sv. Florijana 4. svibnja). Izabrano je novo vodstvo DVD-a s neznatnim izmjenama u odnosu na vodstvo iz 1930. godine, što se vidi iz Vatrogasnog kalendara za 1935./36. godinu. **Poslije skupštine u svibnju mjesecu novo vodstvo DVD-a organiziralo je 26. kolovoza 1934. proslavu četrdesete godišnjice društva. S originalnog poziva se vidi razlog svečanosti, zatim sviranje ogulinske vatrogasne glazbe te potpisi izabranog vodstva, predsjednika Rudolfa Kovačevića, zapovjednika Josipa Neralića i tajnika Tome Peričića.**

Poziv za proslavu 40 godina DVD-a Slunj 1934. godine

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

Interesantno je spomenuti sviranje ogulinske glazbe kada se na skupštini DVD-a pozitivno izvještavalo o glazbi DVD-a, sudjelovanje na mnogim proslavama i svečanostima u Slunju, a naročito priredbama u slunjskom Boriku (misli se na Jelvik), crkvenim svečanostima Tijelova, pokopu vatrogasaca i obitelji vatrogasaca i dr.

Sljedeći izbori održani su 1938. godine, nakon četiri godine, gdje se godina vodila od 1. siječnja. U vodstvu društva nije bilo promjena, a od izvješća pažnju zauzima izvješće spremišta, gdje je vidljivo dosta opreme (spominje se vatrogasna štrcaljka otprije I. svjetskog rata, ali i kola s ljestvama rastegačama). Kao spremište i dalje služi stara zgrada (vatrogasni dom) na Ivšić brdu kod Osnovne škole Slunj, zvana »vatrogasni šajer«.

Staro vatrogasno spremište između dva rata

Sporazumom od 26. kolovoza 1939. godine u rješavanju „hrvatskog pitanja“ između jugoslavenske države (Dragiša Cvetković) i Seljačke demokratske koalicije (dr. Maček) stvorena je Banovina Hrvatska. U vatrogastvu je došlo do promjena naziva, ali i nekih za DVD Slunj važnih organizacijskih promjena, naročito u vatrogasnim župama. **DVD Slunj i DVD Drežnik Grad izlaze iz Vatrogasne župe Ogulin te se udružuju u Vatrogasnu župu kotara Karlovac, Vojnić i Slunj, dok se u Vatrogasnoj župi Ogulin ne mijenja brojno stanje jer joj se priključuju DVD Gospic i obnovljeni DVD Oštarije.**

Budući da je na pomolu II. svjetski rat, nova organizacija vrlo se brzo mijenja, pa se osnivanjem Nezavisne Države Hrvatske 10. travnja 1941. godine novoimenovana Vatrogasna zajednica Banovine Hrvatske preimenuje u Vatrogasni savez NDH, a zatim ukida okružnicom od 25. travnja 1941. godine, kojom se u ime Ministarstva redarstva imenuje povjerenik Ivan Javor, za ukupno vatrogastvo, koji ukida i zabranjuje sve u vatrogastvu osim obveze gašenja vatre. Tim dekretom se prvi put u povijesti vatrogastvo ostavlja bez krovne organizacije i prelazi praktično u sferu policije i zaštite. **Ti dekreti se**

spuštaju na niže organizacijske razine, pa se tako 6. lipnja 1941. godine imenuje povjerenik za Vatrogasnu župu kotara Karlovac, Vojnić i Slunj, Vilim Tot, predsjednik DVD-a Karlovac, koji provodi odluku vlade NDH sve do razine DVD-a.

POVJERENIK VATROGASNE ŽUPE KOTARA KARLOVAČKOG, SLUNJSKOG I VOJNIČKOG

KARLOVAC.

Broj 66/41.

Karlovac, dne 6.VI.1941.

SVIM BRATSKIM DOBROVOLJNIM VATROGASNIM DRUŠTVIMA
I INDUSTRIJSKIM VATROGASNIM ČETAMA NA PODRUČJU
VATROGASNE ŽUPE KOTARA KARLOVAČKOG. SLUNJSKOG I VOJNIČKOG.

Odlukom Povjerenika Ministarstva Unutrašnjih Poslova za Vatrogastvo od 23. svibnja o. g. broj 41/41. postavljen sam za Povjerenika ove Župe, te sam kao takav svojom odlukom od 6.VI. o.g. broj 65/41. raspustio organe Župe: Skupštinu, Upravni i Nadzorni Odbor i preuzeo vršenje njihovih dužnosti.

Tajničko i blagajničko poslovanje vršiti će po mojim uputama i nadzorom po meni imenovani pomoćnici i to brat Milan Tomljenović kao pomoćni tajnik i brat Rudolf Sam kao pomoćni blagajnik.

Podjedno pozivam sva bratska vatrogasna društva da nastanjujte svojim radom osobito redovitim vježbama i da se održe u takvom stanju, da budu sposobna u slučaju potrebe svoj zadatak na garištu i u drugim elementarnim nesrećama korisno izvršiti.

Konačno napominjem, da i nadalje ostaje na snazi odredba Povjerenika Ministarstva Unutrašnjih Poslova od 25/IV. o.g. kojom se zabranjuje do daljnje odredbe održavanje skupština vatrogasnih društava kao i održavanja vatrogasnih proslava, javnih vježba, Vatrogasnih tečajeva i inih priredaba.

ZA DOM SPREMI !
Pomož Bog! Povjerenik:

Vilim Tot

Dekret povjerenika za Vatrogasnu župu kotara Karlovac, Vojnić i Slunj

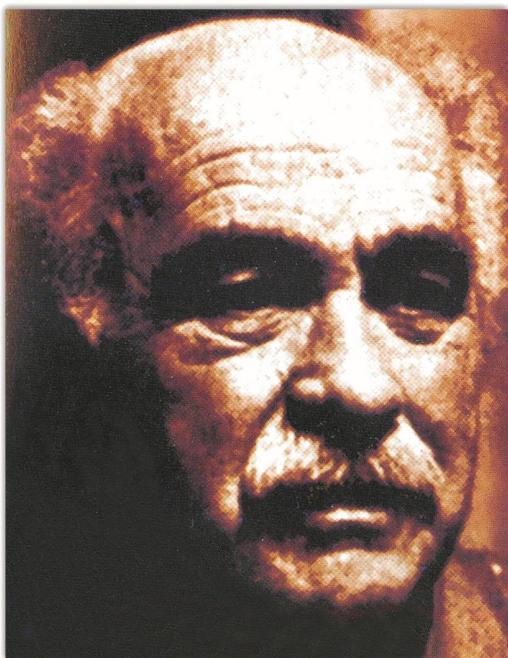
Nakon zamaha rata osjeća se zamiranje rada DVD-a Slunj, ali iz podataka o intervencijama za vrijeme rata vidi se da rad ni u jednom trenutku nije potpuno zamro, već je u takvom stanju dočekan kraj rata i prva Skupština obnove rada 16. travnja 1946. godine i upisa društva u nove knjige novostvorene federalivne države.

4. Razdoblje HVS-a 1955.-1992.

4.1. Ustrojstvo razdoblja HVS-a

Završetkom II. svjetskog rata, vatrogastvo Nezavisne Države Hrvatske izišlo je iz tog perioda osiromašeno i u dezorganiziranom stanju. Dezorganiziranost se očituje u organizacijskoj pripadnosti vatrogastva Ministarstvu unutarnjih poslova NDH, u kojem se vodi sva vatrogasna imovina i poslovanje, pod vodstvom povjerenika za vatrogastvo. Takav način funkcioniranja vatrogastva nije uspio zadržati niti jedan tradicionalni oblik organiziranog vatrogastva iz Kraljevine Jugoslavije, pa je temelj trebalo stvarati od početka.

Mato Grozdanić
povjerenik za vatrogastvo NRH
1945.-1949.

Razdoblje stvaranja preduvjeta za osamostaljivanje vatrogastva od državnih tijela u stručnom smislu trajalo je od 1945. do 1949. pod nazivom **»Vatrogastvo u Narodnoj Republici Hrvatskoj«**.

Već 7. travnja 1945. godine MUP FNRJ donosi Odluku o proglašenju povjereništva za vatrogasce unutar MUP-a od republika, preko kotara sve do općina. **Tako se na osnovi tih odluka za povjerenika na razini Hrvatske, odlukom od 25. travnja 1945. godine, imenuje Mato Grozdanić.**

U organizaciji Povjereništva započinje proces zakonske prilagodbe nakon rata preostalog vatrogastva naraslim potrebama, kako u građanstvu, tako i industriji i poljoprivredi s obzirom na snažnu industrijalizaciju.

Ta bi se obnova imala provesti u tri smjera, i to:

1. vatrogasnim tečajevima hitno sposobiti dovoljno vatrogasnih kadrova
2. zakonom o organizaciji narodne milicije formirati vatrogasnu miliciju i odvojiti je od dobrovoljnog vatrogastva
3. izradom prvog hrvatskog zakona (do njegovog donošenja vrijedi zakon iz 1933. godine) postaviti temelje vatrogasne organiziranosti kroz:
  - **dobrovoljna vatrogasna društva u općinama**
  - **kotarske vatrogasne podsloveze DVD-a**
  - **savez DVD-a na razini Republike.**

Ugradnjom tih odredbi u zakon dobivamo **prvi hrvatski vatrogasni zakon usvojen 1948. godine**.

Na temelju tog zakona hrvatski vatrogasci na osnivačkoj skupštini u Zagrebu, nakon 10 godina otuđenosti, osnivaju 14. srpnja 1949. godine svoju krovnu organizaciju pod imenom **Savez DVD-a Narodne Republike Hrvatske**.

Vilim Tot
predsjednik Saveza DVD-a
1949.-1951.

Poseban značaj te organizacije za nas na karlovačkom području je izbor prvog predsjednika Vilima Tota, predsjednika DVD-a Karlovac, na dvogodišnji mandat 1949. do 1951. godine. Ocenjujući njegov rad na početnoj organiziranosti Saveza visokom ocjenom, moramo istom mjerom ocijeniti doprinos tog vrsnog vatrogasca razvoju i napretku karlovačkog vatrogastva.

U skladu sa zakonom osniva se Podsavez za grad i Kotar Karlovac 1949. godine, što približno odgovara današnjoj županiji, pa se ta godina uzima kao godišnjica Vatrogasne zajednice Karlovačke županije.

Zakon koji prvi put u povijesti uvodi termin „sportsko nadmetanje vatrogasaca“, koje započinje 1950. godine, potiče i masovno osnivanje DVD-a, a naročito u gospodarstvu kao IDVD-a, uz snažnu političku podršku. Porastom broja DVD-a i IDVD-a neke su općine počele osnivati »Vatrogasne odbore općine« radi lakše komunikacije s Podsavezom.

Vatrogastvo općine Slunj osniva Vatrogasni odbor općine Slunj potkraj Saveza DVD-a Narodne Republike Hrvatske 1954. godine sa sedam DVD-a: Slunj, Cvitović, Rakovica, Drežnik, Lađevac, Furjan i Cetingrad.

U povodu 90 godina vatrogastva na našem području, održan je u Varaždinu 19. i 20. kolovoza 1955. godine Kongres Saveza dobrovoljnih vatrogasnih društava Narodne Republike Hrvatske. Osim razloga u jubileju 90. godišnjice, osnovni zadatak kongresa je demonstracija zajedništva dobrovoljnih i profesionalnih struktura, koja u zakonodavnom smislu do sada nisu bila jednako zastupljena.

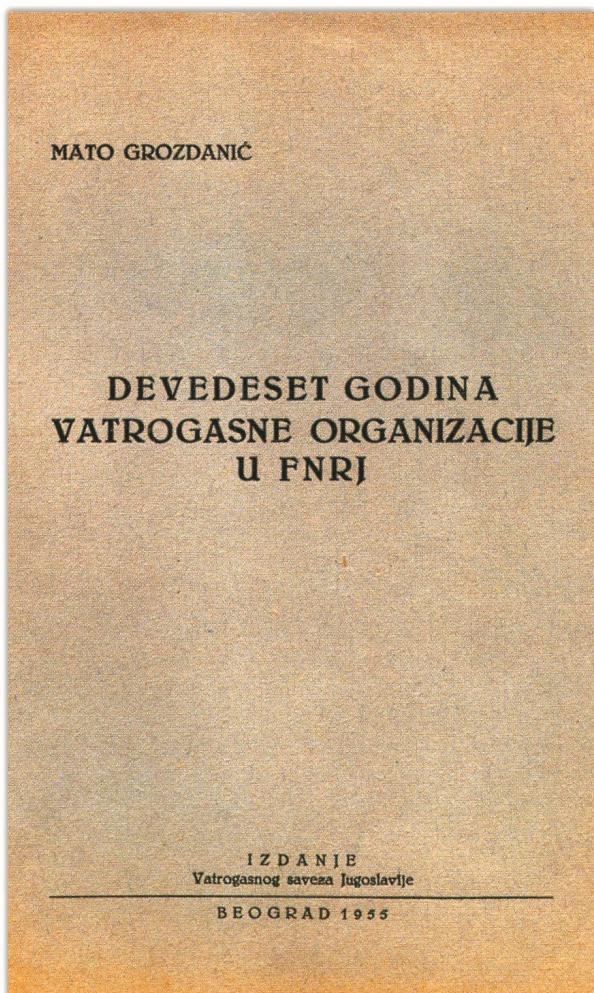
To je zahtijevalo promjenu imena krovne organizacije iz Saveza dobrovoljnih vatrogasnih društava NRH u Vatrogasni savez Hrvatske, koji je svima odgovarao. Usvajanjem statuta VSH provodi se organizacijski ustroj s novim nazivima dokidanjem

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

kotarskih podsaveza i vatrogasnih odbora općina u korist

- Vatrogasnog saveza kotara, kasnije Zajednica općina VSZO-a, te
- Vatrogasnog saveza općina.

Prigodna knjižica u povodu 90 godina
Vatrogasne organizacije

Dok su promjene provedene odmah na razini Hrvatske i kotara – odnosno zajednica općina, vatrogasni savezi općina su mijenjali svoja imena (a kod onih koji nisu još osnovali ni VOO-e), odnosno osnivali vatrogasni savez općina i poslije 1960. godine.

Budući da je vatrogastvo Slunja svoj VSO osnovalo poslije 1960. godine, osnivanje Industrijskog dobrovoljnog vatrogasnog društva Korana, građevnog poduzeća »Korana« ide pod organizaciju VOO-a Slunj, jer je osnovano 1960. godine.

Sva osnivanja društava poslije 1960. godine proveo je VSO Slunj:

- Kruškovača (1984.),
- Kremen (1985.),
- Primišlje (1986.),
- IDVD RIZ (1978.).

Budući da je od tih deset DVD-a i dva IDVD-a prestalo postojati čak njih osam, razdoblje VSH završava s DVD-ima;

- Slunj
- Rakovica
- Drežnik Grad
- Cetingrad

s kojima se ulazi u vrijeme

Hrvatske vatrogasne zajednice.

4.2. Organizacija rada i članstvo DVD-a Slunj

Završetkom II. svjetskog rata, opće pokretanje vatrogastva u Slunju započinje održavanjem Obnoviteljske skupštine 16. travnja 1946. godine. Tom se skupštinom obnavlja rad društva koji je uoči rata i njegovim tijekom gotovo u cijelosti zamro. Budući da su i imovinsko-materijalna sredstva potpuno nestala, kao i sva dokumentacija – arhiva, trebalo je praktično krenuti ispočetka, ali zbog toga ne možemo govoriti o osnivanju društva, jer je društvo već jednom osnovano davne 1892. godine. Skupština je održana na inicijativu Povjerenstva za vatrogastvo pri OSUP-u Slunj i grupe prijeratnih vatrogasaca sa sljedećim dnevnim redom:

- 1. Donošenje odluke o početku rada**
- 2. Evidencija starih članova i učlanjenje novih**
- 3. Izbor vodstva**
- 4. Usvajanje plana rada.**

S obzirom na činjenicu da je obnova DVD-a Slunj u to vrijeme bila među prvima, kao udruženja građana, na skupštini je bilo mnogo gostiju, uglavnom iz nove vlasti, vojske i milicije, a tijek skupštine protekao je u svečanom ozračju.

Nakon donošenja odluke o početku rada, koja je više sličila na svečanu obvezu, prišlo se utvrđivanju kvoruma skupštine.

Skupštinu čine:

- prijeratni članovi

Mićo Gračan	član od 1921. god.
Toma Blažević	član od 1921. god.
Joso Gračan	član od 1935. god.
Ivan Božičević	član od 1935. god.
Ivica Radočaj	član od 1935. god.
Stjepan Štrk	član od 1937. god.
Jure Štrk	član od 1937. god.
Nikola Jurašin	član od 1937. god.
Božo Jurašin	član od 1937. god.
Vlado Lovrenčić	član od 1940. god.
Josica Jurašin	član od 1940. god.

ili ukupno 11 članova

- novi članovi (od kojih su neki već sudjelovali u vatrogasnim aktivnostima)

Zvonimir (Zvone) Holjevac, Slavo Špoljarić, Branko Petković, Joso Skukan, Ivan Ivšić, Milan Štefanac, Živko Štefanac, Vale Štefanac, Dane Modrušan, Joso Božičević, Jure Lalić, Ivica Skukan, Joso Holjevac, Mile Modrušan, Nikola Hazler i Ante Božičević

ili ukupno 16 članova, koji su službeno učlanjeni u društvo pa je prva skupština DVD-a Slunj za godinu 1946. imala 27 članova i kvorum od čak potpunih 100 posto.

Zatim se prišlo izboru Upravnog odbora, jedinog tijela koje se biralo, a izabrani su:

1. Zvonimir Holjevac	predsjednik
2. Slavo Špoljarić	zapovjednik

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

3. Nikola Hazler	zamjenik zapovjednika
4. Ivica Radočaj	tajnik
5. Dane Modrušan	član
6. Branko Petković	član
7. Joso Skukan	član
8. Toma Blažević	član.

Na kraju skupštine usvojen je i plan rada za narednu godinu:

1. Kadrovsko opremanje
2. Materijalno opremanje uz pomoć narodne vlasti
3. Primanje novih članova i njihovo obučavanje
4. Sređivanje matične evidencije
5. Društveno-politički i kulturno-zabavni rad.

Nastavnici i polaznici tečaja za vatrogasce 1946. u Zagrebu

Društvo je počelo raditi, a rezultati su bili vrlo skromni. Osjećaju se poslijeratna neimaština i siromaštvo, što bitno utječe na opremanje i manje intervencije u odnosu na prikupljeni dio opreme, u čemu prednjači **Nikola Hazler**.

Budući da je vatrogastvo sve do 1951. u sastavu Narodne milicije, koja se većinom bavi drugim poslovima, izostaje i pomoć DPO-a, osim pripreme Povjerenstva za vatrogastvo, u izradi zakona i nove organizacije koja u DVD-u Slunj **započinje 1951. godine** ulaskom u Podsavez za grad i Kotar Karlovac, čime se radom odvaja od rada u Narodnoj miliciji. Iako se za vrijeme te četiri godine rada u okviru milicije nije pridavalо puno pažnje arhiviranju i dokumentiranju tekućeg rada, koje se redovito vodilo od 1952. godine, ipak su se primali i evidentirali novi članovi. U društvo su primljeni:

- 1947. god. Nina Neralić
- 1948. god. Nikola Štefanac i Joso (Martin) Požega

- 1949. god.

- 1950. god.

**Ivica Delač, Jure Štefanac, Mile Cindrić, Joso (Katić) Požega,
Mile Ivšić i Milan Grdić**

- 1951. god. **Toma Hazler i Joso (Joža) Hazler.**

Ukupno je primljeno 11 novih članova, pa je za II. skupštinu početkom 1952. godine brojno stanje članstva bilo 38 vatrogasaca. Budući da je II. skupština bila izborna, izabrani su novi Upravni odbor i Nadzorni odbor prema Statutu usvojenom na toj skupštini.

Upravni odbor je izabran u istom sastavu kao 1946. osim što je umjesto **Jose Skukana** u osmočlani Upravni odbor izabran **Ivica Delač**.

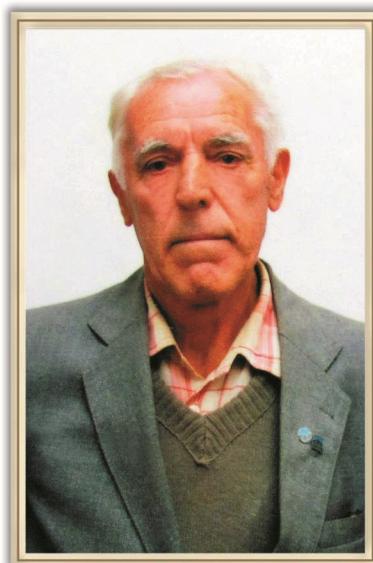
*Josica Jurašin
veteran iz 1940.
član UO 1946.*

*Joso Skukan
veteran iz 1946.
član UO 1946.*

*Mile Modrušan
veteran iz 1946.
zamjenik zapovj. 1954.*

*Ivan Ivšić
veteran iz 1946.
član UO 1960.*

Zvonimir Holjevac
veteran iz 1946.
predsjednik društva

Nikola Hazler
veteran iz 1946.
zamjenik zapovj. 1946.
zapovjednik 1955.

Raspravljujući o članstvu, a vezano uz Statut, skupština zaključuje da se sva buduća izvješća o članstvu odvoje od aktivnih članova (one koji to nisu iz bilo kojeg razloga) kao „rezervni članovi“. Uvodi se naziv „počasni član“, pa se već na toj skupštini zasluzni građanin za razvoj društva **Mile Holjevac** proglašava počasnim članom DVD-a Slunj. Podupirajući član predviđen Statutom vodit će se prema potrebama, a na toj skupštini je konstatirano da DVD podupire veliki broj građana, koji se procjenjuje na oko 200 podupirajućih članova bez evidencije. S obzirom na prostor ove Spomenice, u dalnjem slijedu događaja opisivat će se **izborne skupštine** i obrađivati događaji nastali između njih.

Društvo je i dalje neaktivno, financijskih sredstava niotkuda, pokušaj da se radom za građane nešto zaradi propada jer vozila kojima društvo raspolaže ne odgovaraju potrebama, kao ni vatrogasni dom koji se završava. Kod nekih članova neaktivnost je tolika da ni ne dolaze na vježbe i sastanke, pa prvi put dolazi do brisanja iz članstva zbog neaktivnosti. Problemi su narasli do toga kada Upravni odbor ne uspijeva naći rješenja bez pomoći sa strane. Obraća se Narodnom odboru općine (NOO) i Savezu komunista (SK), ali osim kritike svih svima rješenje se nalazi u **III. izbornoj skupštini 1955. godine**. Skupštini je od 45 članova (37 aktivnih, sedam rezervnih i jedan počasni član, što je neznatno povećanje u odnosu na 1951. godinu) prisustvovalo njih 30. Iako je skupština imala o čemu raspravljati, glavna rasprava se vodila oko nerada i nediscipline, a u vezi s nedostatkom financijskih sredstava. Nakon sveopće rasprave uz sudjelovanje vlasti i društveno-političkih organizacija, dogovorena je i potkraj 1956. godine društvu dana veća svota novca, što je s discipliniranijim ubiranjem članarina, organizacijom zabava i usluga izvan društva stabiliziralo stanje.

Skupština je donijela i odluku o reorganizaciji rada u društvu. Radi kvalitetnijeg rada, bržih rješenja i manjih gubitaka vremena treba podijeliti poslove. **Budući da se godišnje održi i do 15 sjednica Upravnog odbora s po 10 do 15 pitanja na dnevnom**

redu, što je približno oko 200 točaka dnevnog reda, što je za UO previše, javlja se umor, kvaliteta rasprave i rješenja nisu zadovoljavajući, pa je zaključeno:

1. Upravni odbor će detaljno obrađivati točke općih pitanja za funkcioniranje društva, a o ostalim pitanjima će se samo djelomično upoznavati.
2. Pitanja imovine, opreme, požara, vježbi, školovanja, natjecanja i slično rješavat će zapovjednički kadar, kasnije Zapovjednički odbor.
3. Sva pitanja iz domene kulturnog i zabavnog te sportskog života, izleta, zabava i slično rješavat će limena glazba i sekcijs u koje će se delegirati mlađi članovi.

Na kraju skupštine izabran je novi Upravni odbor:

1. Zvonimir Holjevac	predsjednik
2. Nikola Hazler	zapovjednik
3. Mile Modrušan	zamjenik zapovjednika
4. Ivica Delač	tajnik
5. Božo Jurašin	član
6. Vlado Lovrenčić	član
7. Josica Jurašin	član
8. Jure Štefanac	član
9. Mijo Hazler	član

Članovi DVD-a Slunj 1970-ih

Izlet u Jelvik 2. 5. 1957.

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

Izlet u Jelvik 1957.

*U Jelviku 1957.
Janko Žalac, Joža Hazler, Milan Grdić i Ante Božičević (veteran iz 1946.)*

Upravni odbor ima devet članova, a **Nikola Hazler**, dosadašnji zamjenik zapovjednika, izabran je za zapovjednika zbog smrti Slave Špoljarića. U nastavku rada izabranog vodstva osjeća se živost. Smanjene su nezdrave pojave, društveno-politički rad je odgovorniji, limena glazba vježba i nastupa za potrebe društva, ali i grada. Osnovani su diletaantska grupa i pjevački zbor od 18 članova.

Kad se već mislilo da do kraja tog mandata neće biti nekih većih problema, 1958. godine, 6. rujna, dogodila se velika prometna nesreća s ljudskim žrtvama. U prometnoj nesreći vozila »Lancia«, vlasništvo DVD-a Slunj, koja je totalno uništena (opis nesreće je u idućem poglavlju 4.3), poginule su četiri osobe: vatrogasac **Mile Štefanac** i tri građana - **Mile Holjevac, Stevo Mazanek i Mile Mujić**, a tri člana DVD-a teško su stradala - **Dane Modrušan, Mile Modrušan i Ivica Delač**. Lakše je ozlijedeno više vatrogasaca i građana.

Sprovod žrtava prometne nesreće 1958. godine

Otkrivanje spomenika žrtvama prometne nesreće 1959. godine

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

---

*Teško stradali vatrogasci, invalidi
Dane Modrušan (veteran iz 1946.),
Ivica Delač i Mile Modrušan*

Osim pomoći koju su vatrogasci DVD-a Slunj dali unesrećenim članovima i njihovim obiteljima, pokrenuta je gradnja spomenika, čije su temelje vatrogasci sagradili dobrovoljnim radom. Spomenik je dogotovljen za godišnjicu nesreće te svečano, uz glazbu DVD-a, otkriven 6. rujna 1959. godine.

U takvom ozračju, društvo je ušlo u izbornu 1960. godinu. Društvo broji 69 članova, što je značajan porast u odnosu na 1955. godinu, kada je društvo imalo 45 članova. Od ukupnog broja tu su 46 aktivnih i 22 pričuvna člana te jedan počasni. Važno je spomenuti da se tada među aktivnim članstvom prvi put pojavljuje 20 omladinaca (mladeži) iz omladinske organizacije, od čega također prvi put 11 žena.

*Ivica Delač
član UO 1952.
tajnik 1955.*

*Jure Lalić
član UO 1958.*

Omladinci: Ilija Barać, Josica Gračan, Jožica Modrušan, Ivan Holjevac, Slavo Flanjak, Ante Štefanac, Slavo Raužan, Stjepan Juranić i Branko Ogrizović.

Omladinke: Bare Božičević, Roza Kos, Dragica Gračan, Milka Holjevac, Milica Karajlović, Dušanka Vojnović, Marica Miškulin, Marija Badanjak, Anka Jurčić i Mare Obajdin.

U izboru Upravnog odbora nije se puno izmijenilo;

1. Zvonimir Holjevac	predsjednik
2. Nikola Hazler	zapovjednik
3. Jure Lalić	zamjenik zapovjednika
4. Ivica Delač	tajnik
5. Joso Skukan	član
6. Jure Peitel	član
7. Jure Štefanac	član
8. Josica Štefanac	član
9. Ivan Ivšić	član.

Društvo je nastavilo raditi pod novim Upravnim odborom te znatno pomlađeno. Godina 1960. i 1961. osjeća se rad mlađih ljudi na kulturno-prosvjetnom i zabavnom polju. Radi glazba, organiziraju se svečanosti u povodu Dana vatrogastva 2. svibnja, slavi se Dan mladosti 25. svibnja, nosi se Titova štafeta, održavaju se priredbe i zabave, a u dvorani DVD-a održavaju se politički kružoci i dr.

Dio članstva društva

Ta idila traje veoma kratko, a zbog nedostatka sredstava 1961.-1963. godine društvo zahvaća najveća kriza od II. svjetskog rata, pasivizacija članstva, ali i vodstva društva. Na požare se izlazi bez ičega, a budući da vlastita vozila stoje neispravna i bez goriva, vozila se posuđuju (milicijska i vozila građevnog poduzeća), no društvo nema ni vozača, pa se kasni na požare, ne održavaju se godišnje skupštine, a ona za 1963. godinu održava se tek

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

---

14. lipnja 1964. godine. Razmišljanja idu od rasformiranja društva do nabave cisterne, da bi se tako održalo ljudi na okupu. Zvonimir Holjevac, Nikola Hazler i Ivica Delač pokušavaju sve da se društvo pokrene.

Održava se prva godišnja skupština poslije 1960., i to 14. lipnja 1964. godine, koja bi trebala biti izborna, ali se izbori ne održavaju, nego se vodstvu društva iz 1960. godine produljuje mandat. Društvo broji 64 člana (38 aktivnih, tri žene, 22 pričuvna i jedan počasni član), i još se drži na okupu.

Posebnih zaključaka nije bilo, a sva rasprava vodila se u cilju obnove rada društva. Osnovni smjer aktivnosti ide na osposobljavanje cisterne i navalnog vozila te osposobljavanje članstva. Situacija nije bolja ni na cijelom slunjskom području.

Od šest DVD-a (Slunj, Rakovica, Cvitović, Lađevac, Furjan i Drežnik) nešto rade Drežnik, Rakovica i Cvitović, dok su ostala društva samo na papiru, uz činjenicu da je već prije DVD Cetingrad prestao raditi. Rad u jedinom Industrijskom vatrogasnem društvu »Korana«, osnovanom 1960. godine, također nazaduje, jer se ono oslanjalo na DVD Slunj.

Općina Slunj donosi na skupštini odluku o osnivanju **Vatrogasnog fonda**, u koji bi poduzeća s prostora općine uplaćivala jedan promil od realizacije poduzeća. Vatrogasci izlaze na požare, ali zbog loše opremljenosti pada razina usluge i dolazi do nezadovoljstva građana. Budući da ne rade glazba, omladina, pjevačko društvo i općenito, u radu se ne osjeća napredak, pa **Upravni odbor podnosi kolektivnu ostavku i u dogовору с предсједником Опćине заказује за 19. veljače 1968. године Izvanrednu godišnju skupštinu.**

Tajnik VSH Stanko Skok

Budući da se o stanju u slunjskom vatrogastvu raspravljalio i na organima VSH u Zagrebu, Izvanrednoj skupštini prisustvuje i tajnik Vatrogasnog saveza Hrvatske **Stanko Skok**. Nakon široke rasprave na Izvanrednoj skupštini zaključeno je:

1. **Povlači se ostavka UO i mandat se produljuje do 1. travnja 1968.**
2. **Donosi se odluka o načinu rješavanja finansijskog pitanja i nosioci-ma rješenja**
3. **Donosi se odluka o načinu nabave najnužnije opreme za cjelovito djelovanje**
4. **Hitno rješenje novog vozača te aktivno uključenje svih struktura vatrogasaca u rad.**

Nakon kratkog vremena bilo je jasno da je rok od 1. travnja prekratak za bilo kakav vid rješenja po zaključcima, pa je novi rok, za koji je sazvana i redovna skupština nakon osam godina, određen za 31. kolovoza 1968. godine. U međuvremenu je 1. svibnja riješeno pitanje vozača profesionalizacijom **Mile Božičevića**, a osjećaju se i pomaci po pitanju popune opreme te finansijskog stanja.

Brojno stanje društva uoči skupštine je 58 članova, od kojih 33 aktivna, 24 pričuvna i jedan počasni član, što pokazuje tendenciju opadanja članova.

Skupština donosi novi Statut, donosi zaključke daljnje konsolidacije društva i izabire novi Upravni odbor:

1. Mile Gračan	predsjednik
2. Nikola Hazler	zapovjednik
3. Dane Božičević	zamjenik zapovjednika
4. Ivica Delač	tajnik
5. Joso Skukan	član
6. Mile Božičević	član
7. Mile Modrušan	član
8. Josip Jurašin	član
9. Slavo Flanjak	član.

Mile Gračan
predsjednik DVD-a 1968.-1976.

Dane Božičević
član UO 1968.
predsjednik društva 1978.-1987.

Nakon 23 godine vođenja DVD-a Slunj skupština proglašava Zvonimira Holjevca doživotnim počasnim predsjednikom DVD-a.

Na Florijanovo u Drežnik Gradu
1970-ih godina
Ivica Delač, Mile Gračan,
Zvonimir Holjevac i Dane
Božičević

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

Vrijeme je pokazalo da je 1968. godina bila prekretnica u radu društva, rješenja izvanredne skupštine dala su dobre rezultate i sve do kraja tog razdoblja VSH nije bilo tako križnog vremena. Društvo napreduje u radu i 1969. godine i dalje.

Godine 1970. izvanredno se popunjava Upravni odbor, a umjesto **Jose Skukana, Mile Modrušana i Slave Flanjka kao članovi izabrani su Ante Božičević, Ivan Gračan i Jožica Modrušan**. Na Odboru se raspravlja o financijama, prijevozu vode, uslugama vozila, uslugama glazbe, najmu prostora, ubiranju članarine i vodi se ozbiljna briga o novcu. Zapažene rezultate ima operativa, a u kulturno-zabavnom životu bilježimo izlet u Kumrovec te obilježavanje Dana borca 1971. godine. Zbog određenih sukoba mišljenja pogoršali su se odnosi unutar Upravnog odbora, između predsjednika Mile Gračana i ostalih članova, zbog čega predsjednik podnosi ostavku. Budući da se radi o blizini VI. izborne skupštine, problem je riješen izborima.

Skupština je održana 19. svibnja 1973. godine. Brojno stanje članstva: 42 aktivna, 11 pričuvnih i jedan počasni član ili 54 člana, ali posebno je evidentirano 19 omladinaca i prvi put 17 pionira (od djece do mlađeži).

Skupština je izabrala novi Upravni odbor:

1. Zvonimir Holjevac	predsjednik
2. Nikola Hazler	zapovjednik
3. Dane Božičević	zamjenik zapovjednika
4. Ivica Delač	tajnik
5. Slavo Raužan	član
6. Mile Božičević	član
7. Josip Neralić	član
8. Jure Jurašin	član
9. Milan Oreščanin	član.

Prvi zastavničar
Josip Neralić

Zbog ostavke predsjednika **Mile Gračana** ponovno je za predsjednika izabran **Zvonimir Holjevac**, da bi se do idućih izbora našlo drugo rješenje, jer popularni Zvone ide u mirovinu, za što mu DVD kupuje sat. Za Dan općine Slunj Skupština općine 13. studenog 1973. godine dodjeljuje DVD-u zastavu društva, a za prvog zastavničara izabran je **Josip Neralić**.

Tokom 1974. godine, osim standardnih pitanja, Upravni odbor od te godine za proračun Općine mora dati plan rada i finansijski plan, raspravlja o neaktivnostima članova, neke briše, a neke seli u pričuvne članove. Zbog nekih neriješenih pitanja iz funkcioniranja DVD-a moguća je bila i kolektivna ostavka, ali podrškom OO SK i OO SSRNH od toga se odustalo.

Na zahtjev Skupštine Općine, a zbog velike imovine društva, osniva se profesionalno mjesto u novoj vatrogasnoj službi Općine, a na čelo se postavlja **Ivan Gračan**. Društvo se kolektivno učla-

njuje u organizaciju Crvenog križa kao i u Titov fond za stipendiranje radnika i radničke djece.

Tijekom 1975. godine sređuje se stanje u vatrogastvu općine Slunj, obilježavaju se vježbe NNNI i mjesec zaštite od požara, raspravlja se o sizovskim SAS-ovima, što je puno politike i bitno djeluje na rad društva. Osnivaju se VSZO Karlovac i VSO Slunj kao tijela VSH. Zbog bezazlenog sukoba i teških riječi između zapovjednika Nikole Hazlera i nogometnog kluba oko međe i zida na njoj i slabe podrške DVD-a u tom sukobu, 31. listopada 1975. godine **Nikola Hazler**, zaslužni član društva, veteran iz 1946. godine te 30 godina u zapovjedništvu društva, podnosi ostavku.

Dana 26. lipnja 1975. održana je VII. izborna skupština DVD-a. Društvo broji 70 članova (56 aktivnih, 13 pričuvnih i jedan počasni član, uz šest omladinaca i 22 pionira), što je u povijesti najviše u DVD-u. Skupština na kraju rada izabire novi Upravni odbor:

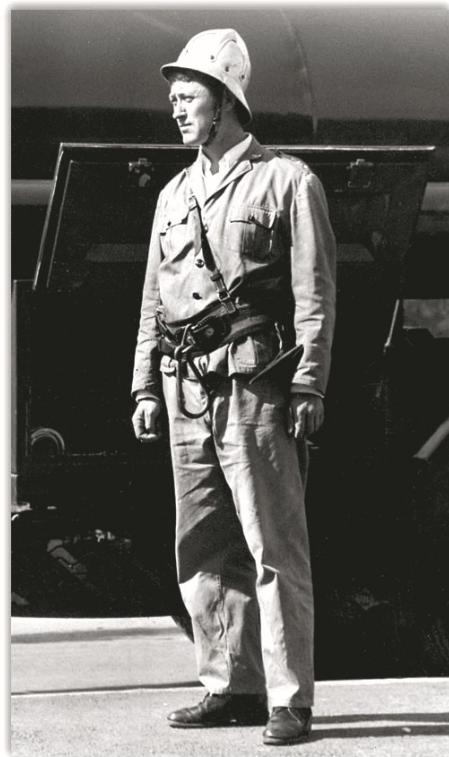
1. Dane Božičević	predsjednik
2. Ivan Gračan	zapovjednik
3. Josip Neralić	zamjenik zapovjednika
4. Jožica Modrušan	tajnik
5. Slavo Raužan	član
6. Mile Božičević	član
7. Ivica Delač	član
8. Dane Modrušan	član
9. Tomica Božičević	član.

Odmah poslije završetka skupštine, 1976., 1977. i 1978. godine započele su pripreme za proslavu 85. godišnjice društva, koja će se održati 16. i 17. rujna 1978. godine.

Na godišnjoj skupštini 11. ožujka 1978. godine donesen je program proslave:

- formiran je odbor za proslavu s Brankom Štrbencem, predsjednikom SO Slunj, kao pokroviteljem, te nizom uglednika iz politike, vatrogastva i DVD-a
- prvog dana proslave 16. 9. 1978. godine proslava će se, odlučeno je, održati na Trgu oslobođenja, uz govor o radu društva, podjelu priznanja i odlikovanja, potpis povelje o bratimljenju s DVD-om Otočac, nastup KUD-a »Graničar« iz Cvitovića, a dan će završiti plesom uz glazbu iz Otočca
- drugog dana proslave 17. 9. 1978. godine proslava se nastavila sa sljedećim programom: budnica ujutro, mimohod u devet sati, izvještaj o društvu, govor pokrovitelja, pozdravi istaknutih gostiju, obostrana podjela odlikovanja i poklona, javna vježba, zajednički ručak i narodno veselje, čime je to velebno slavlje završeno uz program KUD-a »Izvor« iz Rakovice.

Na proslavi je bilo 430 vatrogasaca i 29 DVD-a. Najvredniji poklon koji je za godišnjicu društvo dobilo je nova vatrogasna cisterna, dar pokrovitelja, Skupštine Općine Slunj.

*Ivan Gračan
zapovjednik društva*

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

U nastavku mandata 1978. godine osnovan je SIZ za zaštitu od požara, s prvim tajnikom **Ivanom Gračanom** i prvim predsjednikom **Ivicom Delačem**.

*Proslava Florijanova 1977.
Josip Štefanac
i Slavko Obajdin*

*Tajnik HVS-a Josip Popović predaje Jožici Modrušanu
priznanje u povodu 85. godišnjice društva*

Operativci pri potpisu Povelje 1978. godine

*Predsjednik Dane Božičević
podnosi izvještaj na proslavi
85. godišnjice društva*

U 1979. godini operativna jedinica ima u kvalifikacijskom smislu 55 članova: jedan oficir, osam podoficira, 25 članova s vatrogasnim ispitom i 21 član bez njega), postiže dobre rezultate te dobiva priznanje CZ-a i DSZ-a. DVD otvara servis vatrogasnih aparata za područje Slunja i Plitvičkih jezera, a u suradnji s »RIZ-om Zagreb« pogon Slunj osniva IDVD »RIZ Slunj«, čiji je predsjednik direktor pogona Oto Šimeković. DVD zapošljava još jednog profesionalnog vozača, Jurja Jurašina.

Društvo je uoči VIII. izborne skupštine te godine brojilo 66 članova (53 aktivna, 12 pričuvnih i jedan počasni član, te 15 pionira i 41 glazbenik). Na skupštini je izabran novi Upravni odbor:

1. Dane Božičević	predsjednik
2. Ivan Gračan	zapovjednik
3. Josip Neralić	zamjenik zapovjednika
4. Jožica Modrušan	tajnik
5. Ante Božičević	član
6. Tomica Božičević	član
7. Mile Božičević	član
8. Ivica Delač	član
9. Dane Modrušan	član
10. Franjo Holjevac	član
11. Predrag Gajić	član
12. Nikola Brozinić	član
13. Milan Lalić	član
14. Josip Štefanac	član
15. Tomo Flanjak	član.

Povećanje broja članova uslijedilo je s imenovanjem predstavnika političkih organizacija u UO, zbog nezdrave političke situacije, na 15 članova.

Godišnja skupština 1980. godine

Upravni odbor u svom radu rješava svakodnevna pitanja u funkcioniranju društva, upravlja tekućim poslovima, a od rjeđih pitanja treba spomenuti:

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

- u 1980. članovi DVD-a bili su posljednji nosioci štafete mladosti, a budući da je informacija o smrti predsjednika Tita došla u trenutku odlaska štafete iz Slunja, ona se više nije nosila. Članovi DVD-a u organizaciji VSO-a i VSZO-a Karlovac bili su kao promatrači na natjecanju CTIF u Beblingenu u SR Njemačkoj.
- od 16. srpnja 1982. godine **Josip Neralić** preuzima funkciju tajnika u SIZ-u zaštite od požara, radi na poslovima VSO-a, a profesionalno radi kao zapovjednik DVD-a.
- od značajnijih događaja u 1983. godini spomenimo prijevozničke usluge za gradilište mosta na Korani u Veljunu te dolazak u Slunj delegacije VSH s predsjednikom **Teodorom Frickim** na čelu.
- u 1984. godini, koja je ujedno i izborna, najviše je pozornosti posvećeno finansijskim pitanjima. Zbog znatne inflacije povećavaju se cijene usluga, satnice i stanabine, a društvo je iskoristilo priliku zarade na pošumljavanju u Broćancu, gdje je 50-ak članova (i glazbenici) u dva navrata zaradilo dovoljno novca za kupnju svečanih odijela za dio članstva.

U cijelom tom razdoblju nije bilo mnogo događaja i aktivnosti, osjeća se nekakva nelagodna politička klima, pa se odrađuju samo najnužnije aktivnosti.

Uoči IX. izborne skupštine, koja je bila rutinska, društvo je brojilo 84 člana (74 aktivna, devet pričuvnih i jedan počasni član, te 16 pionira i 27 glazbenik).

Na izbornoj skupštini, osim Nadzornog odbora te prvi put i nekih komisija, izabran je i Upravni odbor u sastavu;

1. Dane Božičević	predsjednik
2. Josip Neralić	zapovjednik
3. Franjo Holjevac	zamjenik zapovj.
4. Ivan Gračan	tajnik
5. Franjo Močilac	član
6. Janko Žalac	član
7. Dane Modrušan	član
8. Ivica Delač	član
9. Jurica Lalić	član
10. Milan Obajdin	član
11. Jure Jurašin	član
12. Mile Božičević	član
13. Vinko Mujić	član
14. Tomica Božičević	član
15. Milan Moćan	član
16. Dragan Modrušan	član
17. Dragan Magdić	član
18. Nikola Brozinić	član
19. Predrag Gajić	član
20. Gordana Majstorović	član
21. Kristina Flanjak	član,

Novoizabrani tajnik Ivan Gračan

s čak 21 članom s puno uključene politike.

U pauzi skupštine

Iako se događaji odvijaju sve brže, aktivnosti je sve manje, i to samo nužnih, bez novina u radu;

- u 1985. godini u mirovinu odlazi **Mile Božičević**, zaposlen kao vozač, a otvara se natječaj za dva nova vozača (izabrani su **Janko Žalac** i **Zlatko Moćan**), pa sada DVD ima četiri stalno zaposlena djelatnika: Josip Neralić kao zapovjednik i tri vozača. Nastavlja se rad na pošumljavanju u Broćancu s oko 50 članova, od čije zarade će dio ići za izlet, a dio za drva za grijanje u DVD-u, s time da rušenje, rezanje i izvlačenje drva vlastitim radom odraduju **Josip Neralić** i **Jure Jurašin**.
- tijekom 1986. godine nastavlja se pošumljavanje u Pavlovcu i Broćancu, a od zarađena 33 milijuna dinara dio je planiran za izlet na Brijune, koji se odgađa i organizira na Korani. Društvo se bavi dobrovoljnim radom, uređuje se igralište za IX. kup-natjecanje, sprema se drvarnica, slažu se drva i ogrjev, boji se Vatrogasni dom. Inflacija je dosegnula 500 posto, podižu se cijene, ali i plaće četiri zaposlenika jer su neodrživo niske (oko 15.000 dinara).
- Zbog bolesti **Ivice Delača** i nemogućnosti da dalje vodi Spomenicu, od 1987. godine trebao ju je pisati tajnik Ivan Gračan, koji ju je odnio kući, ali je nije pisao. Poslije Domovinskog rata knjiga je nađena, s time da ju je trebao nastaviti pisati Ivan Tolj, što opet nije učinjeno, pa posao pisanja Spomenice preuzima Josip Neralić, koji dopisuje po sjećanju godine 1987. do 1992., kada pisanje nastavlja po dokumentaciji. Budući da je politička situacija iz dana u dan složenija, vode se razgovori o uvođenju dežurstava po principu dan – noć.
- u 1988. godini, koja se vodi kao izborna, radi se dosta, ali samo na operativnim poslovima, nešto vježbi, gašenja požara, te održavanje doma, opreme i vozila,

servis aparata i prijevoz vode. U društvo su primljena samo tri operativca, tako da uoči skupštine društvo broji ukupno 158 članova (89 operativnih, 13 pričuvnih, dva počasna, sedam omladinaca, 26 pionira i 21 glazbenik), što je za to vrijeme jedini uspjeh, koji je očito vezan uz političku situaciju. U oči upada podatak o dva počasna člana. Osim **Mile Holjevca**, kojeg je UO proglašio počasnim članom prije 36 godina, 1952. godine, drugi je **Mirko Krmec**, kapelnik glazbe iz Otočca, zaslužan za razvoj limene glazbe DVD-a Slunj.

Zbog bolesti predsjednik **Dane Božićević** 1987. godine podnosi ostavku, a na skupštini iste godine za predsjednika DVD-a Slunj izabran je **Jožica Modrušan**. Tako novi Upravni odbor izgleda ovako:

1. Jožica Modrušan	predsjednik
2. Josip Neralić	zapovjednik
3. Franjo Holjevac	zamjenik zapovjednika
4. Ivan Gračan	tajnik
5. Mijo Močilac	član
6. Ivan Tolj	član
7. Ivan Magdić	član
8. Dane Modrušan	član
9. Dane Božićević	član
10. Tomislav Božićević	član
11. Zlatko Moćan	član
12. Jurica Lalić	član
13. Janko Žalac	član.

Vidljivo je smanjenje broja članova, što govori o ozbilnosti situacije zbog odlaska Srba iz DVD-a. Zbog tako ozbiljne situacije skupština bira i „jaki“ Nadzorni odbor.

1. Ante Božićević	predsjednik
2. Franjo Močilac	član
3. Juraj Jurašin	član.

Skupština uvodi termin „pojačano dežurstvo“ prema potrebi, a uvodi ga predsjednik. Rad društva u 1989. godini svodi se na tekuće poslove: održavanje vatrogasnog doma, opreme i vozila, servis aparata i prijevoz vode građanima.

Dana 5. travnja 1989. godine umire zaslužni član i veteran iz 1946. godine, predsjednik Dane Božićević, a nedugo iza njega i 36 godina počasni član Mile Holjevac.

Godine 1990. godine napustio nas je i zaslužni član DVD-a, vječiti tajnik Ivica Delač, dovršeni su višestranački izbori i 3. lipnja u Slunjku se formira demokratska vlast. Sada je već vidljivo da će doći do sukoba hrvatskog i srpskog stanovništva u rješavanju trenutačne situacije. U vatrogasnici se useljava CZ, čiji većinski sastav čine vatrogasci. Vozila DVD-a prevoze mlade Slunjane u Zagreb na pregled radi pristupa u hrvatsku policiju, a ostali dio operative bavi se tradicionalnim poslovima u vatrogastvu.

Posljednja godišnja skupština održava se 30. ožujka 1991. godine, čiji zaključci idu u smjeru rada i ponašanja u vezi s narednim događajima. Uvodi se cjelodnevno dežurstvo, uz čuvanje doma, opreme i vozila. U nemogućnosti ostvarivanja vatrogasnih

120 GODINA SLUNJSKOG VATROGASTVA

zadaća, samo s vatrogasnou opremom i bez oružja, poslije posljednjeg planskog dežurstva DVD zajedno s građanima Slunja napušta Slunj **16. studenog 1991. godine.**

DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO

S L U N J

Broj: 122/91.

Slunju, 26. 09. 1991. godine

RASPORED DEŽURSTVA ČLANOVA DVD-a SLUNJ U IZVANREDNOJ SITUACIJI

Po Odluci Predsjednika DVD-a Slunj i dogovoru sa komandirom, naставlja se dalje sa dežurstvom članova DVD-a do daljnog i to kako slijedi:

1. 22.10.91. god. /srijeda /	Neralić Josip - Štefanac Josip ✓	od 22-06 sati
2. 03.10.91. god. /četvrtak /	Pavlešić Mate - Tolj Ivan	od 22-06 sati
3. 04.10.91. god. /petak /	Gračan Ive - Holjevac Franja ✓	od 22-06 sati
4. 05.10.91. god. /subota /	Lalić Milan - Močilac Franja ✓	od 22-06 sati
5. 06.10.91. god. /nedelja /	Gračan Milan - Kotić Ivan	od 22-06 sati
6. 07.10.91. god. /ponedeljak /	Flanjak Tomo - Gračan Pero ✓	od 22-06 sati
7. 08.10.91. god. /utorak /	Barać Miljenko - Paulić Tomišlav	od 22-06 sati
8. 09.10.91. god. /srijeda /	Močan Iva - Požega Željko	od 22-06 sati
9. 10.10.91. god. /četvrtak /	Petek Franjo - Belković Siniša ✓	od 22-06 sati
10. 11.10.91. god. /petak /	Gračan Franja - Obajdin Milan ✓	od 22-06 sati
11. 12.10.91. god. /subota /	Badanjak Predrag - Vukošić Dario ✓	od 22-06 sati
12. 13.10.91. god. /nedelja /	Modrušan Mile - Modrušan Dane ✓	od 22-06 sati
13. 14.10.91. god. /ponedeljak /	Magdić Ivan - Mrkonja Ivan ✓	od 22-06 sati
14. 15.10.91. god. /utorak /	Magdić Dragan - Modrušan Dragan ✓	od 22-06 sati
15. 16.10.91. god. /srijeda /	Lalić Jurica - Flanjak Slavo ✓	od 22-06 sati
16. 17.10.91. god. /četvrtak /	Burić ~~Milivoje~~ - Cindrić Jura ✓	od 22-06 sati
17. 18.10.91. god. /petak /	Mujić Vinko - Modrušan Dragan	od 22-06 sati
18. 19.10.91. god. /subota /	Požega Nikola - Požega Mijo K ✓	od 22-06 sati

Molimo sve gore navedene članove da se pridržavaju rasporeda, a u slučaju nemogućnosti da obavjeste komandira na vrijeme kako bi se mogla naći zamjena.

O tome obavijestiti:-

1. Rasporedjene članove
2. Stanica policije Slunj
3. Štab CZ Slunj
4. Arhiva ovdje

Predsjednik:
Modrušan Dragošić v.r.

Raspored dežurstva članova DVD-a Slunj u izvanrednoj prijeratnoj situaciji

4.3. Vatrogasni dom, oprema i požari

Vatrogasni dom

Stari, legendarni „vatrogasni šajer“ na Ivšić brdu, pored tadašnje osnovne škole, koji se spominje još 1925. godine, pod vodstvom **Rudolfa Kovačevića**, ne zadovoljava potrebe planskog razvoja društva, pa na osnovi plana rada donesenog na skupštini društva 16. travnja 1946. godine Upravni odbor pokreće gradnju Vatrogasnog doma (na današnjoj lokaciji). Dom se počeo graditi 1948. godine pod vodstvom DVD-a, dobrovoljnim radom i uz maksimalne donacije materijala i novca, jer samo društvo nije imalo sredstava. Među prvim i najvećim doniranim sredstvima je materijal MUP-a NR Hrvatske i NO Kotara Karlovac od 1,2 milijuna dinara.

*Vatrogasci na gradilištu doma 1950. godine
(u sredini predsjednik Zvonimir Holjevac)*

Dom je službeno završen 1953. godine, ali su popravci, pregradnje i dogradnje prema potrebama ostali do danas. Poslije useljenja u dom društvo popravlja „vatrogasni šajer“ te ga prodaje za 151.000 dinara za potrebe razvoja grada Slunja. Ta novčana sredstva, zajedno s prikupljenim dobrovoljnim prilozima u kojima prednjači zapovjednik **Nikola Hazler**, društvo ulaze u uređenje doma. Svi naredni zahvati na vatrogasnem domu idu u hodu, a oni su:

- 1959. godine preuređenje i prekrivanje doma dobrovoljnim radom
- 1964. godine u dom se uvodi telefon
- 1965. godine ispred doma se postavlja hidrant
- 1966. godine obavljaju se vanjski popravci doma (jer se od 1959. godine u uređenje doma zbog nedostataka sredstava nije ništa ulagalo), u veliku i malu dvoranu i kancelariju postavlja se parket. Budući da dom ima i prostor za jedan stan, on je iznajmljen **Juri Štefancu**

- **1967.** i **1968.** godine dom se koristi za svakakve potrebe članova DVD-a i građana (razne sastanke, omladinske potrebe, kino, pa čak i za mrtvačnicu), što uzrokuje polagano uništavanje doma, pa se odlučuje zabraniti upotrebu doma za takve potrebe, osim za proslavu Nove godine i novogodišnji program
- **1969.** godine daje se otakaz stana Juri Štefancu, a u dom se uvodi vodovodna instalacija
- **1971.** godine Upravni odbor donosi odluku da se ubuduće rad s vatrogascima, koji se plaća, radi na osnovi internog natječaja uz obvezan prijem radova pomoću Komisije
- **1973.** godine uz načinjeni popis popravaka, provedeno je farbanje i lakiranje unutarnjeg prostora doma
- **1974.** godine na inicijativu Općine iznajmljuje se dvorana poduzeću »Lola Ribar« iz Karlovca za pogon šivaonice, kojom bi se zaposlilo 20 radnika, što je od posebnog interesa za Općinu Slunj. Taj najam je ostao aktivан sve do početka Domovinskog rata
- **1975.** i **1976.** godine dovršavaju se uređenje Vatrogasnog doma, izrada vrata na garaži, preostalo bojenje i lakiranje te uređenje fasade
- **1981.** godine provode se sitni popravci, a u malu dvoranu se postavljaju novi parket i lamperija
- **1982.** godine betonira se garaža za cisternu FAP 7150, s armiranjem gazišta, jer je dosadašnji pod propao pod težinom cisterne. Pokrenut je postupak za izdavanje dozvola za gradnju nove garaže
- **1983.** godine dolazi do pucanja zidova i stropa doma prema vatrogasnom tornju, zbog slijeganja zemljišta, što se djelomično sanira, ali se traži i stručna studija
- **1984.** godine zbog rasta inflacije diže se cijena najma šivaonice »Lola Ribar« s prijedlogom da se iseli, a garažu nije moguće graditi zbog urbanističkog plana

- **1985.** godine stručna studija o pucanju zidova i stropa prema tornju pokazuje slijeganje zbog propadanja septičke jame, pa se radovi na izradi nove septičke jame i sanaciji od pucanja povjeravaju poduzeću »Komunalac« uz suradnju dobrovoljnog rada vatrogasaca u kojem su se istaknuli **Josip Neralić, Jure Jurašin iz DVD-a te Živko Štefanac izvan njega**

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

- **1986.** godine vatrogasci prekrivaju Vatrogasni dom, a pomoć pri kupnji crijeva daje »Lola Ribar« u iznosu od 100 milijuna dinara
- **1987.** godine izrađen je projekt garaže, ali urbanistički plan nije još gotov
- **1991.** godine zbog političke situacije uoči rata u dom se useljava CZ, pitanje garaže i iseljenje »Lole Ribara« nije riješeno, a zbog ratnih zbivanja vatrogasci napuštaju Vatrogasni dom.

Oprema

Razdoblje od 1946. do 1952. godine, vrijeme siromaštva, po pitanju opreme svelo se na priručnu opremu i odjeću otprije II. svjetskog rata te prilagođenu opremu dobivenu kao pomoć od drugih DVD-a.

- **1952.** godine kupljeno je rabljeno vozilo marke »Steyer«, s kojim počinje era tehničkog načina gašenja požara
- **1954.** godine neispravna autocisterna »Lancia« (koju je društvo nabavilo ranije) odvozi se u Zagreb na popravak, no nema sredstava za nabavu cijevi da bi se potpuno osposobila za upotrebu
- **1955.** godine, 15. svibnja, »Steyer« sudjeluje u prometnoj nesreći, ali je tokom godine popravljen. U Zagrebu je 25. svibnja dovršen popravak autocisterne »Lancia« pa su oba vozila bila u voznom stanju. Zbog pomanjkanja sredstava za motorno gorivo ponovno se aktualizira problem nerada vozila
- **1956.** godine za zastoj rada vozila kriv je i opći nedostatak rezervnih dijelova, posebno guma (primjer: na putu delegata u Varaždin na obljetnicu DVD-a Varaždin »Steyerom« bilo je osam gumi-defekata). Zastoje »Steyers« i »Lancie«, koja ima kapacitet spremnika 6000 litara, bitno su utjecali na gašenje požara, prijevoz vode građanima, a i suradnju s DVD-ima u okruženju
- **1957.** godine »Steyer« i »Lancia« su na većim popravcima
- **1958.** godine, da zlo bude veće, dogodila se teška prometna nesreća. Na gašenje

Sprovod žrtava prometne nesreće 1958. godine

vatre u Blagaj krenulo je 14 vatrogasaca i osam građana u autocisterni i na njoj, ali su se survali u kanjon Slunjčice kod starog mosta. U toj nesreći poginulo je četvero ljudi, troje je teže ozlijedjeno, a petnaest lakše, među njima i vozač Zdravko Ristić, koji nije bio službeni vozač društva, jer ga društvo u tom trenutku nije ni imalo. Autocisterna »Lancia« je potpuno uništena. Društvo ima i jedan stari agregat za dobavu vode, koji ne radi već dvije godine, otkad se na posudbi u Rastokama pokvario

- **1959.** godine situacija s opremom je katastrofalna. Cisterna nije za popravak pa se predlaže da se proda u dijelovima. »Steyer« je u kvaru (nedostaje mu pumpa) pa se predlaže da se pumpa s cisterne montira na njega, za što se traži ponuda iz Zagreba od mehaničara **Antuna Lihtera**. Agregat ne radi, spremište je kao svinjac pa se za spremištara postavlja **Jure Štefanac** sa zadatkom da sredi stanje.

*Navalno vozilo »Steyer« i cisterna »Lancia«:
„Kad bi znali govoriti, pisali bi romane“*

Želeći sa sebe skinuti odgovornost, Upravni odbor odlazi na razgovor u Općinu, gdje upoznaje odgovorne sa stanjem u društvu i predlaže neka rješenja. Između ostalog tu je prijedlog nabave sirene, zaposlenja stavnog vozača, a za cisternu predlaže nabavu cisterne za polijevanje ceste koju bi vatrogasci ujedno koristili za svoje potrebe

- **1960.** godine eksplodirao je vatrogasni agregat, društvo ostaje bez mogućnosti dobave vode, pa se ponovno aktualizira nabava cisterne
- **1961.** do **1963.** godine ništa se ne pomiče s mjesta, odnosno problem cisterne i vozača i dalje je na početku
- **1964.** godine kupljeni su cisterna TAM 4500 kapaciteta 2250 litara vode i prijenosna motorna pumpa od 400 litara. Protupožarna spremnost se znatno povećala, pa je započeo prijevoz vode građanima
- **1968.** do **1969.** godine nakon izvanredne skupštine 19. veljače 1968. i njenog zaključka da se riješi pitanje stavnog vozača, 1. svibnja je zaposlen **Mile Božičević** kao profesionalni vozač. Budući da se u Slunju završavao vodovod s hidrantskom mrežom, DVD, očekujući indirektni dio svoje opreme u hidrantima, razočarano zaključuje da na instaliranoj vodovodnoj mreži nema dovoljnog pritiska, a i hidranti su neispravni. Tako društvo u 1969. godini raspolaže sa sljedećom opremom:

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

- autocisterna TAM 4500 od 7150 litara
- navalno vozilo »Steyer« u popravku
- novonabavljeni navalni kombi-vozilo IMV 1600
- motorna pumpa 400 litara
- ljestve rastegače
- dva kompleta alata
- sitni potrebni inventar.
- **1970.** godine nabavom kombi-vozila društvo započinje prijevoz djece iz okolnih naselja u Slunj u školu i tako finansijski jača. Vodi se rasprava o navalnom vozilu »Steyer« te se donosi odluka o njegovoj sudbini (provjeriti mogućnost popravka ili ga prodati na otpad, a do tada ga smjestiti iza doma)
- **1973.** godine se nabavlja još jedno kombi vozilo IMV 1600, čime se pojačavaju usluge prijevoza građanima i općini

Novi kombi IMV 1600

- **1974.** godine odlučuje se da se stari kombi ne popravlja (potrebna iznimna sredstva), nego da se izvade rezervni dijelovi, a ostatak proda
- **1977.** godine kupljene su dvije prijenosne motorne pumpe, naručena je nova vatrogasna cisterna, vode se razgovori o gradnji garaže za kombi-vozilo
- **1978. do 1979.** godine obilježava se 85. godišnjica društva i tom prigodom dobiva od grada Slunja na poklon cisterna. Sada društvo raspolaže sljedećom opremom:
  - vatrogasnici dom sa spremištem i nedostatnom garažom
  - nova vatrogasna cisterna FAP 1314 sa 7150 litara vode s monitorom
  - navalno vozilo TAM 4500 sa spremnikom od 2200 litara
  - prijenosna motorna pumpa 8/8, 800 l »Rosenbauer«
  - tri prijenosne motorne pumpe od 400 litara
  - kombi-vozilo IMV 1600
  - dva izolacijska aparata
  - ostala oprema za servis vatrogasnih aparata i punjenje CO₂

Navalno vozilo TAM 4500

- **1980.** do **1981.** godine zbog povoljnih cijena i potreba društva kupljeno je dosta sitne opreme, zatim veliki S50 te više aparata SiCO₂, UKV-uređaj, oprema za natjecanje, povećan je na vodovodu broj hidranata na 25, kupljen je kombi-bus TAM 65 sa 18 sjedala i započinju razgovori o kupnji nove cisterne
- **1983.** do **1985.** godine kupljeno je dosta sitne i osobne opreme
- **1985.** do **1986.** godine kupljeni su karavan »Lada« za servis aparata te nova cisterna, uz pomoć »RIZ-a TU Slunj«, **Teodora Frickog, Marijana Džepine, Ivana Živčića te Mije Močilca** u ime DPO-a općine Slunj, donacijom sredstava
- **1986.** do **1990.** godine kupljeno je dosta opreme za osobne potrebe kako za DVD, tako i za Civilnu zaštitu smještenu u domu, čime se zaokružuje opis opreme u tom razdoblju.

Požari

Od početka rada društva do 1953. godine bilo je više požara koji nisu evidentirani ni opisani. Da bismo na kraju tog razdoblja mogli dati stručnu analizu požara, **njihovog broja, intenziteta, mesta i eventualnih žrtava, u nastavku ćemo opisati sve požare od 1953. godine do kraja 1990. godine po spomenutim kriterijima.**

- **1953.** tri požara kuća: Linka Modrušan u Slunju, kod Kotića u Slunju te u Cvitoviću (odmah lokaliziran)
- **1954.** četiri požara: kuća u Miljevcu, kuća u Slunju (odmah lokaliziran), kuća u Furjanu i šajer (sjenik) u Furjanu
- **1955.** tri požara: kuća Mate Rupčića u Rakovici, kuća Kosanovića na Trgu oslobođenja u Slunju te na sjeniku od udara groma u Gornjem Popovcu
- **1956.** jedan požar u Podmelnici kod Marka Oštchine, manji
- **1957.** devet požara: u Kremenu, Slunj, Oštarskim Stanovima, Smoljancu, Primišlju i Perjasičkoj Kosi

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

- 1958. četiri požara: u Dragama kod Rakovice dva i u Popovcu dva, prometna nesreća cisterne »Lancia« na putu u Blagaj s katastrofalnim posljedicama
  - 1959. dva požara: požar šume u Melnici i požar ispod vijadukta u Slušnici
  - 1960. dva požara; kroviste stambene zgrade u Slunju na uglu tadašnje Milašinčićeve ulice i požar u Gornjem Primišlju (izgorjeli štala i šajer)
  - 1961. dva manja požara; jedan na otvorenom prostoru i jedan šajer
  - 1962. šumski požar većih razmjera u Klancu kod Rakovice
  - 1963. dva manja požara na otvorenom prostoru
  - 1964. nema podataka
  - 1965. nema podataka
  - 1966. nema podataka
  - 1967. šest požara: jedan na objektu i pet na otvorenom prostoru
  - 1968. četiri požara: tri šumska i jedan na objektu u Drežniku
  - 1969. pet požara na objektima u Podmelnici, zgradi »Korane« u Slunju, te u Nikšiću, Popovcu i Klancu kod Rakovice
  - 1970. nema podataka
  - 1971. 11 požara: pet šumskeh i šest na objektima. Vrijedno je posebno spomenuti požar u Gornjoj Glini, gdje su u četiri domaćinstva izgorjele dvije kuće i 12 gospodarskih objekata. Čak 28 vatrogasaca DVD-a neprekidno je 12 sati gasilo požar (za gašenje su dovozili vodu iz Slunja) i pri tome spasilo još pet kuća i više gospodarskih objekata
  - 1972. šest požara: dva šumska i četiri na gospodarskim zgradama uz ugrožene kuće
  - 1973. 13 požara: osam šumskeh, pet na objektima, od čega jedan na pilovini kod Komunalnog poduzeća
  - 1974. 16 požara: devet šumskeh i sedam požara na objektima. Nakon velikog porasta požara na otvorenom prostoru i šumama izrađen je program sa zadacima za šumarije, škole, općinske strukture i miliciju
  - 1975. 24 požara: 11 šumskeh, 12 na objektima i požar na instalacijama trafostanice u Slunju
  - 1976. 18 požara: 15 šumskeh i tri na objektima
  - 1977. 18 požara: šest šumskeh, osam na objektima, dva na autima, jedna ispomoć DVD-u Otočac te 18. rujna veliki požar u pogonu »RIZ-a«. Na tom požaru je aktivirano 39 vatrogasaca DVD-a Slunj, 19 vatrogasaca DVD-a Cvitović, sedam profesionalnih vatrogasaca PVJ Karlovac, sedam vatrogasaca DVD-a Otočac, dva vatrogasca PVJ Gospic i dva vojnika VP Slunj. Ukupno je u toj akciji sudjelovalo 76 vatrogasaca, pet cisterni i tri specijalna vozila pod zapovjedništvom Nikole Tandarića iz PVJ Karlovac. DVD Slunj, nakon 14-satnog gašenja požara, dežura na požarištu još sedam dana, a dalje dežurstvo preuzima IDVD RIZ Slunj
  - 1978. 19 požara: sedam šumskeh, devet na objektima, dva na autima te požar u pilani Vrhovine, u suradnji s DVD-om Otočac i DVD-om Senj
-

- 1979. 20 požara: 12 šumskih, šest na objektima i dva na autima
- 1980. 15 požara: tri šumska, šest na objektima, dva na autima, dva na gospodarskim objektima i dva u kućanstvu
- 1981. 19 požara: sedam šumskih, šest na objektima, dva na autima, tri na gospodarskim objektima i jedan na strujnim instalacijama
- 1982. 20 požara: 13 šumskih, šest na objektima i jedan na gospodarskom objektu
- 1983. 18 požara: devet šumskih, dva na dimnjacima, jedan na automobilu, dva na pilovini, jedan na kući i tri na gospodarskim objektima
- 1984. 17 požara: osam šumskih, dva na dimnjacima, jedan na krovu, dva na kućama i četiri na gospodarskim objektima
- 1985. 39 požara: 18 šumskih, šest na kućama, tri na dimnjacima, sedam na štalama i sjenicima, po jedan na automobilu, šatoru i stambenoj zgradi te dva koji spadaju pod razno. Za napomenuti je da je devet članova društva bilo na ispomoći na Braču u sklopu CZ-a
- 1986. 28 požara: 17 šumskih, sedam na objektima, dva na autima, jedan u automehaničarskoj radnji i jedan požar barake
- 1987. 37 požara: 12 šumskih, devet na gospodarskim objektima, šest na dimnjacima, po jedan na smetlištu, pilovini i nakon eksplozije plinske boce, dva na autima i garažama, jedan na strojevima, jedan na instalacijama, dva lažna požara i požar skladišta »Agrokomerc« u Velikoj Kladuši. Intervencija na požar u Velikoj Kladuši na poziv općinskih vlasti Kladuše izvedena je u dva naleta sa sedam članova društva i trajala je cijelu noć
- 1988. Zbog nemirne političke situacije i podmetanja požara od pobunjenih Srba računa se da je od 1988. do 1990. bilo 20 posto više požara u odnosu na 1987. godinu, a u 1990. godini oko 100 požara, od čega je mnogo podmetnutih, i to većinom na otvorenom prostoru i u šumama. Ukupno se računa da je u tom razdoblju bilo 186 požara.

Analiza:

Iako za neke godine manjkaju podaci, a požari su evidentirani s dosta netočnosti, i ova analiza je hvalevrijedna.

1. Od 1953. do 1990. godine, odnosno u 38 godina, dogodila su se 573 požara ili prosječno 15 godišnje.
2. Možda 15 požara i nije mnogo, ali ako analizu pratimo po godinama proizlazi sljedeće:
  - 1953.–1970. godine u prosjeku šest po godini
  - 1970.–1985. godine u prosjeku 18 po godini ili porast od 300 posto
  - 1985.–1990. godine u prosjeku 45 po godini ili porast od 250 posto,što nam govori da takav rast broja požara polako prelazi instalirane protupožarne kapacitete.
3. Svakako da ova ocjena mora korespondirati s kapacitetima i veličinom slunjskog požarnog prostora, uključujući tehničke, ali i ljudske kapacitete.

4. Takav porast broja požara pokazuje i vezu s porastom razvoja u odnosu na prošle godine, ali ne i protupožarne preventive u svim njezinim oblicima.

Kad se požare analizira po mjestu nastajanja proizlazi:

- požari stambenih objekata	89 požara ili	15,5 %
- požari gospodarskih objekata (štale, sjenici - šajeri, skladišta i sl.)	113 požara ili	19,7 %
- požari na strojevima i automobilima	28 požara ili	4,8 %
- požari na industrijskim pogonima i instalacijama	14 požara ili	2,5 %
- požari na otvorenim prostorima, šumama i poljoprivrednim površinama	302 požara ili	52,7 %
- ostali požari	27 požara ili	4,8 %

Ako analiziramo ove podatke, možemo zaključiti da je visok postotak požara stambenih i gospodarskih objekata, koji je tako visok zbog slabe gradnje proteklih godina i lošeg protupožarnog znanja. Usprkos tome što su postoci požara na automobilima, radnim strojevima, industrijskim pogonima i instalacijama mali, oni se odnose na posljednjih deset godina, ali pokazuju tendenciju rasta. Vanjski požari, koji su sve opasniji, rezultat su odnosa ljudi prema prirodi, koja će nam jednog dana isporučiti račun.

4.4. Školovanje, vježbe i natjecanja vatrogasaca

Završetkom II. svjetskog rata društva koja su svoj rad započinjala kao sastavni dio Narodne milicije bila su sastavljena većinom od vatrogasaca bez osnovnog vatrogasnog obrazovanja, a često i bez imalo prakse u gašenju požara. Glavna zadaća tih društava je bila „hitno obrazovati vatrogasne kadrove“, jer je razvoj gospodarstva tražio i sigurnu zaštitu. Budući da nisu postojale škole ni organizirani način obrazovanja, posao su obavljali rijetki predratni vatrogasci s iskustvom, poneki i s činom, te pismeni građani iz područja općeg obrazovanja i milicije. Obrazovanje se sastojalo od praktičnog uvježbavanja gašenja požara, bez izdavanja nekog dokumenta o potpuno obrazovanom vatrogascu te razini obrazovanja do koje se prvi u hijerarhiji činova morao obrazovati. Poslije osnivanja Saveza DVD-a NRH, te kasnije VSH, u vatrogastvu su bile tri razine obrazovanja: ispitani vatrogasac, podoficir i oficir, s time da su u početku u VOO-u i VSO-u školovani samo vatrogasci, dok su za više činove obrazovanje dobivali u Zagrebu. Daljnje usavršavanje poslije obrazovanja provodilo se vježbama i natjecanjima vatrogasaca, „vježbama“ s obrazovanja, kasnije unificiranim i opisanima, za kategorije pionira, omladinaca i seniora u muškoj i ženskoj kategoriji. Bio je to početak stvaranja obrazovanog vatrogastva, koje se s vremenom dograđivalo sve do današnjih dana.

Natjecanja su se službeno održavala na razini općina, zatim zonska natjecanja na razini kotara, kasnije VSZO-a, te republička, na osnovi plasmana s nižeg na viši nivo. Osim toga, održavala su se i kup-natjecanja te uz to razni susreti, obljetnice, memorijali i slično.

- **1946. do 1952.** traje početna obuka gašenja požara s teoretskim predavanjima u organizaciji DVD-a Slunj, uz predavače iz milicije i DVD-a Karlovac
- **1953. do 1955.** godine održavalo se do pet vježbi godišnje uz dosta slab odaziv.

- **1956.** godine, iako uz slab odaziv, u suradnji s drugim DVD-ima održavaju se pokazne vježbe u Drežniku, Cvitoviću i Furjanu pod vodstvom kadra iz DVD-a Slunj, gdje je formirano jedno odjeljenje s **Milom Modrušanom** na čelu. Za provedbu pokaznih vježbi u Sadilovcu, Cvitoviću i Furjanu DVD Slunj dobiva priznanje od Vatrogasnog podsaveza Karlovac
- **1957.** je godina bogatog programa. Održan je prvi tečaj za ispitanog vatrogasca, gdje je DVD Slunj dobio prvih 18 ispitanih vatrogasaca u novoj državi. Održano je i prvo vatrogasno natjecanje za seniore na području Slunja. DVD Slunj je zauzeo prvo mjesto s mogućnošću odlaska na republičko natjecanje, ali zbog nedostatka finansijskih sredstava nije se otišlo. Ukupno gledajući, u toj je godini održano 10 vježbi i jedna javna vježba u sklopu vatrogasnog tečaja za ispitate vatrogasce
- **1958.** godine raspravlja se o natjecanjima i održavaju se vježbe s DVD-om Drežnik i DVD-om Rakovica
- **1959.** godine ekipa DVD-a Slunj sudjeluje na kotarskom natjecanju u Karlovcu uz zapažene rezultate
- **1960.** godine održano je osam teorijskih predavanja s IDVD-om Korana Slunj i planira se tečaj za ispitate vatrogasce, koji nije održan zbog nedostatka finansijskih sredstava
- **1965.** godine održan je tečaj za ispitanog vatrogasca i DVD Slunj postaje bogatiji za 20 novih vatrogasaca.

Vježba slunjskih vatrogasaca

- **1968.** godine, poslije izvanredne skupštine, održan je tečaj za ispitanog vatrogasca koji uspješno završava 39 vatrogasaca IDVD-a Korana, RIZ-a, Korduna,

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

Hotela Slunjčica, Zadruge i Saobraćajnog. Održane su i dvije vježbe, jedna DVD-a Slunj, a druga u suradnji s DVD-om Otočac. Na međunarodno natjecanje CTIF u Austriji poslano je nekoliko vatrogasaca u statusu promatrača

- 1970. godine održano je šest vježbi s dosta slabim odazivom
- 1971. godine društvo odlazi s devet vatrogasaca 6. rujna na zonsko natjecanje u Karlovac, u povodu 100. godišnjice DVD-s Karlovac, gdje zauzima II. mjesto. Zbog tog rezultata VSH ga šalje 27. srpnja na vježbu u Srb, u povodu 30. godišnjice ustanka i na vojnu vježbu Sloboda 71 uz prisutnost predsjednika Tita
- 1973. godine društvo nastupa na zonskom natjecanju 23. rujna u Ogulinu, u povodu 100. godišnjice DVD-a Ogulin, s jednim odjeljenjem od devet članova i 14 promatrača. Na državno natjecanje u Trogiru upućeno je osam promatrača
- 1974. na tečaju za podoficira u Vatrogasnoj školi u Zagrebu **Ivan Gračan, Janko Žalac i Josip Neralić** postaju podoficiri, zapovjednik **Nikola Hazler** to je već otprije, a stručna je obučenost društva (još nije dobra) **šest podoficira, 19 vatrogasaca i 29 vatrogasaca bez ispita, odnosno ukupno 54 aktivna člana**
- 1975. godine održana je vježba NNNI na Gradini, u kojoj je sudjelovalo 30 vatrogasaca u četiri odjeljenja
- 1976. godine na združenoj vježbi NNNI u Rakovici društvo sudjeluje sa 23 vatrogasca u dva odjeljenja

Relejna vježba DVD-a

- 1977. godine **Franjo Holjevac** položio je ispit na tečaju za vatrogasnog podoficira u Zagrebu. U Slunj je 12. lipnja održano zonsko natjecanje, gdje DVD Slunj zauzima III. mjesto, što se smatra velikim uspjehom. U Petrinji 8. travnja pionirska ekipa od 23 člana na republičkom natjecanju zauzima deveto

mjesto. Na IV. državnom natjecanju u Makarskoj bilo je pet promatrača, a na zonskom u Puli 12 promatrača. DVD Slunj u Cetingradu sudjeluje na vježbi NNNI s DVD-om Cetingrad i DVD-om Cvitović

Zonsko natjecanje u Slunju 1977. godine

- **1978.** u jeku proslave 85. godišnjice DVD je imao uspješnu godinu:
  - na općinskom natjecanju seniori su zauzeli I. mjesto
  - na zonskom natjecanju u Erjavcu seniori su zauzeli II. mjesto i izborili plasman na zonsko natjecanje u Puli, na republičkoj razini, gdje su zauzeli osmo mjesto u III. kategoriji
  - na kup-natjecanju seniori su zauzeli VII. mjesto
  - pioniri su na općinskom natjecanju u Slunj zauzeli prvo mjesto, na kupu drugo mjesto, a na republičkom natjecanju u Puli prvo mjesto u trećoj kategoriji.

Drugog svibnja održana je združena vježba u Drežniku s DVD-om Rakovica, a u Slunj vježba NNNI u suradnji s AMD-om Slunj i Crvenim križem. Složena vježba održana je 16. rujna, u vrijeme proslave 85. godišnjice društva, uz sudjelovanje DVD-a Slunj i Otočac, PVJ Karlovac i IDVD-a ŽEČE Karlovac. Za Dan općine Slunj 14. 11. održana je vježba u suradnji s TO-om i CZ-om

- **1980.** godine održano je kup-natjecanje u Duga Resi, gdje su seniori osvojili peto mjesto. Na kupu u Kamanju seniori su osvojili šesto mjesto, dok su pioniri osvojili prvo mjesto i kvalificirali se na republičko natjecanje

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

Kup-natjecanje u Duga Resi 1980. godine

- **1981.** godine na općinskom natjecanju na Plitvičkim jezerima seniori DVD-a Slunj osvojili su prvo mjesto kao gosti
- **1982.** na kupu u Slunju DVD Slunj osvaja drugo mjesto za seniore, a omladinci nisu nastupili zbog nediscipline. Na zonskom natjecanju u Lasinji seniori osvajaju drugo mjesto i kvalificiraju se na republičko natjecanje u Splitu. Iste godine provedeno je praktično i teoretsko obrazovanje učenika i mladih testovima iz preventive, s novim sredstvima za gašenje te gašenje vatre avionima

Republičko natjecanje u Splitu 1983. godine

- **1983.** godine na kup-natjecanju u Vrginmostu seniori su zauzeli 22. mjesto, dok su omladinci osvojili treće. Tako loš rezultat posljedica je ozljede natjecatelja **Josipa Neralića**, čija zamjena se nije mogla prilagoditi ekipi u jedan dan. Na VII. republičkom natjecanju u Splitu seniori su zauzeli 35. mjesto, a omladinci 18. Održani su i tečajevi za vatrogasce, gdje su u Slunju tečaj položila 22 vatrogasca, a u Kruškovači 20 vatrogasaca u teškim zimskim uvjetima
- **1984.** godine na kup-natjecanju u Karlovcu seniori su osvojili treće mjesto, a omladinci drugo. Na memorijalu »Srećko Špoljarić« u Otočcu i seniori i omladinci osvajaju drugo mjesto
- **1985.** godine održan je tečaj za vatrogasnog podoficira u Slunj, na kojem je DVD Slunj dobio 17 novih podoficira. Na natjecateljskom polju ta godina je bila vrlo bogata:
  - na općinskom natjecanju seniori i omladinci osvajaju prvo mjesto
  - na kup-natjecanju u Duga Resi seniori osvajaju treće mjesto (od 44 ekipe), a omladinci drugo mjesto (od pet ekipa)
  - na zonskom natjecanju u Vojniću seniori su zauzeli osmo mjesto (od 16 ekipa), a omladinci drugo mjesto (od četiri ekipa), s kvalifikacijom za republičko natjecanje
  - na republičkom natjecanju u Duga Resi omladinci zauzimaju 10. mjesto (od 16 ekipa)
  - na memorijalu »Srećko Špoljarić« u Otočcu seniori su osvojili drugo mjesto (od pet ekipa).

Na susretima Slunj – Otočac prvi put je uvedeno natjecanje u kuglanju, šahu, šapsku i dami, kao dobar poticaj za druženje

- **1986.** održan je u Slunj tečaj za oficire, koji je položilo 17 kandidata, pa DVD Slunj ima sljedeću obrazovnu strukturu članstva: VO/18, Vpod./13, isp. V/27 te 28 vatrogasaca bez ispita, što je ukupno 86 aktivnih članova i zadovoljava tadašnje potrebe. U natjecateljskom dijelu bili su sljedeći rezultati:
  - na općinskom natjecanju u Rakovici prvo mjesto seniora (od tri ekipe) i pioniri B prvo mjesto (samostalno)
  - na kup-natjecanju u Kamanju seniori zauzimaju 15. mjesto (od 55 ekipa), pioniri A sedmo mjesto (od 12 ekipa) i pioniri B četvrto (od devet ekipa)

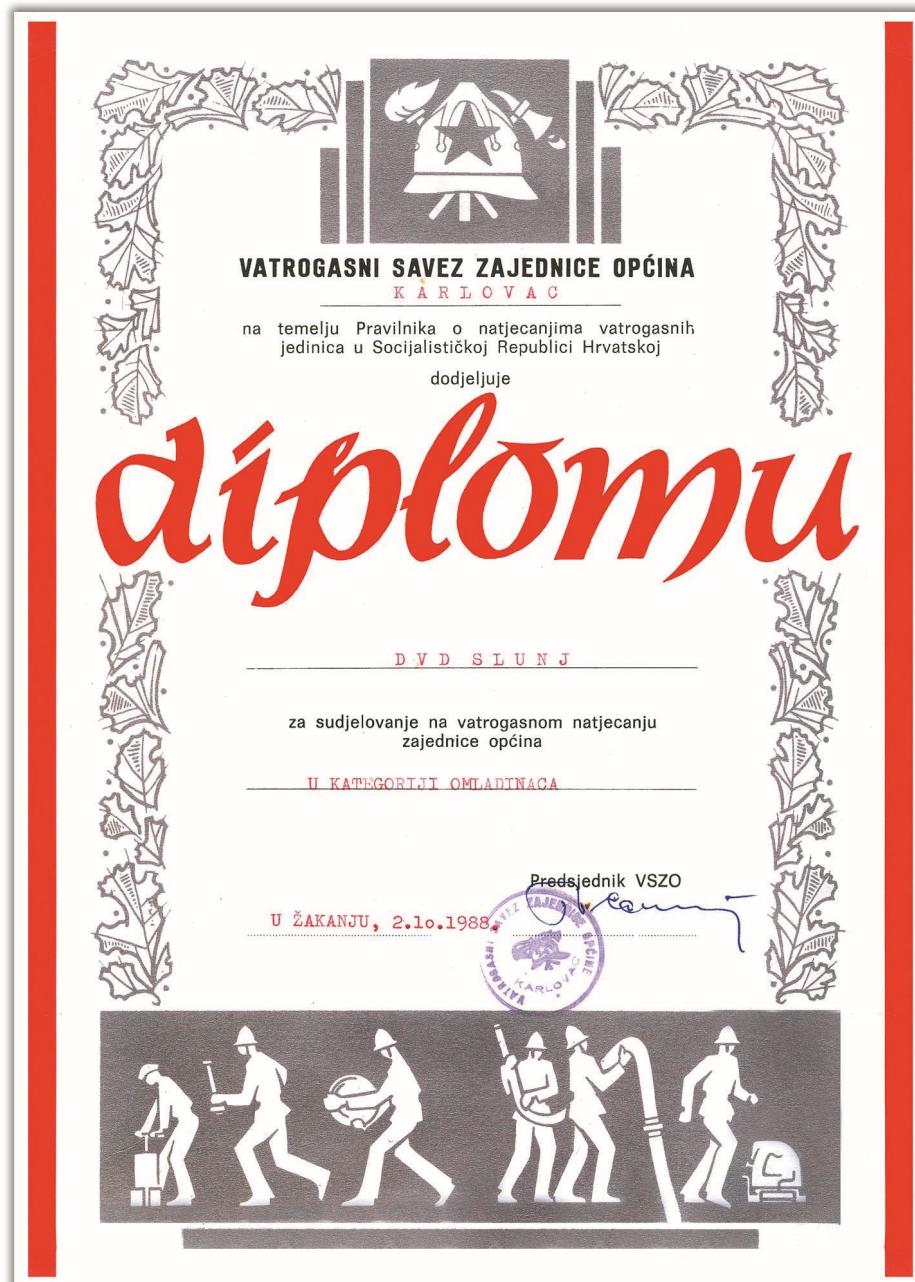

Drugo mjesto omladinaca u Duga Resi 1985.

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

- na zonskom natjecanju u Karlovcu seniori su osmi (od 15 ekipa), pioniri A deseti (od 14 ekipa) i pioniri B četvrti (od 8 ekipa)
- na memorijalu »Srećko Špoljarić« u Otočcu seniori su osvojili prvo mjesto (od tri ekipa)
- **1987.** godine zbog uzburkane političke situacije opada intenzitet školovanja, vježbi i natjecanja, ali je ipak nešto i opstalo:
  - na devetom kup-natjecanju seniori zauzimaju četvrto mjesto, pioniri A prvo i pioniri B drugo mjesto (od pet ekipa)
  - na republičkom natjecanju u Slavonskoj Požegi pioniri A zauzeli su 28. mjesto (od 44 ekipa)
  - na memorijalu »Srećko Špoljarić« u Otočcu seniori su osvojili drugo mjesto

- **1988.** godine u 10. mjesecu održano je natjecanje u Žakanju, a budući da situacija u državi nije svima osiguravala jednake uvjete, organizator je svim sudionicima podijelio diplome za nastup.

Iako bolno, zbog nailazećeg rata i agresije, DVD Slunj završio je to razdoblje svoga rada i razvoja s izvanrednim rezultatima, na ponos svome gradu te tadašnjim i budućim generacijama vatrogasaca.

4.5. Priznanja, druženje, manifestacije, godišnjice i prigodni jubileji vatrogasaca

Osnovni smisao navedenih aktivnosti je prikaz zasluga DVD-a Slunj, kao stožernog društva u ostvarenju ciljeva i zadataka na području Kotara Slunj, iz plana usvojenog na skupštini **16. travnja 1946.** godine. Obaveza DVD-u da bude nosilac tih aktivnosti ispunjena je u svim oblicima i prikazana je u narednom tekstu. Ta obaveza je proistekla iz ocjene da je društvo staro i prvo na slunjskom prostoru, ima i iskusnih vatrogasaca, poznaje organizaciju, i kao takvo započelo je rad, gasilo požare, dok druga društva nisu ni postojala, čak ni DVD Drežnik, koji se bio u drugom prekidu rada (1895., 1932.).

Prva takva aktivnost je svečano osnivanje DVD-a Cvitović 1952. godine te DVD-a Rakovica i DVD-a Lađevac 1953. godine, kao i treća obnova rada DVD-a Drežnik Grad, potkraj 1953. godine.

Ono što Slunj kao kotar nije učinio sve do 1953. godine (Karlovac je osnovao Podsavez za grad i Kotar Karlovac 1949. godine kao prvi, pa stoga tu godinu slavimo kao godinu Vatrogasne zajednice Karlovačke županije) DVD Slunj pokreće osnivanje Podsaveza za Kotar Slunj, jer sada na tom prostoru djeluje pet DVD-a. Izborom vodstva Podsaveza (kasnije VOO Slunj, 1954. godine, VSO Slunj sedamdesetih, odnosno PVZ Slunj danas) slunjsko je vatrogastvo organizirano u skladu s propisima krovne organizacije VSH ili HVZ-a.

Dogovor o osnivanju Podsaveza Kotara Slunj obavljen je na osnivanju DVD-a Rakovica, određeni su delegati za Osnivačku skupštinu, koja je napokon održana **u Slunju 4. srpnja 1954. godine.** Na skupštini su izabrani vodstvo Podsaveza i Štab brigade u sastavu;

1. Zvonimir Holjevac	predsjednik (Slunj)
2. Nikola Hazler	zapovjednik brigade (Slunj)
3. Ico Turkalj	zamjenik zapovjednika brigade (Cvitović)
4. Ivica Radočaj	tajnik i blagajnik (Slunj)
5. Dane Radaković	ađutant (Rakovica)
6. Boro Kolundžija	član Štaba brigade (Rakovica)
7. Ivica Turkalj	član Štaba brigade (Drežnik).

U Nadzorni odbor su izabrani;

Mirko Oremuš (Drežnik), Nikola Paulić (Cvitović) i Nikola Matić (Lađevac) te Đuro Petković (Cvitović) za prosvjetu i kulturu.

Arhiva bilježi još jedne izbore nakon dvije godine uz vrlo male izmjene ljudi, osim što se umjesto „brigade“ uvodi novi termin „odred“. Daljnju organizaciju te razine vatrogasne zajednice nećemo pratiti u ovoj Spomenici.

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

Jedna od veoma velikih proslava DVD-a Slunj je proslava s glazbom i narodnim veseljem u povodu završetka Vatrogasnog doma i obnove puhačkog orkestra 1953. godine.

Obnova rada puhačkog orkestra i dovršetak Vatrogasnog doma 1953. godine

Jedna od značajnijih manifestacija koja se obnavlja svake godine je proslava Praznika rada 1. svibnja, koja se slavila dva dana, a u koji je tadašnji komunistički poredak ugurao i današnju proslavu Dana vatrogastva na dan 2. svibnja, zato što je proslava Sv. Florijana bila u suprotnosti s tadašnjom ideologijom. Isto tako uveden je i Mjesec zaštite od požara, koji se slavio u lipnju. Budući da je Dan vatrogastva bio tadašnjim vatrogascima omiljeni dan, oni su ga običavali slaviti na izletima u prirodi, a DVD Slunj je običavao slaviti uz bogatu zakusku i muziku u parku Jelvik.

Proslava Dana vatrogastva u parku Jelvik

- **1954.** godine vatrogasci **Zvonimir Holjevac, Dane Modrušan i Jure Lalić** odlikovani su Medaljom za požrtvovnost Saveza DVD-a NRH, a za 10 i 30 godina u vatrogastvu podijeljene su tri jubilarne spomenice za 10 godina i sedam za 30 godina djelovanja prijeratnim vatrogascima
  - **1955.** godine uz pomoć Vatrogasnog podsaviza u Karlovcu osnovan je **DVD Furjan**
  - **1956.** godine **DVD i Mile Modrušan** dobivaju pismeno priznanje Vatrogasnog podsaviza Karlovac za uspješno organizirano i obučeno odjeljenje, koje je u Sadilovcu, Cvitoviću i Furjanu provodilo pokazne vježbe, obučavajući tamošnje vatrogasce
  - **1957.** godine održana je posebno svečana proslava 10. godišnjice obnove rada DVD-a na Dan vatrogastva 2. svibnja sljedećim programom: budnica kroz grad, svečani dio u devet sati, govori DVD-a, govori vlasti, podjela jubilarnih medalja za 10 godina poslijeratnih vatrogasaca, pismene pohvale DVD-a i vlasti, sa zajedničkim ručkom u Jelviku. Te godine svečano je osnovan DVD Cetingrad, koji je do današnjih dana imao tri početka rada (posljednji 2004. godine)
  - **1958.** godine na izborima za republičku i saveznu skupštinu vatrogasci su imali značajnu ulogu u održavanju manifestacija društvenog karaktera u obliku tradicionalnih budnica, držanja straže i izlaska na izbore među prvima
  - **1959.** godine članovima društva podijeljene su spomen-medalje, i to jedna za 10 godina i dvije za 20 godina u vatrogastvu
  - **1960.** godine svečano se u GP »Korana« osnovao IDVD »Korana«, koji se ugasio 1970. godine odlaskom Građevinskog poduzeća »Korana« u stečaj
  - **1961.** godine svečano su se obilježavala dva jubilarna praznika: Dan borca 4. srpnja i Dan ustanka u SRH 27. srpnja, kojima možemo pridodati i niz društveno-političkih jubileja u kojima su vatrogasci sudjelovali svake godine
  - **1964.** godine bilježi se podjela jubilarnih medalja za 10 godina djelovanja. Od 1968. godine započinje niz godišnjica, čije su proslave vatrogascima posebno drage, jer se na tim susretima i druženjima sklapaju prijateljstva, razmjenjuju vatrogasna znanja i općenito obogaćuje život
  - **1968.** godine DVD s cisternom i sedam vatrogasaca odlazi na proslavu godišnjice DVD-a Glina, potom je na proslavi 90. godišnjice DVD-a Gospic te velikoj proslavi 100. godišnjice DVD-a Otočac, gdje vatrogasci Slunja sudjeluju u svečanom defileu. Članovi DVD-a Otočac su uzvratili posjet Slunju nakon 31. kolovoza, dana održavanja izvanredne godišnje skupštine
  - **1971.** godine velika delegacija društva odlazi na proslavu 100. godišnjice rada DVD-a Karlovac
  - **1972.** godine na tradicionalnoj svečanosti Dana grada Slunja i njegovog oslobođenja 14. studenog grad je DVD-u Slunj dodijelio svečanu Plaketu u povodu 30. godišnjice oslobođenja Slunja
  - **1974.** godine društvo prisustvuje svečanom obilježavanju 40. godišnjice DVD-a Duga Resa
  - **1975.** godine društvo prisustvuje obilježavanju 100. godišnjice DVD-a Delnice sa 16 članova
  - **1977.** godine društvo prisustvuje obilježavanju 50. godišnjice DVD-a Lasinja
-

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

Povelja o bratimljenju DVD-a Slunj i DVD-a Otočac 1978. godine

- 1978. godine održana je u Slunju velika svečanost u povodu 85. godišnjice rada i postojanja DVD-a Slunj. Na svečanosti je 30 DVD-a, naših prijatelja, a s DVD-om Otočac se potpisuje Povelja o bratimljenju, koju potpisuju predsjednici **Dane Božičević i Petar Pavelić**. Društvo dobiva niz pismenih priznanja, te medalje

Vatrogasnog saveza Jugoslavije, Zvijezdu I. reda i Zvijezdu II. reda, što danas parira zlatnoj i srebrnoj medalji. U pogonu »RIZ-a« Slunj se svečano osniva **IDVD RIZ**

- **1981.** godine zajednička delegacija DVD-a Slunj i DVD-a Otočac prisustvuje vatrogasnoj proslavi u Cazinu
- **1983.** godine održava se svečanost obnove 30. godišnjica rada DVD-a Drežnik
- **1984.** godine osniva se DVD Kruškovača. Tijekom te godine održavaju se kontakti DVD-a Slunj, Senj, Otočac, Duga Resa i Črnomelj, u povodu usvajanja teksta, načina i datuma potpisivanja Povelje o trajnom prijateljstvu
- **1985.** godine se svečano potpisuje Povelja o trajnom prijateljstvu, produbljivanju odnosa, razmjeni mišljenja i znanja te natjecanjima, sa susretima svake godine u drugom društvu. Povelju su potpisali predsjednici DVD-a; Milan Turina (Senj), Stane Vlahović (Črnomelj), Marko Ćurilović (Duga Resa), Ivica Marković (Otočac) i Dane Božičević (Slunj). Društvo prisustvuje svečanostima u povodu 100. godišnjice IDVD-a Pamučna industrija Duga Resa i 120. godišnjice DVD-a Sisak. Te godine svečano je osnovan **DVD Kremen**.
- **1986.** godine osnovan je **DVD Primišlje**. U DVD-u Slunj se osniva Sekcija za sport i rekreaciju, koja dalje vodi i organizira sve manifestacije. Prvu manifestaciju koju organizira Sekcija je I. susret prijatelja u Črnomlju, na kojem sudjeluje 18 članova DVD-a Slunj, kao natjecatelji i promatrači. Program susreta je natjecanje u kuglanju i streljaštvu, razmjena iskustva i druženje, javna vježba domaćina, svečani ručak, a poslije ručka kulturni program s područja Črnomlja „Jurjevanje“.
Organizira se i rekreacijsko natjecanje u kuglanju između Slunja i Otočca za Dan mladosti
- **1987.** godine sekcija organizira II. susrete prijatelja u Duga Resi te rekreacijski susret Slunja i Otočca u kuglanju, malom nogometu, šahu, šnapsu i dami, u povodu Dana mladosti
- **1988.** godine zamiru sva druženja i susreti zbog zaoštravanja političke situacije te se sva ta lijepa druženja u željama prenose za neka bolja buduća vremena.

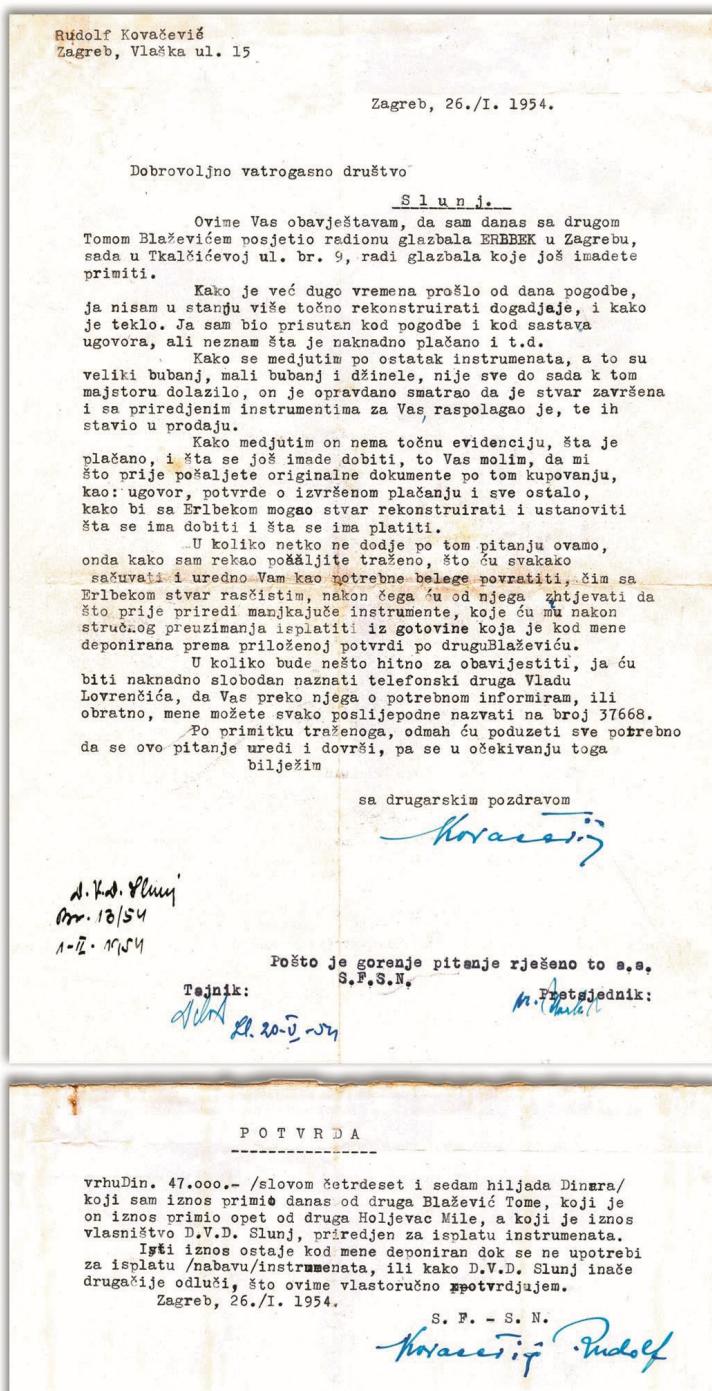
4.6. Puhački orkestar, kulturno i društveno zabavni život vatrogasaca

Korijene svog početka Puhački orkestar (u daljem tekstu orkestar) pronalazi sredinom 19. stoljeća. Prvi zapisi i slike pojavljuju se **1876. godine** s otvorenja Građanske škole, kada u programu sudjeluju pjevači i svirači i odmah potom osnivaju pjevačko društvo »**Lovor**«. Voditelj društva i orkestra u »Lovoru« je **Stjepan Pintarić** (vjerojatno glazbeno obrazovan), koji **1892. godine** postaje tajnik DVD-a Slunj u osnivanju, ali očito da i dalje djeluje u »Lovoru« jer DVD nema nikakvih uvjeta za vlastiti orkestar. Budući da »Lovorovi« glazbenici posjeduju i instrumente, orkestar funkcioniра pod vodstvom Stjepana Pintarića kao »**Lovorov**« i DVD-ov orkestar. O daljnijim aktivnostima nema nikakvog zapisa do poslije I. svjetskog rata pa je jedina veza **Rudolf Kovačević**, koji **1921. godine** obnavlja rad DVD-a, a **1925.** kupuje instrumente za orkestar, što ukazuje na to da orkestar »**Lovor**« više ne postoji, ili nema instrumenata,

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

a da društvo želi imati orkestar kao i prije rata. Orkestar s različitim uspjehom djeluje sve do II. svjetskog rata, uz svestranu podršku Rudolfa Kovačevića kao predsjednika, iz čega bismo mogli zaključiti da je i on glazbeno obrazovan i da, osim održavanja društva, vodi i orkestar. Da u tom logičnom zaključivanju ima i istine, govori jedina veza i vijest iz DVD-a Slunj poslije II. svjetskog rata o nabavi instrumenata, što vodi bivši predsjednik u ime DVD-a Slunj i koje pokreće raspadnuti orkestar. **Godine 1952.** društvo ima šest tambura, a ostatak je naručen u Zagrebu, da bi **1954. godine sa 16 članova** pod vodstvom kapelnika **Josice Jurašina** orkestar počeo vježbati.

Korespondencija DVD-a Slunj i R. Kovačevića 1954.

Iz korespondencije DVD-a i **Rudolfa Kovačevića** po sadržaju i potpisu se vidi da se radi zaista o velikaru i zaslужnom predsjedniku DVD-a Slunj iz doba između dva rata, koji je u to vrijeme živio u Zagrebu.

Pod vodstvom kapelnika Josice Jurašina, koji to nije po struci, a u društvu se brine o održavanju uređaja i vozila, počinje potkraj 1954. godine vježbanje sa 14 članova – vatrogasaca, i to:

1. **Joža Hazler**
2. **Ante Božičević**
3. **Joso Božičević**
4. **Vlado Lovrenčić**
5. **Ivan Magdić**
6. **Ivan Kotić**
7. **Joso Holjevac**
8. **Mile Štefanac**
9. **Janko Žalac**
10. **Božo Jurašin**
11. **Nikola Štefanac**
12. **Milan Grdić**
13. **Ivan Ivšić**
14. **Mića Samson.**

Orkestar u početku svira nekoliko marševa, a kako to teško ide, postaje očito da je sve veći problem kapelnik orkestra. Uz orkestar se osnivaju pjevački zbor od 18 članova i diletantska sekcija sa 10 članova, pa time kultura sve dublje ulazi u DVD. Uz kratko-trajno preuzimanje orkestra od

stručnog kapelnika **Mihuela Likara 1955./56. godine**, orkestar napreduje i počinje nastupati na širokom polju (priredbe, zabave, Nova godina, sletovi, plesovi omladine, čajanke, sprovodi i usluge izvan društva za novac).

Orkestar u Jelviku 1957. godine

Odlaskom Likara orkestar radi nedovoljno, ali i dalje nastupa. Da zlo bude veće, dio instrumenata je posuđen iz Zagreba, pa se pokreće skupljanje novca za njihov otkup. Budući da je za djelovanje orkestra zainteresirana i općina, ona donira 500. 000 dinara i tako rješava problem. Uočivši da bez kapelnika glazbeni i ostali kulturni rad (pjevači, dilektanti) zamire, iz Otočca se dovodi stručni kapelnik **Jure Peitel 1959. godine**. S obzirom na to da orkestar broji samo 11 članova, zadužuje se tajnik društva **Ivica Delač** da osobno pozove sve glazbenike, pjevače i članove dilektantske sekcije na vježbe, nakon čega rad i rezultati kreću uzlaznom linijom. Nakon pet i pol godina provedenih u Slunju kapelnik Jure Peitel napušta društvo jer mu nije bila osigurana egzistencija i vraća se u Otočac zbog posla. Tada ponovno nastupa razdoblje stagnacije, a kako u razdoblju od 1960. do 1968. ne radi ni DVD, orkestar je potpuno zamro.

Izvanrednom skupštinom 1968. godine pokreće se rad društva, pa obnova rada orkestra i kulturnog rada u društvu ponovno ulazi u planove DVD-a. Nerad orkestra od **1964. godine** imao je za posljedicu smanjenje broja članova na sedam te gubitak nekih instrumenata. Nakon sređivanja početnog stanja osniva se Odbor koji započinje radom **1970. godine**, sa zadaćom da posebno prati rad orkestra, i nastoji da se opet ne dogodi zastoj. Predsjednik odbora je **Vlado Pintar** sa sveučilišta, stručni voditelj je **prof. Ivan Božičević**, a kapelnik **Dane Božičević**, ugledni oficir društva, ali glazbeno nestručan, no za obnovu je potrebna disciplina, koju je on i uveo. Od širokog broja potencijalnih glazbenika odabранo je 20 kandidata, što sa sedam starih članova (pet odraslih i 22 mlada člana od 11 do 18 godina) čini početni potencijal. Rad orkestra započinje **1971. godine** i već **1972.** na smotri limenih orkestara u Karlovcu orkestar postiže veliki uspjeh.

Članovi orkestra 1972. godine

Nakon niza godina (od 1964.) u Slunjku i okolini opet s uspjehom nastupa orkestar DVD-a Slunj. Način rada koji je nametnuo Upravni odbor društva - profesor Ivan Božičević za struku, a Dane Božičević za organizaciju, uz pomoć tajnika Ivica Delača, donio je rezultat. No, kada nema tehničkih problema, nastupaju finansijski. U razdoblju **1973. do 1976.** orkestar napušta profesor Božičević, pa se ponovno našao bez stručnog vodstva i ponovno rad posustaje, a gradske vlasti ne pokazuju nikakav interes.

Dolazi godina 1978., prekretnica u radu orkestra i kulturno-društvenog rada. To je godina proslave 85. godišnjice društva, kada iz Otočca dolazi cijeli orkestar DVD-a Otočac pod vodstvom kapelnika **Mirka Krmeca**. Uz članove orkestra iz Otočca kapelnik Mirko Krmec uključuje preostale članove DVD-a Slunj te s ukupno 45 glazbenika i sudjelovanjem KUD-a Cvitović i KUD-a Rakovica postiže veliki uspjeh, demonstrirajući vrhunsku organizaciju.

Tada se orkestru DVD-a Slunj događa nešto dugo očekivano. Orkestar i uopće kulturno-zabavni život preuzima iskusni kapelnik, spomenuti Mirko Krmec, koji od tada (1979. godine) vodi i orkestar iz Otočca i orkestar iz Slunja. Tada počinje era uspona u radu orkestra:

- **1980.** godine učlanjuje se dosta mlađih ljudi i pojačava se intenzitet rada orkestra
- **1981.** godine počinju mnogobrojni nastupi - Kuća cvijeća, Velesajam, Dan općine Slunj, Cetingrad, ispraćaj štafete, spomen-ploča revolucionaru Petru Žalcu u Gnojnicama, nastup na Plitvičkim jezerima zajedno s orkestrom iz Otočca, Prvi svibanj u Kladuši... Budući da se dobar dio nastupa naplaćuje, orkestar zarađuje više nego što dobiva po SAS-u za te svrhe, te tako popravlja finansijsku situaciju društva

- **1982.** godine kapelnik prima **Pismeno priznanje** za rad na kulturno-zabavnom polju DVD-a
- **1983.** godine orkestar s uspjehom nastupa na smotri puhačkih orkestara u Jastrebarskom
- **1984.** godine slijede nastupi na proslavi 50. godišnjice u Crikvenici, 120. godišnjice u Varaždinu te nastupi po cijeloj Hrvatskoj
- **1985.** godine orkestar nastupa na III. susretu vatrogasnih orkestara u Duga Resi i 100. godišnjici IDVD-a Pamučne industrije Duga Resa
- **1986.** godine kapelnik orkestra je obolio, ali se ipak još održavaju neke glazbene obaveze: otvaranje pogona »Prebold«, Dan općine, IV. susret limenih glazbi u Velikoj Gorici, nakon čega kapelnik traži raskid ugovora zbog nemogućnosti putovanja i rada na dva mjesta. Situacija postaje nezdrava, dio društva se osipa, a pokušaji sa sinom **Marinkom Krmecom**, a kasnije **Ivanom Matanićem**, ne uspijevaju, jer rad zamire i zbog političke situacije
- **1988.** godine dolazi do prestanka rada orkestra

Nastup orkestra DVD-a Slunj na II. natjecanju puhačkih orkestara u Varaždinu 1983.

Koliko je Mirko Krmec zaslužan za rad na razvoju DVD-a Slunj govori i činjenica da ga društvo proglašava počasnim članom, drugim počasnim članom u svojoj 100-godišnjoj povijesti.

Završavajući ovaj dio Spomenice uoči 100 godina rada DVD-a Slunj vidljiva su četiri razdoblja nastala podjelom koju su stvorili ratovi:

- razdoblje prije I. svjetskog rata, razdoblje Austro-Ugarske
- razdoblje između dva svjetska rata, razdoblje Kraljevine Jugoslavije

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

- razdoblje između II. svjetskog i Domovinskog rata, razdoblje socijalističke Jugoslavije
- Razdoblje poslije Domovinskog rata koje upravo živimo, razdoblje slobodne Hrvatske.

Voditi DVD Slunj kroz prva tri nenarodna razdoblja iziskivalo je od vatrogasaca i njihova vodstva velike žrtve na obavljanju njihova humanitarnog rada, ali i na očuvanju DVD-a za današnje generacije. Zato na stranicama ove Spomenice

U SPOMEN

**na sve činjeno za vatrogastvo i domovinu Hrvatsku stotinama slunjskih
vatrogasaca i građana Slunja i njihovim vodstvima**

Josip Maršić

Stjepan Pintarić

Rudolf Kovačević

Zvonimir Holjevac

Nikola Hazler

Ivica Delač

**neka je vječita slava i hvala!
Vatrogasci DVD-a Slunj slobodne Hrvatske**

5. Razdoblje slobodne Hrvatske

Prva godišnja skupština nakon napuštanja Slunja **16. studenog 1991.** godine održana je **3. srpnja 1993.** u prostoru DVD-a Karlovac (danas Vatrogasni muzej karlovačkog vatrogastva). Skupština je održana za razdoblje od posljednje skupštine održane 30. ožujka 1991. do 25. lipnja 1993. godine, s osnovnim zadatkom inventure događaja i dogovora o dalnjem radu.

*Skupština DVD-a Slunj
u Karlovcu 3. srpnja 1993. godine*

Budući da je broj članova na skupštini znatno manji od stvarnog broja, a još se za mnoge članove ne zna gdje su, definirano je brojno stanje otprije skupštine 1991. godine, a ono je: 98 aktivnih, 10 pričuvnih, jedan počasni (Mirko Krmec), 10 članova mladeži i šesnaestero ženske i muške djece, odnosno 135 članova. **Za većinu članova se vjeruje da su se izvukli iz obruča, osim poginulog Dragana Modrušana (Pape), zarobljenih Dane Burića, Slavka Flanjka, Jure Jurašina i Milana Obajdina te onih koji su ostali s neprijateljem:** Milan Popović, Bojan Egić, Dejan Savić, Simo Krnić, Siniša Belković, Dragan Bulatović i drugi.

Odmah početkom agresije na Republiku Hrvatsku od JNA i četnika 1991. godine slunjski vatrogasci u dva smjera stupaju u obranu: na prvim linijama fronte i vatrogasnom djelatnošću, od krvavog Uskrsa na Plitvicama do gašenja vatre, a naročito prijevoza vode građanima, jer vodovod ne radi zbog prekida distribucije električne energije. Potkraj 1991. godine uvodi se danonoćno dežuranje i prijevoz vode do potpunog odlaska iz Slunja. U akciji prijevoza vode istaknuli su se: **Zlatko Moćan, Janko Žalac, Josip Neralić, Ivan Tolj, Milan Obajdin, Josip Štefanac** i mnogi drugi, a u dežuraju također mnogi, predvođeni Ivanom Gračanom, zaduženim za dežurstvo. Posljednju smjenu koja je to radila pod granatama pored doma u skloništu kod kuće **Ante Božičevića činili su Milan Gračan (Boban), Milan Gračan (Šaban), Pero Gračan i Milan Obajdin.** Cijelo vrijeme dio članova vozilima DVD-a (kombi-bus, Lada karavan i Wartburg) izvlače građane u jedinom mogućem pravcu, u Bosnu i Hercegovinu. Opremu i vozila pri padu Slunja nije bilo moguće izvući pa su u rukama četnika ostali: sitna oprema u skloništu kod Ante Božičevića, administracija i arhiva u domu, glazbeni instrumenti na tavanu doma, servis aparata u domu, vozila FAP 1314, FAP 1620 pored doma, Lada karavan, Wartburg i Rosenbauer u Rastokama te kombi-bus u Gnojnicama u kvaru.

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

Dolaskom u Karlovac dio Upravnog odbora (**Jožica Modrušan, Josip Neralić i Mijo Močilac**) saziva sastanak Odbora za 3. travnja 1992. godine, gdje s ostalim članovima nakon rasprave i upoznavanja s poznatim događajima donosi dva zaključka:

1. **Pokrenuti nabavu opreme i vozila za rad društva te pripremiti organizaciju povratka (koordinatori tih aktivnosti su Jožica Modrušan, Josip Neralić i Miroslav Požega)**
2. **Daljnje istraživanje o preostalim članovima, gdje je koordinator za Zagreb Miroslav Požega, za Karlovac Vinko Mujić, a za bojišnicu, HV i Slunjsku bojnu Jožica Modrušan i Josip Neralić.**

Skupština je informirana o akciji Miroslava Požege i Jožice Modrušana, koji su uspjeli preko organizacije »HELP« dobiti vatrogasno vozilo „**Opel Blitz**“, smješteno u Zagrebu. Skupština donosi prijedlog suradnje s HVZ-om, VZ-om Karlovačke županije, DVD-ima prijateljima s molbom za pomoć, donosi plan rada i novi Statut, učlanjuje se u VZ karlovačke županije i HVZ te bira jednog delegata u tijela VZKŽ-a. Budući da su za proslavu 100. godišnjice zaključili da se odgodi za bolja vremena, na inicijativu gosta, **predsjednika HVZ-a gospodina Teodora Frickog**, ipak se predlaže skromni program proslave prilagođen trenutačnom vremenu. Na skupštini je ponovno primljen u društvo **Nikola Hazler**.

Proslava 100. godišnjice DVD-a Slunj

Svečano postrojavanje

Na osnovi zaključka skupštine od 3. srpnja 1993. godine, Organizacijski odbor je organizirao skromno obilježavanje proslave **25. lipnja 1994.** godine u prostorijama nekadašnje vojarne »Robert Doman« u Karlovcu. Svečanost je započela nastupom limene glazbe DVD-a Otočac u izbjegličkom naselju na Gazi, gdje je bilo mnogo građana Slunja. Nastavak svečanosti slijedi u vojarni svečanim postrojavanjem DVD-a Slunj i

prijavkom predsjedniku HVZ-a Teodoru Frickom od zapovjednika Josipa Neralića. Josip Neralić preuzima novu zastavu DVD-a Slunj od gradonačelnika gospodina Vladimira Katića i predaje ju novom zastavniciju Dani Modrušanu, a zastavu blagoslovila župnik Mile Pecić.

Orkestar DVD-a Otočac

Svečana sjednica

Slijedi svečana sjednica, kojoj su prisustvovali, osim predsjednika HVZ-a i gradonačelnika Slunja, glavni vatrogasni zapovjednik RH, predstavnici društveno-političkih

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

organizacija od Karlovca do Otočca te predstavnici VZKŽ-a i prijateljskih DVD-a.

Referat o radu društva podnosi Jožica Modrušan, nakon čega slijede pozdravni govor i uručivanje posebnih priznanja gostima od predsjednika društva. **Članovima društva tom je prigodom uručeno 11 pismenih priznanja HVZ-a, 10 brončanih odličja, 10 srebrnih odličja, a od HVZ-a, iz ruku gospodina Teodora Frickog zlatne medalje su primili Jožica Modrušan, Ivan Gračan, Mijo Močilac, Josip Neralić i Janko Žalac, dok su zlatne plamenice primili Franjo Holjevac, Jure Jurašin, Josip Štefanac, Dane Modrušan i Vinko Mujić.**

Pomoć u organizaciji te proslave pružila su 52 donatora, predstavnika gospodarstva Karlovca i Karlovačke županije.

Godišnja skupština za **1994.** održana je **31. svibnja 1995.** godine i bila je informativnog karaktera - upoznavanje članstva s učinjenim. Društvo je završilo obračun proslave 100. godišnjice te s viškom sredstava otvara žiro-račun na koji se polažu i sva ostala društvu donirana sredstva. Zajedno s mladima iz DVD-a Otočac šalje se na ljetovanje u Novi i mladež DVD-a Slunj. Sitna oprema uskladištena je u zgradu u kojoj stanuje zapovjednik Josip Neralić, a vozila „Opel Blitz“ i „Steyer“ ispravna su i pohranjena u vojarni Skradnik kod 14. Domobranske pukovnije. Društvo prisustvuje skupštinama DVD-a Črnomelj, Otočac, Senj, Duga Resa, Ogulin i niz drugih prijateljskih DVD-a. Prvi novi članovi su **Mate Božičević, Željko Begović, Jelena Neralić i Kate Modrušan**, a zaslužni članovi DVD-a su dobili Spomenice Domovinskog rata.

Josip Neralić postavlja hrvatsku zastavu na vatrogasnici dom 12. kolovoza 1995.

Godina 1995. napokon je godina povratka u Slunj. Prvi dio godine je obilježen radom u progonstvu, a drugi u oslobođenom Slunjku nakon akcije „Oluja“. Cijeli protekli period rad društva odvijao se isključivo u radu Upravnog odbora, a raspravljalo se o tekućim pitanjima, od kojih vrijedi spomenuti prikupljanje zaostale opreme, traženje opreme po terenu, popravak vozila, pumpanje i čišćenje bunara, dovoz čiste vode, pranje ulica, čišćenje kanalizacije, popravak mosta na Korani, čišćenje okoliša doma i njegov popravak te gašenje požara. U tom razdoblju 1995. bilo je oko 30 požara, što na objektima, što na otvorenom. Veći požar dogodio se u Slunjku u akciji „Oluja“ - dolaskom u sam grad izbio je požar u ulici Kralja Zvonimira na stambenoj zgradi gdje su vatrogasci DVD-a uz pomoć JVP-a Karlovac uspjeli ugasiti požar i spriječiti njegovo proširenje na druge zgrade.

Prvi sastanak Upravnog odbora u Slunju 30. kolovoza 1995.

*Cisterna FAP 1314 pronađena je nakon akcije „Oluja“ u Plaškom
(radi još i danas)*

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

Tijekom **1996.** godine rad se odvija u otežanim uvjetima, Upravni odbor raspravlja o bitnim pitanjima, pokušava se obnoviti limena glazba sa starim članovima i učlanjenjem mladih. Budući da se društvo nije natjecalo od **1990.** godine, nužno je obnoviti i tu djelatnost, što kao zaduženje na sebe preuzima zapovjednik.

Godišnja skupština 28. lipnja 1996.

U toj godini društvo je interveniralo na **13 požara (dva na otvorenom prostoru, pet na stambenim zgradama, tri na gospodarskim objektima i tri tehničke intervencije)** sa **37 članova i 80 požarnih sati**. Požari se gase po cijeloj općini, jer DVD-i Rakovica, Cetingrad, Smoljanac i Drežnik ne rade. Društvo je od povratka u Slunj ispumpalo, očistilo i napunilo svježom vodom 101 bunar i prevezlo 3,66 milijuna litara vode, većinom s dva profesionalno zaposlena djelatnika (Moćan i Neralić) te s jednim zaposlenim na ugovor, Milenkom Baraćem.

Proslava Sv. Florijana 1996. godine

Osim dosta stare opreme, društvo raspolaže s četiri vozila: cisterna FAP 1314 od 7000 litara, tehničko vozilo „Opel Blitz“ sa 1000 litara i „Steyer“, navalno vozilo u preuređenju, te vozilo „Dennis“ donirano iz operacije Florijan.

Budući da je od posljednjih izbora prošlo dosta vremena, odlučeno je da se Izborna skupština

održi nešto prije i da se utvrdi brojno stanje uz novoprimaljene mlađe ljude kojih je inače premalo. **Skupština je održana 14. prosinca 1996. godine i utvrđeno je brojno stanje članstva od ukupno 119 članova (81 aktivni, 10 pričuvnih, jedan počasni član, osam članova mladeži i 19 članova podmlatka).** Provedeni su izbori, a izabrani su:

1. Jožica Modrušan	predsjednik
2. Josip Neralić	zapovjednik
3. Ivan Tolj	tajnik
4. Zlatko Moćan	član
5. Veljko Štimac	član
6. Mijo Močilac	član
7. Nikola Požega	član
8. Hrvoje Obajdin	član
9. Tomislav Paulić	član
10. Tomislav Božičević	član
11. Franjo Holjevac	član.

U Nadzorni odbor izabrani su:

1. Mijo Požega	predsjednik
2. Jurica Lalić	član
3. Ivan Magdić	član,

a za delegata u VZKŽ-u izabran je Mijo Močilac, kasnije delegat i u HVZ-u.

Godine 1997. DVD obavlja tekuće zadatke. Upravni odbor razmatra svakodnevnu problematiku, a problemi kao što su natjecanja, glazba i obuka članova nisu riješeni zbog pomanjkanja finansijskih sredstava.

Operativno, društvo radi na popravku Vatrogasnog doma, te i dalje na čišćenju preostalih bunara i dovozu vode građanima. U toku godine društvo je interveniralo u iznimno velikom broju požara (pet u prometu, tri na vozilima, dva na tehničkim dijelovima objekata, pet u gospodarstvu, šest na stambenim jedinicama, 25 na otvorenim prostorima, tri na poslovnim

objektima, te jedan na dimnjaku i je iz kategorije ostali požari, što je ukupno 51 požar. Brojka je velika i zbog djelovanja na ostalim općinama slunjskog područja, pa i na Plitvičkim jezerima, dakle izvan Slunja.

Proslava Sv. Florijana 1997. godine

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

Skupština društva održana je 20. prosinca 1997. godine uz saznanje da broj članova opada, umjesto da raste, na što utječe bolna istina da se mnogi Slunjani ne vraćaju kući jer su za vrijeme izbjeglištva našli posao i ostali živjeti izvan Slunja.

60 GODINA

ZAHVALNICA

DVD Slunj

Zahvaljujemo Vam na Vašoj nesebičnoj potpori.

*Tim činom ste pripomogli radu i djelovanju
našeg Kluba - Nogometnog kluba SLUNJ.*

S osjećajem zahvalnosti i štovanja.

08. rujan 1997. godine
U Slunj, _____

Predsjednik
Vladimir Katić

Jedna od mnogih zahvalnica za pomoć i potporu

Godina 1998. protekla je u uobičajenom ritmu obavljanja svakodnevnih zadataka. U radnom dijelu društvo je održavalo i popravljalo opremu i vatrogasnog doma. Društvena aktivnost bila je dosta bogata. Održana je komemoracija na 40. godišnjicu „vatrogasne nesreće“ u Rastokama, polaganjem vijenaca na spomenik žrtvama. Obilježena je 130. godišnjica DVD-a Otočac. Na sportskom dijelu obavljene su pripreme natjecateljskih ekipa za sljedeću godinu, obilježeni su Dan vatrogastva i blagdan Sv. Florijana.

U rujnu je održan nastavak susreta prijateljskih DVD-a Otočac, Senj, Črnomelj i Duga Resa u Duga Resi. Susreti su protekli u natjecanju u kuglanju, streljaštvu, povlačenju konopa i šahu te tradicionalnom druženju vatrogasaca. Osim natjecateljima, DVD Slunj je bio prisutan i s promatračima. Za Novu godinu održan je koncert puhačkog orkestra DVD-a Otočac uz sudjelovanje vatrogasnih glazbenika članova DVD-a Slunj, kao dobra vježba u obnovi rada puhačkog orkestra. Koncert je održan u mjesnoj crkvi.

Nažalost, te godine zauvijek su nas napustili dvojica zaslужnih članova: predsjednik Zvonimir Holjevac i Vale Štefanac.

Tijekom 1998. godine zabilježeno je čak 109 intervencija; 21 na objektima, 64 na otvorenom prostoru, 18 u prometu te šest ostalih intervencija u kojima je sudjelovalo 480 vatrogasaca, za što su utrošili čak 1147 radnih sati. Tako mnogo intervencija, o kojima bi trebalo raspraviti i izvan DVD-a, pokazuje svu ozbiljnost trenutka, i za građane i njihovu sigurnost, ali i kao velika prepreka razvoju grada i sigurnosti vanjskih prostora. Obuka članstva odvija se po tradiciji, teorija zimi, a praksa u proljeće. Dolaskom novog alata, hidrauličkog kompleta za prometne nezgode, društvo je temeljito obučilo određeni broj vatrogasaca. Operativa i dalje radi na održavanju i popravcima gdje nije potrebno

XII. susreti puhačkih orkestara

Proslava Sv. Florijana 3. svibnja 1998. godine

Vježba društva za tehničke intervencije

Požar autobusa u Slušnici

ulaganje većih sredstava. Popravci krovišta, centralnog grijanja i vatrogasnog tornja ipak moraju pričekati.

Raspravlja se o finansijskoj situaciji te o cijenama najma dvorane u domu i prijevozu vode. Sportski susreti prijateljskih DVD-a te su godine uspješno održani kod DVD-a Otočac.

Članstvo DVD-a tradicionalno nastavlja zimsko natjecanje u kuglanju, kartanju i šahu. U toku godine društvo je imalo posjet engleskih donatora vozila »Dennis« i vatrogasne delegacije francuskih vatrogasaca. Za uspješno ugašen požar autobusa u Slušnici poduzeće »Promet« d.d. iz Makarske poslalo nam je pismenu zahvalu uz ponudu pomoći. Društvo je zahvalilo šumarijama Slunj i Rakovica na doniranim drvima za ogrjev. Zahvale su upućene i s godišnje skupštine održane **25. ožujka 2000. godine**, i to svima koji su pomagali rad društva, a posebno Poglavarstvu grada Slunja.

Proslava Sv. Florijana 1999. godine

U toku godine bilo je ukupno 58 intervencija, što je pad od 50 posto, a vjeruje se da je to rezultat pojačane preventivne djelatnosti tokom cijele 1999. godine. Na intervencijama je sudjelovalo 256 članova društva, a utrošeno je 356 radnih sati.

Naša budućnost

Zahvala susjeda

Požar kuće u Podmelnici

Opisivati rad DVD-a u **2000. godini**, a ne opisati i spomenuti važnost te godine u ljudskom i vatrogasnom vijeku bio bi grijeh.

Ta nam godina kao običnim ljudima kaže da je završilo 20. stoljeće, stoljeće ratova, boli i patnje, ali i stoljeće najvećeg ljudskog napretka. Ta nam godina govori i o velikom Rimskom Carstvu, organiziranom u svim životnim situacijama pa i o prvom vatrogastvu koje je počivalo na najvišim dosezima tadašnje organiziranosti carstva i rimske vojske.

Ona nam također govori da nam se naš zaštitnik Sv. Florijan rodio u toj državi, a svoj život je završio **4. svibnja 304. godine**, koji vatrogasci slave kao svoj Dan vatrogastva.

Ta godina i DVD-u Slunj dijeli dosadašnji rad na 108 godina prije i današnje življenje društva poslije tisućljeća.

Želeći da čitalac ove SPOMENICE sam procijeni muke i teškoće vatrogasaca prije ove povjesne godišnjice te da usmjeri svu svoju stvaralačku sposobnost na oticanje tih nedostataka i boljatik života vatrogasaca, obraćamo se Sv. Florijanu za pomoć.

U **2000. godini** zbog veće neaktivnosti brisano je iz članstva dosta članova te ih stoga društvo broji 96, što je daljnji pad. Svakodnevno se radi na održavanju opreme i doma, ali je na domu potrebna veća rekonstrukcija prostora i krovišta, pa je nužno izraditi projekt i osigurati zatvaranje finansijske konstrukcije.

U radnom posjetu DVD-u bila je delegacija HVZ-a: **predsjednik Teodor Fricki, načelnik Željko Popović i tajnik Gabrijel Špehar**, a razgovaralo se o problemima u radu na širem području i potrebnim mjerama za poboljšanje.

Susret prijateljskih DVD-a održan je te godine u Senju. Održan je i vatrogasni tečaj za ispitane vatrogasce, koji je s uspjehom završilo 17 naših članova.

U toku godine društvo je interveniralo 145 puta sa 620 članova i 1780 utroše-

---

nih radnih sati. To je u povijesti DVD-a najviše intervencija, pa je zaključak iz prošle godine o smanjenju intervencija zbog boljeg preventivnog rada nepouzdan.

Tehnička intervencija, izvlačenje teleta iz bunara

Interveniralo se: 97 puta na otvorenom prostoru, 18 puta na građevinama, iznimno mnogo u prometu, čak 21 put, osam puta na ostalim intervencijama i prvi put jedna akcidentna intervencija. Akcidentna intervencija se odnosi na prevrtanje cisterne sa sumpornom kiselinom u Slušnici blizu izvorišta rijeke Slunjčice, što je uspješno obavljeno, uz pohvale za učinjeno. Budući da se sve više incidenata događa u prometu, društvo za tu vrstu intervencija školuje sve više vatrogasaca. Ove godine zbog ekstremno velikog broja intervencija, često uz pomoć građana, vojske i policije, imali smo punu podršku zajednice u obavljanju svoje zadaće.

Proslava Sv. Florijana 2000. godine

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

U 2001. godinu društvo je ušlo ohrabreno s čak 136 članova, jer je u toku godine društvu pristupilo 46 članova. Posebno zadovoljstvo čini to što je među novim članovima dvadesetero djece oko osam godina, koje se odmah počelo obučavati. Zbog neaktivnosti jedan dio članova je brisan iz društva.

Godišnja skupština 2001. godine

Milenko Barać i djeca u Ribarićima

Operativna djelatnost, osim gašenja požara, obavljala je rutinske poslove, ljeti su se odvijale vježbe, održan je tečaj za vatrogasce I. klase, provodilo se obučavanje za sve vrste požara, a obavljena je i obuka jednog dijela ročnih vojnika HV-a. Sportski susreti prijateljskih DVD-a održani su u Slunjku i Senju.

31. listopada 2001. godine održana je pokazna vatrogasna vježba na kojoj je, osim starijih članova, nastupio i dio mlađih.

120 GODINA SLUNJSKOG VATROGASTVA

Dana 13. studenog 2001. društvo je od VZKŽ-a primilo novo tehničko vozilo »Fiat Iveco«, koje društvo čini mobilnijim i opremljenijim za sve vrste požara.

Preuzimanje vatrogasnog vozila Fiat Iveco

Vatrogasno vozilo Fiat Iveco

Na svečanoj predaji vozila bili su prisutni: u ime HVZ-a predsjednik **Teodor Fricki** sa suradnicima, od donatora VZKŽ-a **Željko Misir** sa suradnicima, u ime županije **Vladimir Katić i Mato Zaborski**, a ispred grada Slunja **Ivan Bogović**.

Izbori u društvu nisu se posebno proveli, nego je produljen mandat postojećem vodstvu.

U toku 2001. godine društvo je interveniralo 57 puta, sa 258 vatrogasaca i 495 utrošenih radnih sati. Budući da je u tom broju bilo i mnogo šumskih požara, pomoć su pružili i radnici Šumarije utrošivši 250 sati rada.

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

Svi događaji u **2002. godini** ukazuju na jednu uobičajenu radnu godinu u kojoj su Upravni odbor i zapovjedništvo obavljali tekuće zadaće predviđene planom rada i društvenim pravilima. Od rada operative, važno je napomenuti radne akcije na popravku opreme i vozila te Vatrogasnog doma, na kojem se radi na pribavljanju dokumentacije za njegovu rekonstrukciju.

Godišnja skupština 2002. godine

Zapovjedništvo je po tradiciji održavalo obuku članstva, predavanjima u zimi za sve članstvo i vatrogasnu mladež, vježbama u proljeće, kao i prikladnim predavanjem za izdvojeni dio DVD-a u Blagaju, te već uobičajeni prijevoz vode građanima. Nabavljeno je nešto opreme, pa je situacija opremljenosti puno bolja. Deset članova vatrogasne mladeži boravilo je u Vatrogasnem kampu HVZ-a u Fažani, a seniorska muška ekipa natjecala se u Novigradu.

S natjecanja muške A-ekipe u Novigradu 2002. godine

Natjecanje i susreti prijateljskih DVD-a održani su u Duga Resi, a održan je i tradicionalni zimski natjecateljski turnir članova DVD-a Slunj.

---

120 GODINA SLUNJSKOG VATROGASTVA

Tradicionalno je obavljena i svetkovina Sv. Florijana, sviranjem budnice, mimohodom vozila, Svetom misom za sve pokojne vatrogasce i polaganjem vijenaca ispred glavnog križa na groblju.

Društvo je interveniralo u 106 slučajeva sa 452 vatrogasca i 925 utrošenih radnih sati. Te je godine u sezoni požara prvi put uvedeno organizirano dežuranje (priprema) radi ubrzanja odlaska na intervenciju, na što su 132 člana dežurstva utrošila 236 radnih sati. Ni te godine nije izostala pomoć građana, radnika Šumarije, HV-a i policije, koji su svojom aktivnošću dodali oko 110 sati rada.

Jedna obaveza dominirala je tijekom cijele 2002. godine - pripreme za obilježavanje 110. godišnjice rada i postojanja DVD-a Slunj.

Zbog toga ćemo godinu 2003. u ovoj Spomenici obraditi s radnog i slavljeničkog stanovišta.

Vodstvo uoči 110. godišnjice društva

DVD Slunj uoči 110. godišnjice društva

Godišnja skupština 2003. godine održana je 20. ožujka, u slavljeničkom duhu. Skupštini je prisustvovalo mnogo DVD-a i prijatelja te drugih gostiju. U tu godinu društvo ulazi sa 156 članova (87 operativnih, 18 pričuvnih, 26 članova vatrogasne mlađeži i 25 glazbenika). U popisu članova više se ne pojavljuje počasni član, jer je kapelnik Mirko Krmec kao jedini počasni član umro godinu dana prije, pa mu je skupština odala počast.

Skupština je upoznata s najvažnijim odlukama operative: dislokacija na otoku Braču, sudjelovanje u interventnoj grupi pri VZKŽ-u, prezentacija opreme u Opatiji, kao i nabava opreme. Na kraju rada skupštine svi gosti pozvani su na svečanu proslavu 110. godišnjice.

Zimski susreti članstva održani su redovno, dok se susreti prijateljskih DVD-a te godine nisu održali, a izaslanstvo DVD-a te će godine prisustovati proslavama 135. godišnjice DVD-a Otočac, 130. godišnjice DVD-a Ogulin i 50. godišnjice DVD-a Rakovica. **Društvo je tijekom 2003. godine interveniralo u 102 slučaja sa 502 člana, a utrošeno je 939 sati rada.**

Relejna vježba

Sveta misa

Proslava 110. godišnjice započela je **30. travnja** natjecanjem vatrogasne mlađeži, čiju su obuku i organizaciju natjecanja pripremili: **Alen Holjevac, Milenko Barać i Zlatko Moćan**. Odrasli članovi svoj su doprinos dali održavajući relejnu vježbu **2. svibnja** pod vodstvom zapovjednika **Josipa Neralića**. Relej se pružao od Moćanova mosta do Trga Zrinskih i Frankopana, a održavao se s tri cisterne i agregatom Rosenbauer.

Svečana sjednica održana je **4. svibnja**, na **Dan vatrogastva i Sv. Florijana u Vatrogasnom domu**. Dan je započeo tradicionalnom budnicom, a nastavljen je mimohodom vozila uz glazbu, da bi se u osam sati održala Sveta misa za sve pokojne vatrogasce, Sv. Florijana te sretan i uspješan rad društva, a misu je služio msgr. Mile Pecić.

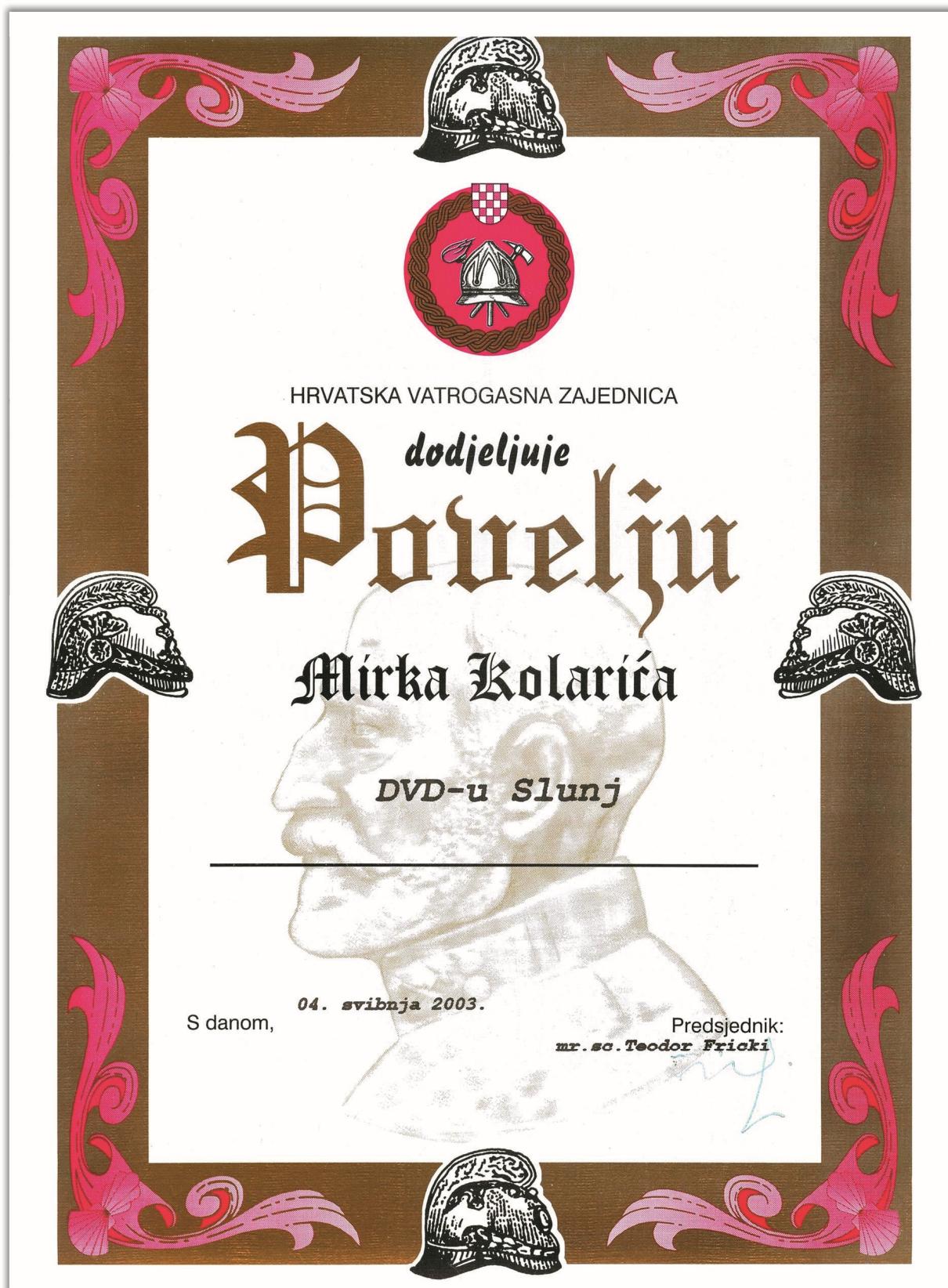
U devet sati delegacija u sastavu Juraj Jurašin, Franjo Močilac i Jurica Lalić položila je vijenac i zapalila svijeću za sve pokojne vatrogasce kod glavnog križa na mjesnom groblju.

Skupština je započela rad u 10 sati, sviranjem vatrogasne i državne himne ispred Vatrogasnog doma. Skupštinu je otvorio predsjednik DVD-a **Jožica Modrušan** pozdravivši sve prisutne: **gradonačelnika grada Slunja Ivana Bogovića** i **predsjednika Gradskog vijeća Nikolu Japunčića**, **načelnika HVZ-a Željka Popovića**, **zapovjednika VZKŽ-a Andriju Petrića**, **predstavnika MG Rijeka**, predstavnike Dobrovoljnih vatrogasnih društava i predstavnike javnog, kulturnog i gospodarskog života. Nakon pozdrava predsjednik Modrušan je podnio izvješće o radu i životu DVD-a Slunj tijekom 110 godina postojanja.

Obraćanje načelnika HVZ-a Željka Popovića

Poslije izlaganja predsjednika, za riječ su se javili **predstavnik poduzeća MG Rijeka**, **predstavnik VZKŽ-a** te **načelnik HVZ-a Popović**, koji je društvu predao „Povelju Mirko Kolarić“ Hrvatske vatrogasne zajednice, te **gradonačelnik grada Slunja**, koji je predao „Javno priznanje“ **Gradskog vijeća**. Zatim su podijeljena odlikovanja i priznanja članovima društva, DVD-ima i ostalim zaslužnim građanima koji su na bilo koji način pomogli rad društva. Vatrogasno odlikovanje za posebne zasluge dodijeljeno je predsjedniku društva **Jožici Modrušanu**. Nastavak proslave odvijao se u restoranu »Feniks« druženjem do kasno u noć.

Povelja „MIRKO KOLARIĆ“ za 110. godišnjicu

GRAD SLUNJ GRADSKO VIJEĆE

JAVNO PRIZNANJE **Dobrovoljno vatrogasno društvo Slunj**

koje već 110 godina kontinuirano i uspješno obavlja humanitarnu djelatnost zaštite tuđe imovine i života oslanjajući se prvenstveno na rad i entuzijazam svojih članova

U Slunju 30.07.2003.

Predsjednik
Gradskog vijeća:
Nikola Japunić

Priznanje grada Slunja za 110. godišnjicu

**DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO
RAKOVICA**

povodom 50 godina osnutka
dodjeljuje

ZAHVALNICU

DVD SLUNJ

**ZA IZVANREDNO ZALAGANJE U ZAŠТИTI
I SPAŠAVANJU LJUDI I IMOVINE**

Rakovica, 13. rujna 2003.

Zahvala DVD-a Rakovica

Nakon svečarske godine, **2004.** godina protekla je u opuštenoj atmosferi. U operativnom dijelu važno je napomenuti poprilično velike nabave opreme te vlastitim sredstvima društva nabavljenog zapovjedno vozilo »**Lada Niva**«. Jedan dio opreme doniran je DVD-ima Cvitović i Drežnik. Na obrazovnom polju te je godine učinjeno mnogo: održan je tečaj za vatrogasnog dočasnika (položilo 11 članova), za vatrogasnog dočasnika I. klase (položilo 11 članova) i vatrogasnog časnika I. klase (položilo 9 članova). Osim toga, zapovjednici **Josip Neralić i Zlatko Moćan** polazili su seminar HVZ-a o opremi i zapovijedanju u Jastrebarskom. Glavna sportska aktivnost bio je susret prijateljskih društava u Otočcu 25. rujna 2004. godine. Na tom susretu potpisana je nova obnovljena povelja o trajnom prijateljstvu nakon Domovinskog rata. Povelju su potpisala društva: Duga Resa, Otočac, Slunj, Senj i Ogulin kao novi član umjesto DVD-a Črnomelj.

Prometna intervencija na mostu

S požara u Raletini

Prof. Ivan Matanić i budući glazbenici

Šumski požar

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

D O B R O V O L J N A   V A T R O G A S N A   D R U Š T V A

DUGA RESA

OGULIN

OTOČAC

SENJ

SLUNJ

P O T P I S U J U

povelju

O TRAJNOM PRIJATELJSTVU

Vatrogasne organizacije njeguju i razvijaju svoje aktivnosti kroz sve oblike svoga djelovanja.

To je moto njihova rada i djelovanja na razvoju vatrogasne organizacije, na razvoju protupožarne zaštite i međusobne pomoći u čuvanju i spašavanju materijalnih dobara i ljudskih života

od vatrene stihije.

Vatrogasna društva ovog dijela Hrvatske (Karlovacka i Ličko-senjska županija) žele da i na ovaj način produbljuju međusobne veze i unapređuju međusobnu pomoć u očuvanju privatne i društvene imovine, a naročito na zblžavanju mladih članova.

Dosadašnja suradnja i odnosi pojedinih društava na području ovih pet jedinica lokalne samouprave i uprave razvila se do stupnja da su se stvorili uvjeti za potpisivanje dokumenta o trajnom prijateljstvu i međusobnoj suradnji na dobrobit razvoja vatrogasne organizacije.

»VATRU GASI – BRATA SPASI«

Otočac, 25. rujna 2004.

Povelja trajnog prijateljstva pet društava

120 GODINA SLUNJSKOG VATROGASTVA

Godišnja skupština održana **12. ožujka 2005. godine** bila je izborna. Društvo je u izbornoj godini imalo 143 člana (84 aktivna, 19 pričuvnih, 26 članova vatrogasne mladeži i 14 glazbenika). Skupštini je prisustvovao i gradonačelnik **Ivan Bogović**, zatim više predstavnika DVD-a te gosti iz gospodarskih tvrtki. Skupština se osvrnula na proteklo četverogodišnje razdoblje i ocijenila ga kao veoma uspješno.

Vatrogasni orkestar nakon Domovinskog rata počeo je raditi 2002.

S klub-natjecanja u Ogulinu

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
GLAVNI STOŽER OS RH
HRVATSKA KOPNENA VOJSKA
ZAPOVJEDNIŠTVO
ZA IZOBRAZBU I OBUKU HKoV
“SREDIŠTE ZA BORBENU OBUKU”
Slunj

USPOMENICA DVD SLUNJ

Na sjećanje nazočnosti 3. obljetnice Središta za borbenu obuku Slunj.
Hvala što ste nam donjeli radost svojim dolaskom.

Slunj, 09. srpnja 2004. Godine.

ZAPOVJEDNIK
brigadir
Zlatko Leček
Zlatko Leček

Uspomenica Ministarstva obrane

U proteklom mandatnom razdoblju društvo je u osnovnoj zadaći gašenja vatre i tehničkih intervencija na zadatke izlazilo 315 puta sa 1375 vatrogasaca i 2618 radnih sati. Ako se tome dodaje pomoć građana, radnika Šumarije, vojske i policije, koji su zajedno nastupili sa 537 ljudi i 853 radna sata, može se donekle, bez procjene spašene imovine, zaključiti o visini spašenog.

Skupština je na kraju izabrala novi Upravni i Nadzorni odbor.

Upravni odbor:

1. Jožica Modrušan	predsjednik
2. Milan Moćan	zamjenik predsjednika
3. Josip Neralić	zapovjednik
4. Zlatko Moćan	zamjenik zapovjednika
5. Ivan Tolj	tajnik
6. Nikola Flanjak	član
7. Alen Holjevac	član
8. Mijo Požega	član
9. Toni Modrušan	član
10. Milenko Barać	član
11. Milan Lalić	član
12. Tomislav Božičević	član
13. Stanislav Obajdin	član

Nadzorni odbor:

1. Juraj Jurašin	predsjednik
2. Veljko Štimac	član
3. Vitomir Požega	član

U preostalom dijelu godine radilo se na popravku i održavanju Vatrogasnog doma, za koji se još nisu stekli uvjeti za rekonstrukciju.

S kup-natjecanja u Žakanju

Alen Holjevac i Silvio Moćan upućeni su u Vatrogasnú školu za zvanje vatrogasni tehničar, a na dislokaciju na otok Brač idu: Milenko Barać, Ivica Gračan i Marijan Štefanac kao predstavnici DVD-a Slunj i VZKŽ-a.

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

Sportski susreti DVD-a prijatelja održani su u Slunju, gdje su prvo mjesto podijelili DVD Slunj i DVD Otočac.

U toku godine društvo je interveniralo 48 puta sa 213 vatrogasaca i 335 radnih sati. Analizom članova koji idu na požare i stoje u pričuvi proizlazi da sve te poslove obavlja samo 37 članova ili manje od 50 posto aktivnih, pa će se morati provesti rasprava na Upravnom odboru o neradu i izbjegavanju obveza.

U 2006. godini, osim uhodanog odvijanja vatrogasnih obveza, u radu se pojavilo nekoliko novina.

Sa odlaska u mirovinu zapovjednika Josipa Neralića

Odlazak u zasluženu mirovinu Josipa Neralića svakako je za sve koji ga poznaju dragi događaj. To je čovjek koji je vatrogastvu dao svoj cijeli život. Davne 1969. godine, kada je već kao vatrogasac došao u DVD Slunj, pa sve do danas, svojim je radom i primjerom zadužio slunjski DVD. Pridružujem se članovima društva koji su svečano ispratili svog zapovjednika, pa mu ja, autor ove knjige, kao prijatelju želim dugu i sretnu mirovinu. Na mjesto zapovjednika DVD-a imenovan je Zlatko Moćan.

U radu zapovjedništva još imamo vježbu kod robne kuće »Buk« za građanstvo, na požaru vozila i spašavanju vozača, uz veliko zanimanje građana za Dan grada Slunja. Odlučeno je da se u općinu Nerežišće na otoku Braču na ispomoć u ljetnom razdoblju na 15 dana pošalju **Zlatko Moćan, Marijan Šefanac i Stanislav Obajdin**, te odjeljenje vatrogasne mladeži u kamp u Fažani.

Sportski susret prijateljskih društava te je godine održan u Slunju, gdje je DVD Slunj osvojio prvo mjesto.

Te je godine za članove društva sa suprugama u dvorani Vatrogasnog doma organiziran doček Nove godine. Tako je prvi put organizirana skupština vatrogasne mladeži jer cijelo društvo ne može stati u Vatrogasnog doma.

Društvo je u 2006. godini interveniralo 50 puta sa 192 vatrogasca uz 334 utrošena radna sata. U pričuvi su bila 63 člana sa 168 radnih sati.

Susret prijateljskih DVD-a

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

2007. godina se računa kao manja godišnjica, jer je od osnivanja prošlo 115 godina, pa je rad tijekom godinu protjecao u svečarskom tonu.

Postrojavanje za svečanost Florijanova

Gradonačelnik na postrojavanju

Vatrogasni orkestar društva na proslavi Florijanova

S operativne točke gledišta društvo je imalo dosta dobrovoljnog rada, a posebno se isticala grupa za održavanje vozila. Operativci su dobro pripremljeni za sezonu, svi su osigurani, a 47 ih ima i liječnički pregled.

Osim nabave razne sitnije i zaštitne opreme, godina je što se tiče većih investicija bila vrlo uspješna. Obnovljeno je kroviste Vatrogasnog doma i napravljena je nova gromobranska instalacija. Kupljen je novi kombi-bus sa 16 sjedala, a pristupilo se organizaciji nabave manjeg navalnog vozila. Nakon problema s finansijskim sredstvima posljednjih godina, iznenadila nas je takva investicija gradskih vlasti Slunja, zbog čega smo veoma zahvalni gradonačelniku **Ivanu Bogoviću**.

Tijekom 2007. godine društvo je interveniralo 81 put sa 437 vatrogasaca i tom prilikom ostvarilo 1125 sati rada. Analizom je ustanovljeno da je samo 12 članova izlazilo na intervencije više od 10 puta (**Zlatko Moćan i Alen Holjevac 52 puta, Marijan Štefanac 48 puta...**), ali i da je velika većina operativnog članstva izšla jednom ili nijednom, što je ozbiljan problem.

Obilježavanje Dana vatrogastva održano je svečano, s tradicionalnim programom. Tradicionalno sportsko nadmetanje prijateljskih društava održano je u Senju, uz veoma širok izbor sportskih disciplina.

Na skupštini održanoj **15. ožujka 2008. godine** dano je na kraju kratko izvješće o radu tijekom 115 godina djelovanja društva, podijeljena su priznanja, a nakon govora prisutnih gostiju rad skupštine završio je druženjem.

Sveta misa za Dan vatrogastva 2008. godine

Priznanja podijeljena u povodu 115 godina društva odnose se na:

- pismena priznanja PVZ-a Slunj
- spomenice za 10, 30, 40 godina rada
- 15 brončanih odličja
- 15 srebrnih odličja
- 4 zlatna odličja
- vatrogasnu medalju za posebne zasluge (**Mijo Močilac**)
- povelju i plaketu »Mirko Kolarić« za životno djelo (**Josip Neralić**).

Budući da je to posljednja podjela priznanja prije 120. godišnjice DVD-a, osvrnut ćemo se na ukupan broj priznanja i odlikovanja koja su primili vatrogasci DVD-a Slunj u slobodnoj Hrvatskoj:

- Spomenica Domovinskog rata	48 spomenica
- Spomenica domovinske zahvalnosti	1 spomenica
- Medalja »Oluja«	32 medalje
- Pismena priznanja PVZ-a i HVZ-a	49 priznanja
- Brončanih medalja	70 medalja
- Srebrnih medalja	43 medalje
- Zlatnih medalja	27 medalja
- Medalja za posebne zasluge (Jožica Modrušan, Mijo Močilac i Josip Neralić)	3 medalje
- Povelja i plaketa za životno djelo »Mirko Kolarić« (Josip Neralić)	1 plaketa
- Povelja i plaketa za životno djelo »Đuro Deželić« (Jožica Modrušan)	1 plaketa

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

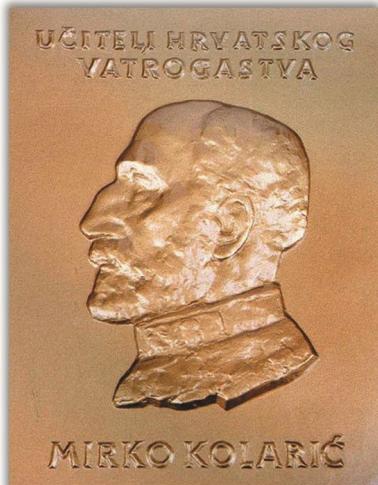

Medalja za posebne zasluge

Mijo Močilac

Lik Mirka Kolarića, tajnika Zajednice, na plaketi što se dodjeljuje za životno djelo u vatrogastvu

Josip Neralić

Lik Đure Deželića, predsjednika Zajednice, na plaketi što se dodjeljuje za životno djelo u vatrogastvu

Jožica Modrušan

Operativna aktivnost u **2008. godini** odvijala se na različite načine, među kojima su: uvođenje centralnog grijanja u Vatrogasni dom, nabavljeno je novo kombi-vozilo, potpisani je ugovor o nabavi terenskog vozila »**Nissan**« za šumske požare i cisterne »**MAN**« od 8000 litara. Četiri vatrogasca bila su na hodočašću u Mariju Bistrigu, četiri vatrogasca su bila na proslavi Sv. Florijana u Karlovcu, delegacija DVD-a bila je na proslavi 140. godišnjice DVD-a Otočac, a u dislokaciju na otok Brač upućeni su **Željko Begović, Dejan Modrušan i Zlatko Moćan**.

Na planu škоловanja provedeno je obrazovanje za vatrogasca I. klase (završilo 17 članova), dočasnika (završilo 16 članova) te časnika I. klase (završila su ga dva člana).

Društvo je u 2008. godini intervernilo 93 puta sa 388 vatrogasaca i 709 utrošenih sati. Od 93 intervencije imamo: 11 na građevinama, 60 na otvorenom prostoru, dvije tehničke intervencije na objektima te 14 u prometu i šest ostalih. Vidljivo je da i dalje prednjače požari na otvorenom, kao i porast požara u prometu.

Polaznici tečaja za dočasnice I. klase

*Vježba u organizaciji DUZS-a
Karlovačke županije u Slušnici*

*Prometna nesreća u Pavlovcu
(četiri smrtno stradale i tri teško ozlijedjene osobe)*

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

Skupština održana **21. veljače 2009.** godine bila je izborna. Skupštini su prisustvovali slunjski gradonačelnik Ivan Bogović te gosti iz mnogih DVD-a i javnog života. Društvo u izbornoj godini ima 174 člana (96 operativnih, 18 pričuvnih, 60 članova vatrogasne mladeži i glazbenika) ove kvalifikacijske strukture: 27 neispitanih, 13 vatrogasaca, 16 vatrogasaca I. klase, 15 dočasnika, devet dočasnika I. klase, jednog vatrogasnog časnika te 15 vatrogasnih časnika I. klase.

Skupština je izabrala novo vodstvo društva.

Upравни odbor:

1. Jožica Modrušan	predsjednik
2. Mijo Močilac	zamjenik predsjednika
3. Alen Holjevac	zapovjednik
4. Zlatko Moćan	zamjenik zapovjednika
5. Silvio Modrušan	tajnik
6. Nikola Flanjak	član
7. Željko Požega	član
8. Mijo Požega	član
9. Tomislav Božičević	član
10. Ivan Tolj	član
11. Ivan Štefanac	član
12. Željko Begović	član
13. Nikica Sminderovac	član

Nadzorni odbor:

1. Josip Neralić	predsjednik
2. Franjo Holjevac	član
3. Franjo Močilac	član

Kako je utvrđena nova godina osnutka DVD-a Slunj, **1892.**, novoizabrano vodstvo imat će velikih obaveza u organizaciji proslave tog jubileja te uvođenje DVD-a u trinaesto desetljeće.

*Potpisivanje povelje o bratimljenuju
DVD-a Slunj i DVD-a Pećigrad*

Orkestar DVD-a Slunj na svečanosti u Pećigradu

Tijekom 2009. godine operativno je realizirano: nabava dosta opreme, nabava cisterne »MAN« i autoprikolice, a na Prevlaku su upućena tri člana: Milenko Barać, Željko Begović i Kristijan Požega. Dugo planirana rekonstrukcija Vatrogasnog doma nije riješena, nego je odgođena za bolja vremena. Susret DVD-a prijatelja održan je u Otočcu, gdje je DVD Slunj polučilo dobre rezultate. **Najvažniji događaj 2009. godine je pretvaranje višegodišnjeg prijateljskog DVD-a Pećigrad iz susjedne BiH u prijateljsko-pobratimski DVD, potpisivanjem »Povelje o bratimljenju«.**

Društvo je interveniralo 98 puta sa 366 vatrogasaca, uz 834 utrošena radna sata.

Godina 2010. bogata je aktivnostima DVD-a, koje su uglavnom standardne. Od operativnih veličina navodimo dislokaciju na Dugom otoku, na koju su upućeni **Zlatko Moćan, Željko Begović i Franjo Flanjak.**

Društvo je interveniralo 55 puta sa 185 vatrogasaca i utrošenih 465 radnih sati, s velikim brojem vatrogasaca u pričuvi.

Događaj vrijedan pažnje je obnova Povelje o trajnom prijateljstvu iz 1985. i 2004. godine između DVD-a Črnomelj, Duga Resa, Ogulin, Otočac, Senj i Slunj, dana 30. lipnja 2010. godine u Senju pod gesлом „Vatru gasi – brata spasi“. Povelju su potpisali; Pavel Zajc (Črnomelj), Ivan Colnar (Duga Resa), Mate Vučić (Ogulin), Marinko Krmec (Otočac), Željko Prpić (Senj) i Jožica Modrušan (Slunj).

Primopredaja navalnog vozila »Nissan«

Potpisnici Povelje o trajnom prijateljstvu

DOBROVOLJNA VATROGASNA DRUŠTVA

POTPISUJU POVELJU O TRAJNOM PRIJATELJSTVU

Na temelju Povelje o prijateljstvu Vatrogasnih društava: DVD Otočac, DVD Senj, DVD Duga Resa, DVD Ogulin, DVD Slunj i PGD Črnatelj iz 1985. i 2004. godine donosi se Odluka o obnavljanju Povelje o trajnom prijateljstvu.

Dosadašnja suradnja i odnosi pojedinih društava na području ovih šest jedinica lokalne uprave razvila se do stupnja da su se stvorili uvjeti za obnovu potpisivanja Povelje o trajnom prijateljstvu i međusobnoj suradnji na dobrotit razvoja Vatrogasne organizacije.

“VATRU GASI - BRATA SPASI”

Senj, 30. lipnja 2010.

PGD Črnatelj
Predsjednik:
Pavel Zajc

DVD Duga Resa
Predsjednik:
Ivan Golnar

DVD Ogulin
Predsjednik:
Mate Vučić

DVD Otočac
Predsjednik:
Marinko Krmec

DVD Senj
Predsjednik:
Željko Prpić

DVD Slunj
Predsjednik:
Jožica Modrušan

POVELJA o trajnom prijateljstvu

*Predstavnici DVD-a Črnomelj, Duga Resa, Ogulin, Otočac, Senj i Slunj
na susretima priateljstva u Senju 2010. godine*

Godina 2011. protekla je u svakodnevnim uobičajenim poslovima. Među događajima koji se do sada nisu pojavljivali je obuka slunjskih vatrogasaca u Lučkom kod Zagreba u gašenju šumskih požara pomoću helikoptera.

Prije i poslije vježbe gašenja šumskih požara pomoću helikoptera

Štovani,

Sjednica skupštine u 2011. godini održala se 2. travnja, i posljednja je u operativnom opisu rada i postojanja DVD-a Slunj koji opisuje ova SPOMENICA. Sljedeća operativna sjednica održat će se početkom 2012. godine, kada će ova Spomenica biti u tisku, te svečana sjednica koja će obilježavati 120. godišnjicu sredinom godine.

Vjerujemo da će čitalac ove Spomenice, listajući događaje od davne 1892. godine i prvog vode društva g. Josipa Maršića do 2012 godine i g. Jožice Modrušana, moći sebi dočarati što se u tom periodu dogodilo.

A dogodilo se mnogo toga u stvaranju jednog humanog društva, nesebičnim radom i zalaganjem velikog broja slunjskih vatrogasaca i građana Slunja. Taj put nije bio lagan, prolazio je kroz 3 stoljeća, 3 rata i 4 politička sistema, pod pretpostavkom da će buduće vrijeme zahvaljujući ulogu biti bolje, uz manje muke, a na zadovoljstvo svih ljudi slunjskog kraja.

Iz tog razloga zahvaljujemo svim znanim i neznanim graditeljima „slunjskog ponosa“ Dobrovoljnog vatrogasnog društva Slunj.

Predsjednik DVD-a
Jožica Modrušan

Gradonačelnik grada Slunja
i pokrovitelj 120. godišnjice
Ivan Bogović

6. *DVD Slunj danas*

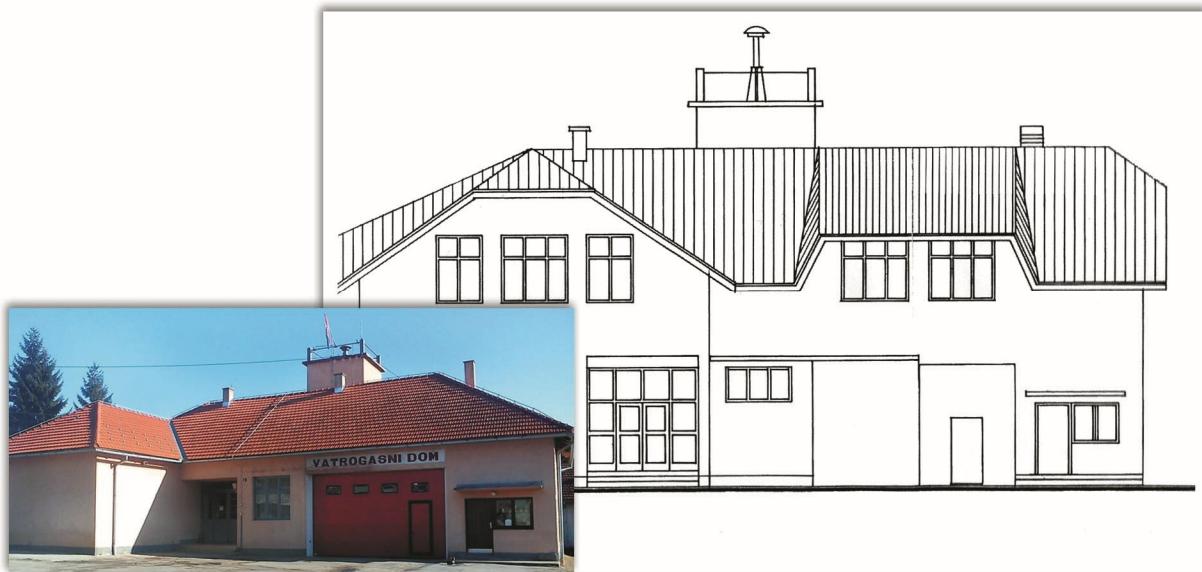

Pod ovim opisom želimo čitaocu ove Spomenice dati stanje DVD-a opisom nekretnina, pokretnina i članstva sa stanjem na kraju 2011. godine.

Nekretnine

Dobrovoljno vatrogasno društvo Slunj je u centru grada Slunja na sjevernoj geografskoj širini (N) 45-06-48,86 i istočnoj geografskoj dužini (E) 15-35-09,69, na kućnoj adresi Plitvička cesta br. 9.

Na toj lokaciji DVD posjeduje Vatrogasni dom s pripadajućom zemljišnom parcelom. Dom je sagrađen davne 1953. godine, građevne površine 360 četvornih metara, sa sljedećim prostorijama: dvije dvorane za organizacijske potrebe, dvije garaže za dva vozila, a sve ostalo su pomoćne prostorije. Taj starac, veteran od 1948. godine, kada je započela njegova gradnja na inicijativu Zvonimira Holjevca i njegovih istomišljenika, na bazi dobrovoljnog rada i slabog građevinskog materijala, odslužio je svoj vijek nakon gotovo 65 godina. Danas, u odnosu na tehničko-tehnološke zahtjeve modernog vatrogastva, taj građevinski objekt ne udovoljava „niti jednom zahtjevu“.

Uvidjevši nedostatke prostornog razvoja DVD-a, javljale su se razne ideje za rješenje tog problema, od kojih jednu prikazuje i prikazana skica rekonstrukcije Vatrogasnog doma (termin koji se spominje na niz skupština nakon Domovinskog rata). Ta ideja također ne rješava vitalne nedostatke zbog rekonstrukcije u visinu, koju diktira nedostatna građevna parcela. *Nešto više o tom trenutačno vrlo izražajnom problemu bit će pisano u III. poglavlju ove Spomenice.*

Pokretnine

Dobrovoljno vatrogasno društvo Slunj djeluje prema planu zaštite od požara na području grada Slunja na $392,54 \text{ km}^2$, ali po planu zaštite od požara Karlovačke županije djeluje i u trećoj cijelini Karlovačke županije, što znači da DVD Slunj djeluje na cijeloj bivšoj Općini Slunj koja obuhvaća sadašnje Općine Rakovica i Cetingrad sa 802 km^2 .

Dobrovoljno vatrogasno društvo Slunj djeluje na intervencijama i u prometu tako da izlazi na sve tehničke intervencije na prometnicama DC 1, DC 217, DC 216 u dužini od 59 km, županijskim cestama u dužini od 125 km te lokalnim cestama u dužini od 123 km. Na tako velikom požarnom području DVD Slunj, kao stožerno društvo, djeluje sa sljedećim vatrogasnim vozilima i opremom:

1. Vozilo za gašenje požara

- autocisterna FAP 1314 proizvedena 1978. godine, poklonjena DVD-u Slunj od grada Slunja za 85. godišnjicu

2. Vozilo za gašenje šumskih požara

- OPEL BLITZ – neispravan i za otpis, proizведен 1968. godine, dobiven u Zagrebu sa skladišta donirane opreme za vrijeme Domovinskog rata 1992. godine

3. Navalno vozilo

- DENNIS, donirano DVD-u potkraj Domovinskog rata iz Engleske, iscrpljeno, za prodaju, iako je proizvedeno 1984. godine

4. Malo tehničko vozilo

- FIAT IVECO, proizvedeno 2001. godine, kupljeno i predano na upotrebu DVD-u Slunj od Karlovačke županije i VZKŽ-a

5. Zapovjedno vozilo

- LADA NIVA 4x4, nova kupljena 2004. godine vlastitim sredstvima DVD-a

6. Vozilo za prijevoz vatrogasaca

- kombi-bus RENAULT MASTER 15+1, koji je DVD-u kupio Grad Slunj, nov, proizведен 2008. godine

7. Vozilo za gašenje šumskih požara

- NISSAN PICK-UP 4x4, koji je kupio Grad Slunj 2010. godine

8. Vozilo za gašenje požara

- auto cisterna MAN TGM 18280, 4x4, novu je kupio Grad Slunj.

Analizom priključne opreme, opreme s upotrebom u postupku gašenja požara, osobne zaštitne opreme te opće pomoćne opreme, društvo raspolaže dostatnim količinama i asortimanima i permanentno se obnavlja.

Kada promotrimo popis vozila i broj od njih osam, prvi je dojam da „stožerno društvo“ to zaslužuje i mora imati. Ali kada pogledamo operativnu snagu tih vozila, onda vozila navedena pod brojevima 4, 7 i 8, operativno upotrebljiva, ne prikazuju neku snagu, osim za jedno osrednje društvo, što DVD Slunj nije (*više o tome u III. poglavlju ove Spomenice*).

Malo vozilo za tehničke intervencije
FIAT IVECO

Vozilo za gašenje šumskih
požara NISSAN

Autocisterna MAN TGM 18280

Pozarno područje PVZ-a Slunj

Članstvo

Danas Dobrovoljno vatrogasno društvo Slunj ima članova u svim vatrogasnim kategorijama (operativni, izvršni, pričuvni, vatrogasna mladež, vatrogasna djeca i članovi limena glazba). Danas društvo broji 165 članova (broj koji se posljednjih godina ustabilio na 140 do 190 članova), što je u odnosu na poznati broj iz 1945. godine od 27 članova porast od 600 posto za 38 godina.

Članstvo je obučeno i opremljeno za izvršavanje svojih zadataka, uz stalnu naobrazbu, koja je vrlo visoka i izgleda ovako:

- počasni viši vatrogasni časnik	1
- vatrogasni časnik I. klase	14
- vatrogasni časnik	13
- dočasnik I. klase	12
- dočasnik	6
- vatrogasac I. klase	14
- vatrogasac	15
- članovi bez vatrogasnog čina	90.

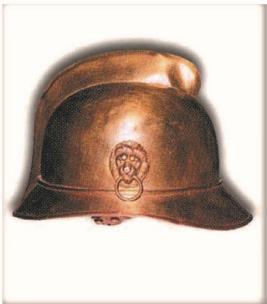
Ako se tom broju oduzmu članovi vatrogasne glazbe, mladež i djeca, svi članovi iz kategorije vatrogastva su obrazovani.

Osim Upravnog i Nadzornog odbora, koji se brinu o općem funkcioniranju društva, stručni dio i izvršavanje operativnih zadataka vodi **Zapovjedništvo u sastavu:**

- Alen Holjevac	zapovjednik
- Zlatko Moćan	dozapovjednik
- Josip Neralić	član
- Milenko Barać	član
- Tomislav Božičević	član
- Silvio Moćan	član
- Nikola Flanjak	član.

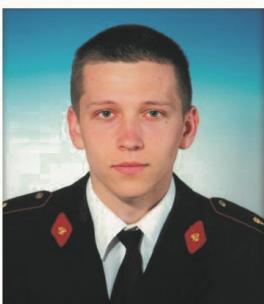
U društvu su, od ukupnog broja članova, tri trajno zaposlena (Alen Holjevac, Zlatko Moćan i Milenko Barać), što društvu daje profesionalnu jezgru, nužnu za dolazeća vremena (*više o tome u III. poglavljtu ove Spomenice*).

120 GODINA SLUNJSKOG VATROGASTVA

Jožica Modrušan

Alen Holjevac

Silvio Modrušan

Zlatko Moćan

Ivan Tolj

Mijo Požega

Željko Požega

Ivan Štefanac

Željko Begović

Tomislav Božičević

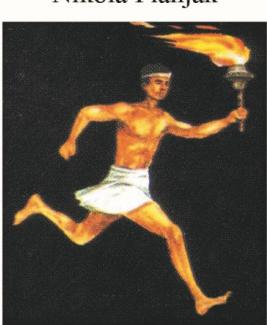
Mijo Močilac

Nikola Flanjak

Nikica Sminderovac

Josip Neralić

Franjo Močilac

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

Franjo Holjevac

Zlatko Požega

Vedran Božičević

Robert Flanjak

Kristijan Požega

Igor Smolić

Dejan Modrušan

Alen Požega

Toni Modrušan

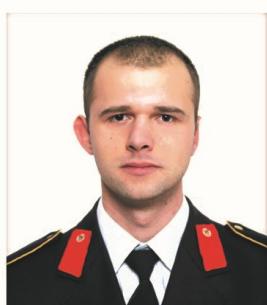
Vitomir Požega

Vladimir Požega

Zlatko Belković

Tomislav Magdić

Zvonimir Štefanac

Silvio Moćan

120 GODINA SLUNJSKOG VATROGASTVA

Željko Obajdin

Zoran Begović

Slavko Kampić

Milan Moćan

Josip Štefanac

Ivica Gračan

Milenko Barać

Marijan Štefanac

Stanislav Obajdin

- Josip Štefanac - Kežo
- Nikola Štefanac
- Tomislav Božičević
- Silvio Modrušan
- Nikica Sminderovac
- Željko Begović

- Josip Neralić
- Nikola Flanjak
- Ivan Štefanac
- Alen Holjevac
- Zlatko Moćan
- Milenko Barać

Zlatko Božičević

Veronika Štefanac

Antonija Moćan

Mate Božičević

Zdravko Katić

Vlado Sminderovac

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

Miroslava Štefanac

Milan Hazler

Zdravko Gračan

Marica Moćan

Josip Sminderovac

Dario Vukošić

Bernardica Žgela

Slavo Vukošić

Jelena Katić

Slavo Begović

Darko Radočaj

Slavko Volarić

Đurđa Begović

Mile Volarić

Željko Muić

Gordana Begović

Marijan Muić

Ivica Obrovac

Nikola Muić

Đanluka Obrovac

120 GODINA SLUNJSKOG VATROGASTVA

Nikola Bogut

Viktor Smolić

Milan Mrkonja

Zlatko Kožar

Josip Poljak

Marko Sabljak

Kristina Požega

Anka Požega

Sandra Katić

Mandica Jurašin

Marija Holjevac

Jelena Neralić

Kate Modrušan

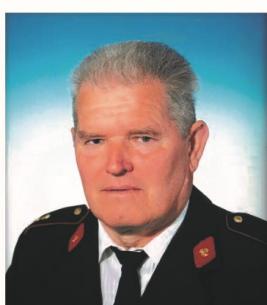
Jurica Lalić

Milan Lalić

Ivan Magdić

Vinko Muić

Nikola Brozinić

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

Franjo Gračan

Mate Pavlešić

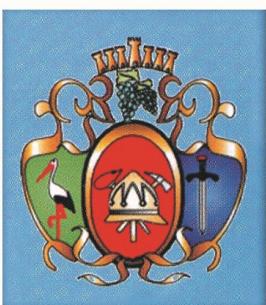
Marica Božičević

Juraj Jurašin

Milan Glavač

Ivan Lalić

Vinko Cindrić

Andrija Cindrić

Nikola Bogović

Bruno Rendulić

Marko Matešić

Nikola Katić

Josip Bogut

Marko Jurčević

Filip Štrk

120 GODINA SLUNJSKOG VATROGASTVA

Dominik Vuković

Tomislav Gračan

Matija Kovačević

Petra Vuković

Nikolina Žalac

Josip Grašić

Katarina Katić

Viktorija Matanić

Mario Božičević

Nikola Božičević

Diana Barać

Ivan Katić

Josip Štefanac

Domagoj Cindrić

Fran Cindrić

Tomislav Vuković

Luka Bogović

II DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO SLUNJ

Florijan Bogović

Daria Barać

Mihaela Štefanac

Matea Obajdin

Darija Cindrić

Kako ne bi zaboravili i ostalih 44 člana čije fotografije nisu prikazane, navesti ćemo ih poimence:

OPERATIVNI

**Nikola Štefanac
Franjo Flanjak**

IZVRŠNI

**Marijan Medved
Zdravko Šoštarić
Marinko Čorak
Zlatko Grašić
Ivana Gračan
Zvonko Modrušan
Milan Flanjak
Ivica Valentić
Jelena Cindrić
Veljko Štimac
Nikola Muić
Mile Grašić
Zoran Magdić
Josica Štefanac Čoš**

PRIČUVNI

**Anka Lalić
Marica Žalac
Ivan Moćan
Mile Modrušan
Mare Božičević
Dragan Hazler**

MLADEŽ

**Luka Lalić
Željka Oštrina
Antonio Štefanac**

DJECA

**Marko Barić
Sanja Begović
Antonio Jareb
Filip Bogović
Josip Bišćanić**

GLAZBA

**Ivan Matanić
Marija Gračan
Marija Rupčić
Josipa Flanjak
Fran Cindrić
Lidiya Lapić
Marko Gašparović
Iva Marija Vidović
Hana Valentić
Maja Cindrić
Marina Rendulić
Dominika Jurčević
Matej Vuković
Tomislav Vuković**

Svi Predsjednici DVD-a Slunj

1. Josip Maršić	26.03.1893. – 1894.
2. Rudolf Kovačević	1921. – 1939.
3. Zvonimir Holjevac	16.04.1946. – 31.08.1968.
4. Mile Gračan	31.08.1968. – 19.05.1973.
5. Zvonimir Holjevac	19.05.1973. – 31.10.1975.
6. Dane Božičević	31.10.1975. – 1987.
7. Jožica Modrušan	vd. 1987. – 1988.
8. Jožica Modrušan	1988. -

III PODRUČNA VATROGASNA ZAJEDNICA SLUNJ

1. *Utemeljenje i ciljevi Zajednice*

Područna vatrogasna zajednica nastala je kao jedan oblik vatrogasne organizacije, nakon reorganizacije lokalne političke samouprave nakon Domovinskog rata. **Nekadašnji Vatrogasni odbor općine (VOO) iz 60-ih, Vatrogasni savez općine (VSO) poslije 60-ih, sve do 1991. godine (predsjednici Ivica Delač, Jožica Modrušan i Mijo Močilac) nakon Domovinskog rata prerastao je u Vatrogasnu zajednicu općine (VZO).** S obzirom na to da je u lokalnoj političkoj organizaciji došlo do formiranja više od 500 općina, od približno 100

koliko ih je bilo prije Domovinskog rata, mnoge su općine ostale samo na jednom ili ni jednom DVD-u. Budući da se s jednim društvom nije mogla formirati Zajednica, ta su društva bila izravno vezana uz Vatrogasnu zajednicu županija, čime smo sličili organizaciji iz davne Hrvatsko slavonske vatrogasne zajednice. Zato se prišlo pripajanju pojedinačnih vatrogasnih društava većim općinskim ili gradskim zajednicama (DVD-i Vojnić i Krnjak pridruženi su članovi Vatrogasne zajednice grada Karlovca), a u slunjskom slučaju primijenjen je primjer koji je reguliran i Statutom, pa je na prijedlog VZKŽ-a **Područna vatrogasna zajednica Slunj (PVZ-a) osnovana 14. travnja 2004. godine.** **Zajednica je organizirana s četiri DVD-a (Slunj, Cetingrad, Rakovica i Drežnik Grad) s područja Grada Slunja i Općina Cetingrad i Rakovica (III. zona Karlovačke županije ili povjesna Slunjska ploča).**

Osnivanje su podržali i sporazumom preuzeli obavezu financiranja i PVZ-a i društava sa svojih područja Grad Slunj te Općine Cetingrad i Rakovica.

Na osnivačkoj Skupštini PVZ-a Slunj 14. travnja 2004. u prostorijama DVD-a Slunj delegati društva osnivača usvajaju Statut PVZ-a Slunj te izabiru rukovodstvo:

- Jožica Modrušan, počasni viši vatrogasni časnik, DVD Slunj	predsjednik
- Ivan Bičanić, DVD Rakovica	dopredsjednik
- Josip Neralić, vatrogasni časnik I. klase, DVD Slunj	zapovjednik
- Ilija Prebeg, počasni vatrogasni časnik, DVD Rakovica	dozapovjednik
- Ivan Tolj, vatrogasni časnik I. klase, DVD Slunj	tajnik

Ujedno su izabrana i ostala tijela Skupštine te delegati koji će PVZ predstavljati u VZKŽ-u.

*Jožica Modrušan
predsjednik*

*Josip Neralić
zapovjednik*

*Ivan Tolj
tajnik*

DVD Slunj djeluje sa 33 operativna vatrogasca od 165 članova, ili 20 posto. Posjeduje zadovoljavajuću kvalitetu i količinu opreme, neuvjetni Vatrogasni dom te zadovoljavajuću kadrovsku strukturu.

Preostala tri društva - Cetingrad, Rakovica i Drežnik Grad - s oko 300 članova mogu djelovati s najviše 50 operativnih članova. Imaju minimalnu količinu opreme, i to starijeg izdanja. DVD Rakovica i Drežnik Grad posjeduju nove vatrogasne domove, dok je DVD Cetingrad bez odgovarajućeg stambenog rješenja. Za sadašnju razinu požarnog opterećenja kadrovska struktura je zadovoljavajuća. Društva iz općinskih središta Cetingrad i Rakovica svrstana su u društva B-kategorije, a Drežnik Grad u C-kategoriju. Osnovni cilj Područne vatrogasne zajednice u startu je povezivanje u radu tih društava te održavanje i zastupanje odnosa tih društava s višim oblicima vatrogasne organizacije, preko Županije do HVZ-a. Djelujući u to kratko vrijeme na tim zadacima, PVZ Slunj je opravdao očekivanja.

2. *Djelovanje Zajednice*

Kako je već rečeno, PVZ je u osnovnom zadatku - koordinacija rada i povezivanje DVD-a sa slunjskog područja s ostalim dijelovima vatrogasne organizacije - zadovoljio početna očekivanja. S obzirom na visok stupanj vatrogasnog obrazovanja vodstva Zajednice, te veliko praktično iskustvo, Zajednica je savjetodavno djelovala u području kadrovske politike i obrazovanja, opremanja, vrste i kvalitete opreme, djelovanja i organizacije. Takav način rada, naoko nježan i bez zapovjedne snage, u očekivanoj budućnosti neće biti dovoljan, ali će biti nužan. Snažniji istup Zajednice može se očekivati s većim ulaganjem u slunjsko vatrogastvo, stvaranjem uvjeta za njezin rad, što mora biti precizirano u njenim zadacima, čime će se jasnije precizirati obaveze, ali i odgovornost svih u lancu odgovornosti.

3. Planovi i razvoj Zajednice

Da bismo lakše procijenili protupožarne zadatke, bez obzira na procjene ugroženosti i planove zaštite od požara, treba uzeti i neke nove elemente za izradu tih dokumenata, od kojih i ova Spomenica daje najnovije podatke.

Požarno područje pod ingerencijom PVZ-a Slunj danas pokriva 802 km^2 površine, u cijelosti požarno ugrožene, a zahvaća poljoprivredne, šumske i neobrađene površine. Preko područja prolaze državne ceste od velike važnosti, koje povezuju južnu Hrvatsku, te BiH sa srednjom Europom, na kojima se odvija vrlo gust promet. U toku godine u prometu dominira gospodarski transport domaćeg i međunarodnog porijekla koji sa sobom nosi požarne opasnosti od sredstava u prijevozu za čiji „akcident“ je potrebno visoko obrazovanje, kako stručno, tako i vatrogasno. Budući da je područje bogato prirodnim ljepotama, što u turističkoj sezoni na te ceste dovodi tisuće turista, sve je veći broj prometnih udesa sa smrtnim slučajevima. U principu su nesreće u prometu složenog karaktera, s malim postotkom požara, pa za sve akcidentne slučajeve treba suradnja drugih zvanja (Crveni križ, liječničke ustanove, specijalizirane ustanove za razna zagađenja, ekološke opasnosti i dr.) sa specijaliziranom opremom. Budući da se u takvim slučajevima u principu najprije pozivaju vatrogasci, koji u mnogim slučajevima nemaju odgovarajuću opremu ni dovoljno znanja, važna zadaća PVZ-a je da se posredstvom DUZS-a sinkronizira složene aktivnosti, definira obaveze vatrogasaca, da bi se lakše i jestinije prišlo nabavi sofisticirane opreme i provedbi odgovarajuće razine obrazovanja.

Požarno područje pokriva i 200 km županijskih cesta te 180 km lokalnih, s nešto manjom požarnom opasnošću, ali ne bez nje. Pogledom na zemljovid područja uočava se: susjedstvo sa sjevera - VZ Generalski Stol, VZ Barilović i VZG Karlovac, susjedstvo s istoka je područje Republike BiH, s juga se oslanja na Ličko-senjsku županiju, a na zapadu graniči s VZG-om Ogulina.

Sa svih prostora, pomoć se može očekivati iz tri centra: Otočac, Ogulin i Karlovac, i to za požare duljeg trajanja (posljednji takav se dogodio 1977. godine u RIZ-u Slunj, koji je gašen dva dana, uz dežuranje sljedećih pet dana), gdje uz vatrogasno vozilo idu dvojica do pet vatrogasaca, i to uglavnom iz PVJ-a. Budući da su svi dosadašnji požari uglavnom intenzivnog oblika, veliki je zadatak PVZ-a Slunj voditi protupožarnu djelatnost u razvoju, da u što više intervencija osigurava vlastite snage.

Značajan doprinos požarnoj opterećenosti područja donose vojni poligon »Eugen Kvaternik«, uz napredovali razvoj poljoprivrede, šumarstva, turizma i obrtništva te niska naseljenost područja, jer 120 naselja sa 11.000 žitelja daje nisku stopu naseljenosti, koja je u prosjeku 14 stanovnika na km².

Druga grupa podataka proizlazi iz stanja u četiri domaća DVD-a (Slunj, Cetingrad, Rakovica i Drežnik Grad). Kako je već navedeno, slunjsko vatrogastvo odnosi se na dobrovoljno vatrogastvo, s oko 450 članova. Daljnju analizu temeljiti ćemo na rezultatima DVD-a Slunj opisanima u ovoj Spomenici, čiji podaci će se odnositi i na ostale DVD-e koji u odnosu na stožerno društvo imaju niže veličine.

Na osnovi te analize proizlazi da je između 75 i 80 posto članova iz kategorije izvršnih, pričuvnih i podupirajućih članova, te vatrogasne mladeži i podmlatka, a onda je 70-80 operativnih članova realan podatak. Bio bi to zadovoljavajući broj da analiza

DVD-a Slunj ne pokazuje kako više od 10 požara od 100 u jednoj godini gasi samo 10-12 vatrogasaca. Tu redovitost pokazuju uglavnom tri profesionalca zaposlena u DVD-u te voditelji na požaru i u DVD-u, a ostali sudjeluju jednom ili dvaput, što nije dovoljno. Kada smo kod članstva, bilježi se mnogo primljene mlađeži i podmlatka, ali i visok odljev svih kategorija članstva, bilo zbog nerada ili raznih životnih puteva vezanih uz školovanje ili rješenje životne egzistencije, suprotno humanitarnom radu.

Odnos požara i broja vatrogasaca (ukupni broj) u DVD-u Slunj od 1952. do 2012. godine (60 godina) iznosi za 1952. godinu 30 vatrogasaca s tri požara, do 2011. godine sa 165 vatrogasaca i 100 požara. Dok je broj vatrogasaca rastao 550 posto i više ne raste, broj požara rastao je 3300 posto i dalje raste. Požari iz šezdesetih godina odnosili su se na objekte (većinom stale, sjenike i rjeđe na stambene prostore loše izvedbe), a danas je od 100 intervencija 60 na otvorenom prostoru, 20 u prometu, 10 raznih drugih intervencija s instalacijama, a neznatan je broj na stambenim objektima.

Na kraju ovog opisa možemo ugrubo definirati planove i razvoj PVZ-a za iduće četverogodišnje razdoblje:

1. Zakonodavni i ostali propisi

- Uskladiti vlastite propise s državnim zakonima i vatrogasnim zakonom
- Uskladiti vlastite Statute sa Statutom – primjerkom HVZ-a u postupku
- Precizirati odnose u okviru DUZS-a
- Provjeriti podatke iz općinskih i gradskih planova zaštite od požara i požarnog opterećenja te druge propise iz dokumenata lokalne samouprave o osnivanju PVZ-a

2. Organizacijska pitanja

- Osnovati PVJ za slunjsko područje stacioniranu u Slunj, s dislociranim dijelom u Cetingradu i Rakovici ($1+4\times3+3+3=19$ ljudi)
- Na osnovi dokumenata definirati minimalni broj operativnih vatrogasaca u DVD-ima, te uz definirani broj i vrstu školovanja, osigurati obrazovanje i održavanje broja operativaca
- Podržavati u DVD-ima neoperativni dio članstva, njihovu aktivnost u sportskim nadmetanjima te društveni život vatrogasaca

3. Oprema

- Analizom svih intervencija i obaveza vatrogasaca u njima definirati opremu koju treba nabaviti
- Sinkronizirati nabavu učinkovite i sofisticirane opreme, pazeći na unificiranost i mogućnost ravnomernog razvoja područja

4. Kapitalne investicije

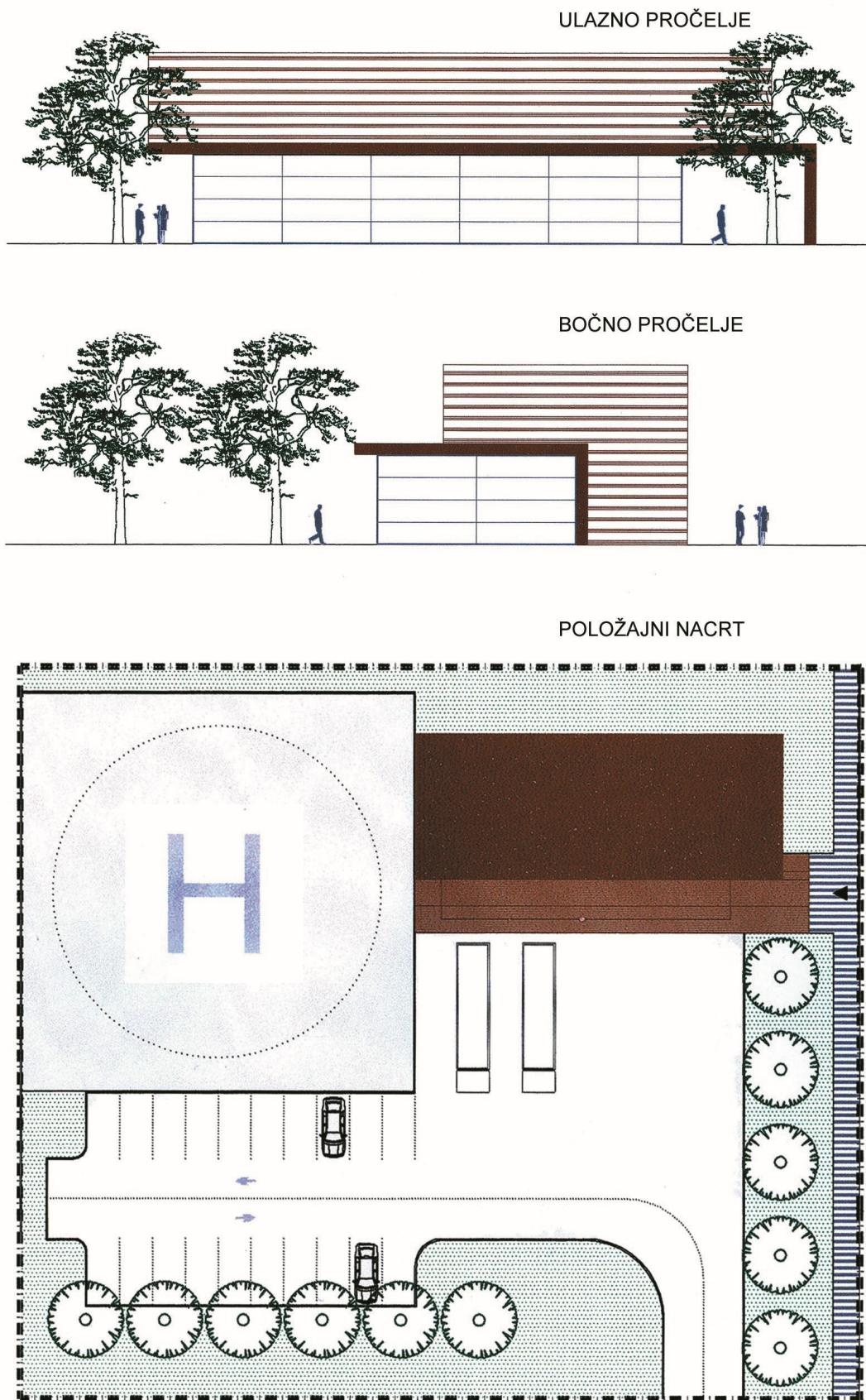
- U doglednoj budućnosti prići pripremi gradnje Vatrogasnog centra (DVD Slunj, PVJ Slunj, Područni ured DVZS-a Slunj i dr.) na nedefiniranoj lokaciji izvan Slunja, 1-2 km
- Izraditi Studiju o mogućim intervencijama investicijskog značenja na području preventive (hidrantski i informacijski sustav i dr.)

Ovim planom i programom razvoja PVZ-a Slunj obuhvaćeno je cijelo razdoblje života DVD-a Slunj, kojim završavamo ovu Spomenicu.

III PODRUČNA VATROGASNA ZAJEDNICA SLUNJ

Skica izgradnje novog Vatrogasnog centra u Slunju

Riječ autora!

Štovani čitaoci,

došli ste do kraja prve Spomenice u dugoj povijesti DVD-a Slunj. Osim vlastitog saznanja o toj povijesti, vjerujem da ste čitanjem došli do novih spoznaja o vrijednostima koje su generacije slunjskih vatrogasaca dale svome gradu. Ovime nije zatvorena mogućnost daljnog istraživanja te povijesti, za koju ima potrebe, jer nam svaka nova informacija koristi u oblikovanju naše budućnosti. Spomenica ima i savjetodavni karakter, koji ne obavezuje, ali ako ipak nekoga potakne barem na razmišljanje, bit ćeemo zahvalni.

*Autor knjige
Ivan Baić, dipl. ing.
VV časnik I. klase
i suradnici*

Literatura

- **Radoslav Lopašić**, »Uz Kupu i Koranu«, Karlovac
- »Enciklopedija leksikografskog zavoda Zagreb«, 1967.
- **Tomo Žalac**, »Rastoke«
- **Nikola Živčić**, »Poetska fotomonografija Rastoke«
- »Vatrogasni vjesnik Hrvatsko slavonske vatrogasne zajednice«, Zagreb, godišta 1896.–1929.
- »Vatrogasne spomenice DVD-a Karlovac«, 1896., 1901., 1921., 1991., 2001. i 2006.
- »Vatrogasni vjesnik Savske Banovine«, Zagreb, godišta 1930.–1938.
- »Vježbovnik i propisnik Vatrogasne zajednice Savske Banovine«, Đakovo 1932.
- »Vatrogasni kalendar Vatrogasne zajednice Savske Banovine«, 1936.
- »Vatrogasni vjesnik Vatrogasne zajednice Banovine Hrvatske«, godišta 1939. i 1940.
- »Osnovi vatrogastva«, Vatrogasni savez Hrvatske, Zagreb 1956.
- »Vatrogasni kalendar Vatrogasnog saveza Hrvatske«, Zagreb 1971.
- »Zakon o vatrogastvu Republike Hrvatske«, NN 58/93 i 106/99
- **Ivica Delač**, rukopis Spomenice DVD-a Slunj 1952.–1988.
- **Josip Neralić**, Rukopis Spomenice DVD-a Slunj 1989.–2011.
- **Ivan Baić**, »140 godina karlovačkog vatrogastva«, Karlovac 2011.
- Dokumentacijski i fotoarhiv HVZ-a, DVD-a Karlovac, DVD-a Slunj, autora Ivana Baića i Muzeja karlovačkog vatrogastva